הארץ

1.40 ש"ח יום א', כב' באלול התשמ"ח, 4 בספטמבר 1988 VOL.69/21012 SEPTEMBER 4 1988

מסעדת המטווח האולימפי
מטבח צרפתי בהרצליה
עכשיו מבחר תפריטים לארוחות עסקיות עם יין
ב־22 ש"ח בלבד
יום יום חוץ מיום א' בשעות 12.00—16.00 19.00—24.00
יחס אישי • אווירה אלגנטית • חניה בשפע
להזמנת שולחן 052־547577 רח' ז'בוטינסקי 85
(ליד הקאנטרי קלאב החדש של הרצליה)

60,000 כורדים ברחו לטורקיה; ארה"ב חוקרת שימוש בגז רעיל

הכורדים: עיראק טבחה וקברה בחשאי 1300 אזרחים, כולל נשים וטף במסגרת מערכה כוללת לה גוייסו 60,000 חיילים, טנקים ומטוסים • האו"ם: איננו מגיבים על הידיעות

ואשינגטון (ע"ח). ארה"ב הודיעה ביום שישי כי היא חוקרת דיווחים לפיהם עיראק הפעילה גז רעיל נגד המורדים הכורדים.

דוברת הסטייט דיפרטמנט פיליס אוקלי אמרה: "קיבלנו דיווחים שעיראק תוקפת בגזים רעילים אוכלוסיות אזרחיות וכן ידיעות כי היא מפעילה נשק כימי במערכה שלה לדיכוי המורדים הכורדים. אם יתברר כי הדיווחים האלה מדוייקים, תהא זו הפרה חמורה ביותר של זכויות האדם כפי שהוגדרו על ידי מוסדות בינלאומיים. רק בשבוע שעבר מועצת הבטחון קיבלה את החלטה 620 המגנה את השימוש בנשק כימי מאחר והיא רואה בכך הפרה של החוק הבינלאומי וההתחייבויות הבינלאומיות. אנו נבע מתגובות נוספות עד אשר נברר את כל העובדות", הדגישה.

מנהיגי הכורדים התלוננו בפני האו"ם בימים האחרונים כי הצבא העיראקי מפעיל גז רעיל נגד כפרים ועיירות של הכורדים בצפון עיראק.

ויו"ר המפלגה הדמוקרטית הכורדית הודיע לכתב רויטרס בשיחה טלפונית כי עיראק הפעילה נשק כימי בהתקפותיה על המורדים בימי רביעי וחמישי בשבוע שעבר באזור עמאדיה ליד הגבול עם טורקיה.

"האו"ם קיבל מבוקים בקשר להתקפות עיראק נגד הכורדים אולם הוא לא יגיב בעניין" – אמרה דוברת האו"ם ביום שישי.

טבח המונים

דובר המפלגה הכורדית הדמוקרטית אמר לכתב רויטר בשיחה טלפונית: "ב־28 באוגוסט הצבא העיראקי ביצע טבח המונים. החיילים עצרו 1,300 אזרחים, בעיקר נשים וילדים וגברים ללא נשק... כל אלה נהרגו ונקברו בקבר המונים על מנת להסתיר את הפשע. הדבר קרה באיזור דהוק", הוא אמר.

כמו כן גילה הדובר כי 90,000 פליטים כורדים זרמו אל מעבר לגבול לטורקיה אולם 43,000 מהם נשארו לאחר שהצבא העיראקים חסם את דרך הנסיגה. "פליטים אלה סובלים מרעב, מחלות ותנאים קשים, מנשק כימי", הוא אמר. "אנו קוראים לאומות המאוחדות ולקהילייה הבינלאומית להתערב ולהפסיק מלחמת השמדה עם זו נגד בני עמנו", אמר הדובר הכורדי.

ראש ממשלת טורקיה טורגוט אוזאל אמר ביום חמישי כי 60,000 כורדים עיראקים חצו את הגבול לטורקיה ויקבלו מקלט. מקור מקורב לאוזאל ציטט מרבית כי טורקיה תעניק למנהיג הכורדי מסעוד בארזאני מקלט זמני מסיבות הומניטריות בתנאי שיסכים אחר כך לעבור לארץ אחרת.

עיראק הכחישה ביום שישי ידיעות לפיהן הפעילו כוחותיה נשק כימי נגד המורדים הכורדים בצפון המדינה. סוכנות הידיעות העיראקית ציטטה הודעה רשמית בה נאמר כי "עיראק מכחישה בתוקף ידיעות כאילו ייד שימוש בנשק כימי בצפון עיראק". מקור רשמי בבגדאד אמר בקשר לכך כי "הבוגדים (המורדים הכורדים) אשר שיתפו פעולה עם הפולש האיראני התמוטטו לחלוטין ביחד עם ההתבוססות הצבאית האיראנית והם נמלטו לגבולות עם איראן וטורקיה לאחר שנמסר על הפסקת האש."

"ניו יורק טיימס" מסר כי עיראק פתחה במיתקפה כללית נגד המורדים הכורדים. במיתקפה נוטלים חלק 60,000 חיילים, טנקים ומטוסי חיל האוויר העיראקי. בידיעה צוטטו פקידי הממשל שאמרו כי עיראק מנצלת יתרון לו זכתה עם ישום הפסקת האש במלחמתה עם איראן והיא מנסה עכשיו לחסל את המורדים הכורדים.

כתב שרגאי סופר "הארץ" מוסר: תנועת התחיה תפגין בימים הקרובים מול השגרירות האמריקאית בת"א, במחאה על שתיקתה של ארה"ב לנוכח השמדת העם הכורדי באמצעות גאזים על ידי עיראק.

ישראלים שוחחו בז'נווה עם חאלד אל חסן, בכיר באש"ף

בעת דיונים של ארגונים לא רשמיים על הבעיה הפלשתינית

מאת דני רובינשטיין

כ־30 ישראלים חברי ארגונים שונים שנכחו בוועידת ארגונים לא־ממשלתיים שנערכה בז'נווה מטעם האו"ם, והוקדשה לנושא הפלשתיני, נפגשו בסוף השבוע עם חאלד אל־חסן, יו"ר ועדת החוץ של המועצה הלאומית הפלשתינאית.

אל־חסן, ממקורבי ערפאת וחבר בחוג הפנימי של מנהיג אש"ף, ישב עתה בראש ועדה מיוחדת שבודקת את ההשלכות של הקמת מדינה פלשתינית וכינון ממשלה גולה.

בין הישראלים שנפגשו עם אל־חסן, ח"כ מוחמד מיעארי מהרשימה המתקדמת לשלום, ד"ר צבי רז מתנועת די לכיבוש, וזה לרמן מבשים

(סוף בעמוד 2)

בחזרה לשעון החורף. השען אמיר אבירבה, המטפל על השעון במגדל ביפו, הזיז אמש בחצות את מחוגי השעון שעה אחת אחורה. (צילום: עודי קרן)

הליכוד יתנגד למינוי דורית ביניש לתפקיד פרקליט המדינה

על רקע עמדתה בפרשת השב"כ; המערך: מועמדת מצוינת • בלטמן פורש

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

גורמים בכירים בליכוד יתנגדו בתוקף למינויה של המשנה לפרקליט המדינה, דורית ביניש לכהונת פרקליט המדינה במקומו של יונה בלטמן שהודיע בסוף השבוע לשר המשפטים אברהם שריר על החלטתו לפרוש.

גורם בכיר בליכוד אמר אמש בשיחה ל"הארץ" "ייתכן שהגב' ביניש היא משפטנית מבריקה ומוכשרת, אבל אינני סבור שיש למנות אותה לפרקליט המדינה אחרי פרשת השב"כ, בה עמדה לימינו של היועץ המשפטי לממשלה דאז פרופ' יצחק זמיר, שהתנגד להחלטת הממשלה לתת חנינה לראש השב"כ דאז אברהם שלום והגיש תלונה למשטרה נגד ראשי השב"כ".

גורם אחר בליכוד אמר אמש כי "אסור לנו לשכוח שביניש סירבה לייצג את המדינה בעתירות שהוגשו נגד תקפותן של החנינות שהוענקו על־ידי הנשיא. למרות ששימשה אז בצמרת של מחלקת הבג"צים".

לעומת זאת אישים במערך אמרו אמש כי "הגב' ביניש היא מועמדת מצוינת לתפקיד פרקליט המדינה". להערכת גורם בכיר במפלגת העבודה "פרס וכל שרי העבודה יתמכו בהחלטתו של ביניש לפרקליט המדינה, כשהנושא יובא לאישור הממשלה ויתנגדו בתוקף לכל נסיון של אישים בליכוד "להעניש" את ביניש משום שתמכה מתוך שיקולים מקצועיים בגירוא במהלכיו של פרופ' זמיר בפרשת השב"כ".

לסופר "הארץ" נודע כי שר המשפטים אברהם שריר ניסה בפגישתו עם פרקליט המדינה יונה בלטמן, לשכנע אותו לדחות את מועד פרישתו עד אחרי הבחירות לכנסת. אולם בלטמן הבהיר לשר שריר כי הוא שואף להתמנות למישרת מבקר האוניברסיטה העברית (במקומו של משה בר־זאב) וחבר הנאמנים של האוניברסיטה עומד לדון במינוי בחודש הבא ולכן הוא אינו רוצה לדחות את מועד פרישתו.

בשיחה ל"הארץ" אמר אמש בלטמן: "אין לקשור בין פרישתי לבין מועד הבחירות". בלטמן ציין כי למרות פרישתו הוא ימשיך לייצג את המדינה בערעור של ג'ון דמיאניוק על גזר דין מוות שהוטל עליו, שיהיה בבית המ"ש העליון בחודש דצמבר.

בלטמן (59) שימש כפרקליט המדינה במשך 6 שנים. הוא עבד בפרקליטות כ־30 שנה. בפרקליטות המדינה תומכים בחום רב במינויה של דורית ביניש לפרקליט המדינה. גם בלטמן תומך במינויה. לדעת גורמים בפרקליטות "קיים חשש שיהיו גורמים פוליטיים שירצו ל"הצניח" מישהו מבחוץ לתפקיד חשוב ורגיש זה ויש להזהיר מפני נסיון כזה".

סופר "הארץ" מציין כי יחסים מתוחים שררו בעבר בין היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לבין ביניש בעיקר בחודשים הראשונים אחרי שחריש נכנס לתפקידו. ביניש אף שקלה אפשרות לפרוש מתפקידה והציגה מועמדותה לתפקיד שופטת בביהמ"ש המחוזי. שר המשפטים אמר כי יתמוך במינויה. אולם כשנודע לה על כוונתו של בלטמן לפרוש, חזרה בה מבקשתה לכהן כשופטת מחוזית והיא שואפת לשמש כפרקליטת המדינה.

ישראל מזהירה את אמל מפגיעה בנווט (עמ' 2)

בתיה"ח של קופ"ח ישבתו יומיים (עמ' 3)

משרד החינוך נאבק בהורים שהקימו בית ספר פרטי (עמ' 6)

ממשלת צרפת רוצה להעמיד את לה־פן למשפט (עמ' 7)

האוצר: למכור את הבנקים שלמים; בנק ישראל: לפרק (עמ' 8)

"עגבניות תעשיה" לשווקים – למנוע מחסור (עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

אופציית ליסינג ייחודית!
ליסינג עם אופציית החזרה למחשבים, ציוד היקפי, פקסימיליות ומערכות טלפונים.
קומפיוטרנט
טל. 03־7520753, 7525632/5

מזג האוויר

- ירושלים: 16־29
- תל אביב: 22־31
- חיפה: 22־32
- באר שבע: 20־35

רמת הגולן 17־32, צפת 18־29, טבריה 22־37, עפולה 22־33, שר מרון 19־31, נמל תעופה בן גוריון 21־32, יריחו 21־37, עזה 22־30, אילת 24־39

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.6468	+0.0014
נוסעים	1.9574	+0.0017
שחור	1.8000	-

שער הסל

יציג	1.7194	+0.0008

ערך את העמוד: אוריאל רייכנלד

פרס דחה את ביקורו בפראג לאחר הבחירות

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

שמעון פרס החליט לדחות את ביקורו בפראג עד אחרי הבחירות לכנסת. פרס עמד לצאת לשם למחרת יום הכיפורים, אולם הוד־בר שבדיוק באותו יום עומד ראש הממשלה, יצחק שמיר, לצאת לביקור בהונגריה. כדי למנוע מצב בו שמיר ופרס ייעדרו בו זמנית מהארץ, החליט שר החוץ לדחות את הביקור בפראג.

בלשכת שר החוץ הכחישו את הפרסומים כאילו פולין ביטלה במפתיע ביקור מתוכנן של פרס בוורשה. פרס עמד לבקר גם בפולין אחרי יום הכיפורים.

אליהו זהבי, סופר "הארץ" מוסר: משלחת בנקאים ישראלית תגיע בתוך לוורשה כאורחת הבנק הפולני פיקאו. ההזמנה לביקור נמסרה בעת ביקורה של משלחת כלכלית פולנית בישראל לפני שלושה חודשים. בנציגות ישראל בוורשה לא היו ידועים כל פרטים על תכנית הביקור.

נסים וקיסר ידונו היום במשברי השכר והבריאות

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

שר האוצר ומזכיר ההסתדרות ידונו היום במשבר הפוקד את מערכת הבריאות ובחילוקי הדעות המונעים עדיין את צירופם של הארגונים המקצועיים האקדמאים להסכם המסגרת בשירות הציבורי־ממשלתי.

השר נסים וישראל קיסר עם עוזריהם עומדים להפגש בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב. מקורות בהסתדרות אמרו שצירופם של האקדמאים להסכם המסגרת עדיין לא גובש סופית וכי עדיין קיימים חילוקי דעות ביחס להליכים שיאפשרו לחברות ממשלתיות עיסקיות הנתונות בקשיים שלא להצטרף להסכם המסגרת המבטיח תוספת שכר בעלות כוללת של 11 אחוזים.

סיסמת המערך: המערך – הדרך לפריצת הדרך

מאת אילן שחורי

בסוף השבוע הוחלט סופית על סיסמת המערך בבחירות. היא תוצג רשמית לראשונה מחר בערב בכנס הגיוס לפתיחת מערכת הבחירות של מפלגת העבודה בהיכל התרבות בתל אביב.

הסיסמה תהיה: המערך – הדרך לפריצת הדרך.

סיסמת הליכוד שפורסמה כבר בשבוע שעבר "רק הליכוד יכול".

בצמרת מפלגת העבודה טענו אתמול כי הסיסמה מבטאת כיוון של שינוי, חיפוש פתרון ושבירת הסטטוס קוו ורומזת לפריצת הדרך לשלום. על בסיסה יהיו וריאציות כמו: מנהיגות מעוך לפריצת דרך; פרס מנהיג לפריצת דרך, המערך – פריצת דרך כלכלית, פריצת דרך מדינית, ועוד.

על פי סיסמה זו עיצב דוד סרוסקובר כרזת בחירות למפלגת העבודה, המבוססת על דגל המדינה ובמרכזה המלים "המערך פורץ קדימה". הכרזה תוצג בכנס מחר ותפורסם מחר בעתונים.

בל"ל עומד לאשר הלוואה לאליאנס

כדי לאפשר פתיחתו

מאת מיכל רווה, סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת בנק לאומי לישראל תחליט היום אם לאשר לקונצרן כור הלוואה בסך 6 מיליון דולר, שנועדה לאפשר את פתיחתו מחדש של מפעל אליאנס השבוע.

על פי הערכה תאשר היום הנהלת בל"ל את ההלוואה וזו תהווה חלק מאשראי בהקף של 50 מיליון דולר שהנהלת כור מבקשת לקבל מקונסורציום של הבנקים הגדולים.

קונצרן כור התחייב לגייס סכום של 10 מיליון דולר ולהעבירו למפרק אליאנס עמרם בלום, בעקבות אישור תוכנית ההבראה על ידי בית המשפט. המפרק עצמו אמור לגייס סכום נוסף של 10 מיליון דולר מהבנקים הגדולים. הסכום הכולל בסך 20 מיליון דולר אמור לשמש לתשלום פיצויים למפוטרי המפעל ותשלום חובות לספקים שונים.

מפעל אליאנס היה אמור, על פי תוכנית ההבראה, להיפתח כבר ב־1 בספטמבר, אולם, הנהלת כור הצליחה לגייס עד התאריך האמור רק 4 מיליון דולרים והדבר עיכב את פתיחת המפעל.

שמיר יתמוך במתן רשות לישראלים לירות במיידי אבנים; המערך נגד

היום תדון בכך הממשלה • עשרה נפצעו מירויות צה"ל • צה"ל מכחיש טענה שחיילי מילואים היכו תושבים ברצועה באלות שסכיני גילוח נעוצים בהן • תושב בית חגי לכד ערבי שתקפו

מאת גדעון אלון, איתן רבין ועזרי בר, סופרי "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר יתמוך היום בישיבת הממשלה בשינוי התקנות שיאפשרו לאזרחים ישראלים תושבי יו"ש לפתוח באש על זורקי אבנים בשטחים כפי שהוחלט במטכ"ל להרשות להם לפתוח באש על מיידי בקבוקי תבערה. שמיר סבור כי יש להגביל את האישור הזה לפתיחה באש, רק למקרים שבהם מצוי האזרח הישראלי במצב של סכנה והוא מאויים ע"י האבנים שמשליכים עליו או על רכבו והוא באמצעי אחר להרתיע את זורקי האבנים.

נראה שהנושא של שימוש בנשק ע"י ישראלים תושבי יו"ש יועלה בישיבת הממשלה בעקבות הסקירות של שר הבטחון יצחק רבין וגורמים בטחוניים אחרים. כמה שרים (מהליכוד ומהמפד"ל) ייצאו נגד מדיניות המשטרה לתפיסת כלי נשק של ישראלים המתגוררים ביו"ש שהשתמשו בו לצרכי הגנה עצמית.

יש להניח ששרי העבודה יביעו התנגדות להצעתו של ראש הממשלה לשינוי התקנות שיאפשר לאזרחים ישראלים לפתוח באש על זורקי אבנים.

אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע קיבל שלשום בלשכתו משלחת של נציגי המתנחלים ביו"ש, לשיחת הבהרה בנוגע לנוהלי הפתיחה באש והלינו על אזרחים באיזור, בעקבות תקרית הירי בשגגה של המתנחל ממעלה עמוס על חיילי צה"ל בשבוע שעבר. בין היתר סוכם להדק את התיאום בין צה"ל לבין האזרחים על הביטחון בהתנחלויות.

בשבועות האחרונים נהג צה"ל להציב מארבים למשליכי בקבוקי תבערה בצמתים שבהן אירעו תקריות חוזרות של השלכת בקבוקי תבערה. מארב אחד כזה של צה"ל הוצב לפני חודש ליד התנחלות אריאל, הד חיילים שהוזו בו ירו למוות בשני צעירים ערביים, מהכפר הסמוך כפל חארס, לאחר שהבחינו בהם משליכים בקבוק תבערה על מכונית ישראלית חולפת.

הפרות סדר חמורות היו בסוף השבוע ברצועת עזה ובגדה המערבית ועל פי מקורות ערביים 10 תושבים נפצעו מירי חיילי צה"ל, ביניהם פצוע קשה.

הפרות הסדר ברצועה אירעו בבית חנון, עזה ומחנות הפליטים שאטי וג'בליה. בשאטי היתה התקהלות של כ־200 אנשים שזרקו אבנים ובקבוקים על חיילי צה"ל. מירי חיילי צה"ל באותה תקרית, נפצעו שניים – פארס

(סוף בעמוד 2)

חבש נגד ממשלה פלשתינית; צ'אושסקו נתבקש להמשיך בתיווך עם ישראלים

המועצה הפלשתינית תכונס כנראה ב־5 באוקטובר • קאדומי: העברנו כספים משכורות לשטחים

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים והסוכנויות הידיעות

ג'ורג' חבש, ראש החזית העממית לשחרור פלשתין הודיע שלשום על התנגדותו להצהרה על הקמת ממשלה פלשתינית זמנית ואמר כי אש"ף חייב לבחון אופציות אחרות.

חבש אמר לכתב רויטר כי התקיימו מספר פגישות בין ארגוני המחבלים בימים האחרונים בדמשק, בנסיון להגיע לעמדה אחידה לפני כינוס המועצה הפלשתינית. "אנו מצדדים בקריאה לאו"ם ליטול לידיו באמצעות את הפיקוח על השטחים לקראת כינוס ועידה בינלאומית. אין אנו מסכימים להקמת ממשלה זמנית מפני שאנו חוששים כי מאחורי הצעה כזאת מסתתרים ויתורים אותם דורש הממשל האמריקאי," אמר חבש.

פארוק קאדומי, מראשי אש"ף, אמר כי עדיין נמשך ויכוח בין פלגי אש"ף על הדרך בה יש לנהוג בשטחים המוחזקים בגדה המערבית. "יש לנו אופציות רבות – עצמאות, ריבונות, מדינה, ממשלה גולה, ממשל זמני ובקשה לאו"ם כי יקבל את מינהל השטחים ועוד", אמר קאדומי.

המועצה הפלשתינית תתכנס לשלושה ימי דיונים באלג'יר ב־5 באוקטובר ותחליט על עתיד ההתקוממות בשטחים המוחזקים – אמר דובר אש"ף בשבת.

נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו ומנהיג אש"ף יאסר ערפאת קראו אתמול בתום שיחותיהם לכינוס ועידה בינלאומית להסדר במזרח התיכון בהשתתפות כל הצדדים. צ'אושסקו נתבקש ע"י ערפאת להמשיך ולשמש אמצעי קשר עם גורמים בישראל ולידע אותם על פרטי השיחות שנערכו בין השניים בבוקרשט בסוף השבוע. מקורות ערביים, ובכלל זה העתון "אלאתיחאד", מסרו כי ערפאת מסר לצ'אושסקו פרטים על המהלכים שאש"ף מתכוון לנקוט בשבועות הקרובים לקראת כינוס המועצה הפלשתינית. עוד נאמר כי ישראל דחתה עד כה הצעות שהעביר אליה צ'אושסקו, אשר נתקבלו על דעת אש"ף, לרבות עריכת בחירות בגדה וברצועה.

אליהו זהבי סופר "הארץ" מוסיף: דיפלומט רומני אמר בראיון לעתון הדני "פוליטיקן" כי פארוק קאדומי כי חבר הוועדה המבצעת העליונה של אש"ף, מחמוד עבאס, גילה אתמול כי הארגון ממשיך לקיים זה זמן רב מגעים עם גורמי נטורי קרתא ועם יהדות אזורית התנגדות לציונות. לדבריו מתרכזים המגעים האחרונים על האפשרות של שילוב נציג מנטורי קרתא ב"ממשלה הפלשתינית הגולה".

עובדי הבנקים ידונו היום על מאבק משותף במחאה על צעדי בנק לאומי

מוחים על תביעה משפטית נגד מזכיר חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות

מאת אריה לביא

הדרישה ניכרת במערכת יחסי העבודה במערכת הבנקאות צפויה בימים הקרובים על רקע החלטת בנק לאומי להגיש תביעה משפטית נגד מזכיר חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות. הבנק הודיע על כך ביום חמישי בעת דיון בבית הדין לעבודה שם ביקש להוציא צווי מניעה נגד ההסתדרות ונגד ועד עובדי הבנק.

היום מתכנסים ראשי חטיבת עובדי הבנקים, הכוללים נציגים של ועדי הבנקים, למעט בנק הפועלים, במשרדי בנק דיסקונט, כדי לדון בהחלטת בנק לאומי. העובדים פרסמו גילוי דעת חריף נגד הנהלת בל"ל וכן הם שואלים בבל"ל הסתיימו הבעיות בדירקטוריון שהחליטו לטפל בנושאים אחרים.

מבנק לאומי נמסר בעקבות פרסום גילוי הדעת כי ההסתדרות חתומה על הסכמי העבודה והמושר אינה פועלת בהתאם עליה לשאת בתוצאות המאבק שהיא מנהלת.

לסופר "הארץ" נודע שעובדי בנק לאומי כבר שוקלים נקיטת צעדים עצמאיים נגד ההנהלה "בלא כל קשר עם ועד העובדים". בבנק דיסקונט תוהים העובדים לגבי מה שמותר ומה שאסור להם לעשות בעקבות צווים מסוג זה. בעבר כאשר ביקש בנק דיסקונט לנקוט צעדים נגד העובדים ולא רק נגד הוועד מיהרו כלל עובדי הבנק להתייצב בבית הדין לעבודה ובכך גרמו לפגיעה בעבודת הבנק, מטרה אותה ביקשה הנהלת הבנק לסכל.

ביום שישי נמשכו השיבושים בעבודת בנק דיסקונט אך בלי לפגוע בציבור. היום יחודשו העובדים של בנק דיסקונט את השיבושים, אך צורת השיבושים תמסר לעובדים רק הבוקר לאחר דיון של ועד העובדים של הבנק כדי למנוע מההנהלה לפעול נגד הצעדים בבית הדין לעבודה.

המלצת ועדת החקירה בשב"ס: להעביר מתפקידיהם שלושה מקציני השירות

הממליצים להדחה: ראש מינהל הביטחון בשב"ס וסגנו ומפקד בית המעצר דרום • תסיסה בשב"ס נוכח המסקנות החריפות • תומכי מפקד בית המעצר: "נגלה שחיתויות"

מאת ראובן שפירא ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

המלצות הוו משמעויות להעביר מתפקידו את ראש מינהל הביטחון של שרות בתי הסוהר, תת גונדר אבי שגיב, כלולות במסקנות ועדת החקירה הפנימית של שב"ס בראשות תת גונדר שלום בן אשר וחקרה את נסיבות בריחתו של הרצל אביטן.

שגיב היה קצין בכיר בחיל האוויר, וגויס לשב"ס בפברואר השנה. שגיב, לדעת הוועדה, לא פיקח כיאות שיבוצעו כל הנוהלים. מינהל הבטחון בשטח עצמו, ובכך תרם למחדל כאיפשר את הבריחה.

הוועדה גם ממליצה שלא להיות מתפקידו את ראש מחלקת הביטחון של שב"ס גונדר משנה בני פריינבר, הכפוף לתת גונדר שגיב, ואת מפקד בית המעצר דרום סגן גונדר רוני לבקוביץ' ואת בתוקף היותו אחראי באופן ישיר לאי קיום הנוהלות הביטחון והשמירה על אביטן.

"אם יוחלט להדיח את מפקד בית מעצר דרום בכלא באר שבע, סגן גונדר רוני לבקוביץ' יהיה פסטיבל – אנחנו נחשוף את כל השחיתויות ולא נאפשר הדחתו של סגן גונדר רוני לבקוביץ'", אמרו אתמול מקורביו של מפקד בית המעצר.

רוני לבקוביץ' עצמו אמר שלשום ל"הארץ": "יגיעו המסקנות, נבחן אותם ונראה מה נעשה". שני מפקדי בתי כלא הודיעו על תמיכתם ברוני לבקוביץ'.

הוועדה ממליצה לנקוט אמצעים משמעתיים כנגד עוד מספר קצינים במטה שב"ס וכן כנגד קצינים וסוהרים בבית המעצר דרום בבאר שבע. לדעתה אם הנוהות הביטחון השמירה בכלא היו מקיימות כפי שנדרש, לא היה אביטן מצליח לברוח.

נציב שב"ס, לוי שאול, קיבל בליל שבת את דו"ח ועדת בן אשר ושמע ממנו הסברים. בימים הקרובים תעיין בדו"ח היועצת המשפטית של שב"ס ותווה את דעתה לגבי ההיבטים המשפטיים והמשמעתיים של הדו"ח. רק אחר כך יחליט נציב שב"ס אם לאמץ את המלצות האופרטיביות האישיות. סביר להניח שנציב שב"ס יקבל כלשונן את המלצות ועדת מן. נראה כי כבר באמצע השבוע יכנס הנציב את הסגל הבכיר של שב"ס לדון במסקנות.

(סוף בעמוד 2)

לקוחות בנק לאומי הרוויחו ב־1988 42 מיליון ש"ח

לקוחות בנק לאומי, מקבלי האשראי בשקלים לא צמודים, שלמו 42 מיליון ש"ח פחות עבור ריבית בחודשים ינואר–יולי 1988. סכום זה היגו ההפרש בין העלות הממוצעת של כל מרכיבי האשראי לסוגיו, בשקלים לא צמודים בבנק לאומי, לבין העלות הנ"ל בשאר המערכת הבנקאית.

ע"פ נתוני בנק ישראל האחרונים, היתה העלות הממוצעת של כל מרכיבי האשראי לסוגיו, בשקלים לא צמודים בבנק לאומי, נמוכה, גם בחודש יולי מזו שבשאר המערכת הבנקאית.

	העלות הממוצעת של האשראי בבנק לאומי היתה נמוכה בשיעור של:
ינואר	11%
פברואר	10%
מרץ	10%
אפריל	10%
מאי	9%
יוני	9%
יולי	10%

החישוב מבוסס על היחס שבין העלות הממוצעת הנ"ל בבנק לאומי ובין העלות הממוצעת הנ"ל בשאר המערכת הבנקאית.

בנק לאומי - רווח יומי

مكبّر من الأصل

ישראל מזהירה בהודעה רשמית את אמל מפני פגיעה בנווט הישראלי השבוי

בתגובה לפירסומים כאילו הועבר הנווט מ"אמל" ל"חיזבאללה" וכי הוא חלה במחלת מעיים

מאת דן סגיר

בתגובה לפירסומים שהיו בשבוע שעבר, כאילו הועבר הנווט הישראלי השבוי בלבנון מידי תנועת "אמל" לידי "חיזבאללה" וכן כי הוא חלה במחלת מעיים קשה, פירסמה ישראל הודעה רשמית, המזהירה את "אמל" ומנהיגה נביה ברי, מפני כל פגיעה בנווט השבוי. הנווט, סרן רון ארד, נישבה ע"י אחד מפלגי תנועת "אמל", כאשר הפל מטוס הפנטום שלו מעל צידון, ב־16 באוקטובר 1986.

להלן נוסח הודעת ישראל: "בתגובה לפירסומים אחרונים על מצב בריאותו של הנווט הישראלי השבוי בלבנון, פירסומים שמקורם ומהימנותם אינם ברורים היום, חוזרת ישראל ומדגישה, כי היא רואה את אירגון "אמל" ומנהיגו נביה ברי אחראי לשלומו ובריאותו של הנווט, ומצפה כי יינקטו בכל הצעדים המתחייבים מאחריות זו. ישראל תמשיך לעשות הכל, להחזרת הנווט בריא ושלם הביתה בהקדם האפשרי".

הפירסומים שבהם מדובר, הם הודעות מטעם תנועת "חיזבאללה" באמצע השבוע כאילו הנווט הועבר לידיהם מידי "אמל". לדבריהם, סרן רון ארד הועבר לידיהם ע"י מוסטפה דיראני, לשעבר ראש מנגנון הביטחון בתנועת "אמל" שהודח מתפקידו לפני כשישה חודשים ע"י נביה ברי, לאחר שערק מ"אמל" ל"חיזבאללה".

על פי ידיעות, זה אנשיו של דיראני, הם ששבו באוקטובר 1986, את הנווט שנפגע באזור צידון. דוברי "חיזבאללה" הוסיפו, שהנווט חלה במחלת מעיים קשה וכמה רופאים נקראו לטפל בו, בכללם רופא השגרירות האיראנית בלבנון.

בהודעה הרשמית, מתעלמת ישראל מהדיווחים כאילו הועבר הנווט מידי "אמל" ל"חיזבאללה". במהלך השנתיים מאז נפילתו בשבי, חזרה ישראל והזהירה את ברי, מפני העברת הנווט לגורמים קיצוניים יותר, כגון "חיזבאללה" והדגש היה ש"אמל" תישא באחריות המלאה לשלומו ובטחונו של סרן רון.

דרישה להכניס את חיל הים לשטח טאבה

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

בפגישה שהתקיימה ביום שני האחרון במשרדו של מפקד יחידת הקישור של הוועדה הצבאית ישראלית תת אלוף קסי מור, דרש מזכיר עיריית אילת להכניס ספינות של חיל הים לשטח המובלעת בטאבה, כדי שלא לאפשר למצרים להחדיר לשטח עם ספינת התימסה וספינות משמר – נודע לסופר "הארץ".

בפגישה שהתקיימה ביום שני האחרון, השתתפו תת אלוף מור, קצינים בכירים מחיל הים, ראש מינהל טאבה, ראובן אלגזי, היועצים המשפטיים של חיל הים, מזכיר עיריית אילת רב שרף, וכן נציגים של הפרקליט הצבאי הראשי.

שרף אמר, כי הספינות המצריות החודרות לשטח טאבה ועוגנות מול כפר הנופש של רפי נלסון יוצרות עובדות חדשות שלא היו קיימות עד כה בשטח ומסכנות את הנופשים במקום.

הוא הציג מספר מקרים שבהם חדרו הספינות מסוג תימסה לשטח הישראלי.

נודע כי בישיבה סוכם לפנות לכוח הרב לאומי היושב דרך קבע בטאבה ולבדוק איתם את נושא החדירות של המצרים וכן לפנות למשרד החוץ ולקיים דיון דחוף בנושא.

שרף אמר אמש ל"הארץ", כי הפגישה התקיימה מיוזמתו והדרישה להכניס את חיל הים לטאבה היא רק חלק מפעולות שעיריית אילת נוקטת בהן.

תת אלוף קסי מור סרב להתייחס ולהגיב על דרישה זו.

ראשי מדינות ערב יוזמנו ליום "ניצחון אוקטובר"

"אל־אח'באר" במאמרו הראשי: ישראל תשלם על פשעיה "העולים על אלה שכאילו גרמניה הנאצית ביצעה נגדם"

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

הנשיא מובארק מבקש להזמין את ראשי ערב לקאהיר בחודש הבא, להשתתף בחגיגות המרכזיות לציון יום השנה ה־15 ל"ניצחון אוקטובר" (מלחמת יום הכיפורים 1973). בין היתר מבקש הנשיא מובארק לתאם את הביקור הצפוי של מלך סעודיה, לעיתוי של החגיגות, בנוסף לנשיא עיראק ולמלך ירדן, עימו קיים בימים האחרונים שיחות באלכסנדריה, לדבות בנושא זה. לדברי מקורות ערביים והעיתון "אלקבס", מבקשת מצרים להפוך הפעם את החגיגות לאירוע בין־ערבי שיכשיר את הקרקע לשובה לליגה הערבית, וזאת במהלך הפיסגה הערבית הצפויה בריאד בנובמבר. במקביל, תקף אתמול העיתון הקאהירי הממלכתי "אל־אח'באר", במאמרו הראשי את ישראל, כי "יום הדין לא יארך" וכי ישראל תשלם על פשעיה "העולים על הפשעים שהיהודים טוענים כאילו שגרמניה הנאצית ביצעה נגדם".

העיתון תוקף את שר הביטחון יצחק רבין ומציין כי הגדה והרצועה הפכו לבית סוהר אחד גדול הנשלט ע"י טירוריסטים שאיבדו צלם אנוש.

העיתון הקאהירי "אליופר" מסר אתמול, כי ארה"ב ביקשה ממצרים, לתאם את באתה של משלחת צבאית אמריקאית בכירה לקאהיר. המשלחת תבדוק את אופן קליטת הנשק האמריקאי הדרוש ביחידות הלוחמות, וכן את תוכנית החומש הצבאית המצרית.

נסיון להצית את ביתו של דן בן־אמוץ

(ע). אלמונים ניסו אור ליום ו' להעלות באש את ביתו של העיתונאי הסופר דן בן אמוץ ביפו.

על נסיון ההצתה סיפר בן־אמוץ: "סמוך לשעה 4 שמעתי דפיקות בדלת, התעוררתי משנתי, פתחתי את הדלת ומולי ניצבו מספר שוטרים. רק כשהבחנתי כי דלת הכניסה הרוסה, הבנתי שנעשה ניסיון להצית את ביתי".

מן החקירה התברר, כי האלמונים שפכו דלק על הדלת הראשית וכן על דלת העץ מאחוריה ניצבו בלוני הגז. השכן סיפר לבן אמוץ, כי שמע קול פיצוץ, וכאשר יצא לברר את פשר הדבר, הבחין בשלולית של דלק שהשתרכה מפתח המדרגות המובילות לבית ועד לדלת הכניסה. הוא סיפר כי הצליח לכבות את הבעירה באמצעות צינור מים ומיהר להזעיק את המשטרה.

המשטרה פתחה בחקירה.

חשוד בציור כתובת נאצה הוסע על מכסה מנוע של ג'יפ צבאי

דובר צה"ל: "בעקבות המקרה שב אלוף הפיקוד והינחה את החיילים ביו"ש לא לחרוג מההוראות האוסרות הסעת נוסעים בדרך זו"

מאת אורי ניר סופר "הארץ"

חיילי מילואים של צה"ל הסיעו פעמיים תושב מהעיר ידיה על מכסה מנוע של ג'יפ צבאי, והטרידו אותו במשך שבוע שלם, משום שליד ביתו נמצאה כתובת נאצה. האיש טוען, כי תושבים מקומיים ציירו את הכתובת ליד ביתו בכוונה להרע לו, משום שהוא כבר "בוגד". האיש עבד בעבר כפקיד בעיריית ירושלים, ולפני כמה שנים פתח קיוסק ליד ביתו, שחיילים רבים נוהגים להשתמש בשירותיו.

צה"ל בדק את התלונות, העלה כי האיש אכן הוסע על מכסה מנוע של ג'יפ – בניגוד מפורש להוראות – אך לא הועניש איש על המעשה.

ריאד אל־ג'אעוני (50) מידיה סיפר, כי בליל ה־18 התדפקו כמה חיילים על דלת ביתו. קצין בדרגת רב־סרן אמר לו שמצאו כתמי צבע בפתח ביתו, וכי סוג הצבע זהה לצבע שבו נרשמה כתובת נאצה (מגן דוד שווה עוד לצלב קרס) על הכביש הסמוך לביתו. "שאלו אותי איפה פחית הצבע", סיפר אל־ג'אעוני, "ואמרתי שאינני יודע. הם נסעו לדרכם, ובעבור כרבע שעה חזרו. העלו אותי על מכסה המנוע של הג'יפ, ואמרו לי לאחוז בחוזקה [illegible] אמרו לי לחזור הביתה, אבל דרשו ממני להמציא להם את פחית הצבע.

לדבריו, חזר הקצין ודרש ממנו את הפחית כמה פעמים, תוך איומים והצגות אלה לגרותנו, עד שחשו בחנק.

טענות על התנהגות אלימה בידי אותם חיילי מילואים השמיעו גם בני משפחת חמיזה המתגוררת בסמוך. בני המשפחה סיפרו על שורת תקריות, שבהן הוכו בני המשפחה בידי חיילים בלא הצדקה, ועל שרימון גז מדמיע הושלך במתכוון לתוך הבית בשעה שהיה מלא בנשים וילדים. על בתם, ראניה (15), שהוסעה אף היא על מכסה מנוע של ג'יפ צבאי לתחנת משטרה קרובה.

מונה קצין בודק

כל התלונות נמסרו בפירוט לידי [illegible] צה"ל. אלוף פיקוד המרכז מינה קצין בודק לחקירת [illegible] שהגיש [illegible] צה"ל התעכבה [illegible] השבוע שעבר נמסרה התגובה הבאה: "התברר כי תושב מקומי בידיה אכן הוסע מרחק מה על מכסה מנוע ג'יפ; בנוסף למקרה הזה לא היו כל אירועים חורגים מן הנוהל התקין. בעקבות המקרה שב אלוף הפיקוד והינחה את החיילים המשרתים ביו"ש ובבקעת הירדן לא לחרוג מההוראות האוסרות הסעת נוסעים בדרך זו". הודעת דובר צה"ל לא מסרה כאמור על נקיטת צעדים כלשהם נגד החיילים שחרגו מההוראות.

מתן רשות

(סוף מעמוד 1)

איברהים אל חטיב בן 18 ועזאמי עבוד בבן בן 17.

הפגנות הסדר היו גם בעיר רפיח שם נפצע קשה עבדל כאריס מחמוד עבד אל עדי והועבר במצב קשה לבית החולים תל השומר.

מקורות ערביים מסרו כי בעיירה בית חנון היתה הפגנה, צה"ל ירה גז ובתוצאה מכך נפגעו 6 נשים בהריון.

במחנה הפליטים ג'יבליה נפצעו שני תושבים – איברהים עיסמעיל ראזד ואיברהים יוסף אליאן.

סכיני גילוח באלות

רשת הטלוויזיה הכבלים סי־אן־אן שידרה כתבה מאת כתבה בישראל כי חיילי מילואים ברצועה משתמשים באלות שאליהן מחוברים סכיני גילוח.

דובר צה"ל בעזה הכחיש מכל וכל את האמור בכתבה זו. באותה כתבה הגיב אלוף מישנה רענן גיסין כי סביר יותר כי הפלשתינאים שהותקפו בסכיני גילוח הותקפו על ידי זעירות הלום המקומיות במטרה להפחיד תושבים לא לשתף פעולה עם ישראל.

הבוקר ימשך בעזה הדיון בנושא עירעורם של המיועדים לגירוש.

תושב אחד נהרג ו־20 נפצעו במחנה הפליטים ג'יבליה ברצועת עזה כתוצאה מריב בין שתי משפחות.

בגדה המערבית היו אתמול ושלשום הפגנות והתנגשויות של תושבים עם כוחות צה"ל בכמה מוקדים, אך במרביתן לא היו נפגעים. בדרך כלל היו אלה עימותים בהיקף מצומצם, שפוזרו בגז מדמיע ובכדורי גומי. בסוף השבוע, כמו בחודשים האחרונים, התרחשו מרבית ההפגנות האלימות היזומות בגדה בשעות החשיכה.

אתמול ושלשום היו הפגנות בכפר אבו דיס, ליד ירושלים. מקורות ערביים מסרו כי במהלך פיזור ההפגנה השתמשו החיילים באש חיה ונפצעו שני צעירים בכתפם.

ביום שישי בלילה התקיימו התנגשויות בין תושבי הכפר עזון לבין כוח צבאי. מקורות ערביים מסרו על שני פצועים מאש חיה.

אזרח ישראלי תושב בית חגי שבדרום הר חברון הותקף ביום ו' אחה"צ בידי צעיר ערבי סמוך לישוב. הישראלי רדף אחר הצעיר הערבי, לכד אותו והביאו למשטרת בית לחם. המשטרה פתחה בחקירתו.

המלצת ועדת החקירה בשב"ס

(סוף מעמוד 1)

מצאי ובליקויי הדו"ח.

ההמלצות החמורות של ועדת מן כבר מעוררות תסיסה קשה ומאבקים פנימיים בצמרת שב"ס. בימים האחרונים החלו בצמרת שב"ס קצינים בכירים להטיל אלו באלו האשמות וטענות, על רקע הממצאים החמורים שהתגבשו בועדה.

מקורביהם של קצינים בכירים שהועדה ממליצה איתם והאלו בנסיונות לנגח בדרכים שונות את הוועדה וביחוד את מי שעמד בראשה תת־גונדר שלום מן. נטען כלפי הוועדה כי היא הגזימה במסקנותיה.

המסקנות של ועדת מן הן נחרצות וחמורות במידה חסרת תקדים בשב"ס. גורם המצוי היטב בעבודתה של הוועדה אמר אמש לסופר "הארץ": "הוועדה קיבלה החלטות ופרסה המלצות שהן אמיצות ואינן מסייחות דבר. הוועדה הטילה אחריות אישית לא רק מהמקורבים השב"ס בשמות אלא גם מכל הדרגים הממונים עליו. המימצאים, המסקנות והמלצות של הוועדה התקבלו פה אחד."

מדו"ח הוועדה מתברר כי כבר לפני הבריחה של אביטן היה מידע על תיכנוניו שלו לברוח מהכלא באמצעות חטיפת בני ערובה. כמו כן היה מידע שעורר חשד לגבי אמינות ותמימותם של כמה סוהרים בבית המעצר דרום, ביניהם הסוהר והקצין שנעצר לאחר הבריחה והנחקרים עתה במשטרה בחשד שסייעו להחדרת האקדח לאביטן ולבריחתו. למשל, השניים שמצבם הכלכלי אינו משופר, נראו בתקופה שלפני בריחת אביטן כשהם מפזרים כספים, נוסעים במכונית שכורה ומעשנים סיגרים יקרים. התנהגותם עוררה חשדות, למרות זאת המשיכו הסוהרים "הבעייתיים" בעבודתם כרגיל בצמוד לאביטן, לא הושם עליהם פיקוח ולא הגבירה השמירה על אביטן.

התברר כי בתאו של אביטן לא נערכו חיפושים יסודיים בשבועיים שקדמו לבריחה, מאז הגיע לבית המעצר דרום, וזאת בניגוד לפקודות הקבע. אביטן עשה באגף שבו היה כלוא ככל העולה על רוחו. היו ברשותו פריטים רבים האסורים לפי הוראות שב"ס. הוא נהנה מתנאי מאסר משופרים ומועדפים בידיעת בכירים במינהל הביטחון של שב"ס ובבתי הכלא בהם הוחזק.

לסופר "הארץ" נודע כי לתאו של אביטן בבית המעצר דרום הוכנסו שלוש מחסניות טעונות בכדורים ולא, רק אקדח ומחסנית אחת. לאחר שהוא ברח מהכלא, התגלו בתאו שתי המחסניות הנותרות, שאותן משום מה לא לקח אביטן בעת הבריחה.

קצין שנתקף בבהלה איבד כנראה את עשתונותיו לנוכח האקדח בידיו של אביטן ו"התגרב" מיד עם תחילת הארוע לסייע לאביטן בביצוע תכנית הבריחה. הוא שיתף פעולה, ללא כל התנגדות, או נסיון למשוך זמן, בהצגת אביטן כ"פצוע".

דו שיח בג'נווה

(סוף מעמוד 1)

למען אסירות פוליטיות, אלון פלדמן מקי ארזם, אורנה מר מהלאה הכיבוש.

הישראלים נפגשו איתו מיד עם תום נאום שנשא בפני 500 צירי מליאת הועידה בבניין האומות בז'נווה. בנאומו אמר אל־חסן כי אם תהיה הבהרה רשמית ישראלית שישראל מכירה בזכות ההגדרה העצמית לפלשתינאים ומוכנה להקמת מדינה פלשתינית לצד ישראל, יהיה אש"ף מוכן למו"מ ישיר עם ישראל בלא תיווכה של ועידה בינלאומית. בלי הצהרה ישראלית כזו יסכים אש"ף למו"מ עם ישראל במסגרת ועידה בינלאומית.

"אנו לא רוצים לזרוק את היהודים לים אבל לא מוכנים שיזרקו אותנו למדבר. אנו רוצים שלום של כבוד ולא שלום שיוריד אותנו על ברכינו," אמר אל חסן.

בתום הנאום נגשו אליו הישראלים ושוחו במחיצתו בחדר נפרד בפגישה מאולתרת ספונטנית שארכה כחצי שעה ונערכה בעמידה.

הישראלים ביקשו שאש"ף ילך עד הסוף בכוונות להכיר במדינת ישראל ולעשות עימה שלום. כשנשאל אל־חסן על־ידי הישראלים האם אמנם עומדת בפתח ההחלטה על הקמת מדינה פלשתינית, ענה שלדעתו כן ושהדבר נתון לסמכותה של המועצה הלאומית הפלשתינית.

אבי פרזון, דובר תנועת התחיה הגיש תלונה נגד ארום קלה, צבי ג'אוי וח"כ מתמר מיעדי על שנפגשו עם אל־חסן ובכך עברו על הפקודה למניעת טרור.

ערך את העמוד: אוריאל רייכנלד

שיחת היום עם שפרה קריגר

על התוכנית הניסויית למניעת התעללות מינית בילדים שתופעל השנה בבתי"ס בירושלים ובחיפה.

עדיף לעסוק בנושא לפני שקורים מקרים טרגיים

שפרה קריגר היא האחראית מטעם משרד החינוך על התוכנית למניעת התעללות מינית בילדים

כמה ילדים נופלים מדי שנה קורבן להתעללויות מיניות?

מדי שנה מגיעים לידיעת המשטרה ולחקירתה כ־1,200 מקרים של התעללויות מיניות בילדים מהגיל הרך ועד גיל 14. עלפי ההערכה, מספר המקרים האמיתי גבוה פי 3–4.

מה הביא להתמסכם להרחיב את התוכנית?

התוכנית הופעלה בשנה שעברה באורח ניסויי. התוצאות עודדו אותנו להרחיבה השנה, לכלל בתי־הספר היסודיים וחטיבות־הביניים בירושלים ובחיפה.

האם התקיפות של ילדים על רקע מיני הן תופעה שבבות מסויימות באוכלוסיה?

לא, זה מקיף את כל הרמות והשכבות באוכלוסיה. זה יכול לקרות לכל אחד מאיתנו, לילדו של הפרופסור כמו גם ילדו של הרוכל בשוק, בנים ובנות כאחד, מהגיל הרך ועד המתבגרים ילדים בני שלוש וארבע. יצויין, כי כ־75% מכלל מקרי התקיפה המינית הן של בנות.

כיצד מופעלת התוכנית?

התוכנית כוללת שלוש פגישות עם התלמידים ופגישת הכנה אחת עם מחנכת הכיתה. התוכנית מופעלת רק לאחר שההורים נותנים לה את הסכמתם. זהו התנאי שלנו להפעלתה. באמצעות משחקי הדמיה, דרמה, ציור ובובות, מתמודדים הילדים במצבים שבהם זר פונה אליהם ומבקש מהם בפיתויים שונים, כמו מתן ממתקים, או – להתלוות אליו. אנו מביאים אותם לערוך הבחנה בין נגיעות נעימות בגוף לנגיעות בלתי־נעימות. אגב, תקיפה מינית יכולה להיות החל בלטיפה כפייתית, דרך הצגת תמונות תועבה לקטינים, צילום ילדים למטרות פורנוגרפיה ועד אונס.

האם התוכנית מתייחסת גם לתופעת גילוי עריות?

בתוכנית הקיימת לא נכנסנו לנושא זה, אבל אנו מתכוננים להיכנס לכך בעתיד, עם פיתוח התוכנית והערכות מתאימה, משום שגילוי עריות היא לצערנו תופעה קיימת שגם איתה יש להתמודד בכלים חינוכיים.

האם יש שוני בין הערים לפריפריה בשיעורי תקיפת ילדים על רקע מיני?

בערים שיעורי התקיפות של ילדים על רקע מיני הוא גבוה יותר מאשר בפריפריה.

האם מקרים של התעללות מינית בילדים קיימים גם באוכלוסיה הדתית?

היו מקרים שבכותלי ישיבה תקפו קטינים על רקע מיני. התוכנית הניסיונית שלנו הופעלה גם בבי"ס ממלכתי דתי "הרצוג" בירושלים, בהסכמת ההורים והם רוצים שהיא תמשיך בה גם השנה.

האם נתקלתם בסירוב מצד הנהלות בתי־ספר להפעיל התוכנית אצלם?

היו הנהלות שסרבו לפנייתנו להפעיל התוכנית אצלם. ברוב הלק מהנהלות נבע מהחשש שההורים יסיגנם לבית־הספר עקב הפעלת התוכנית כאילו יש בכך הודאה בקיומה של התופעה בקרב ילדי בית־הספר. היה עלינו לשכנע שמדובר בראש ובראשונה בתוכנית מניעתית ולא בתוכנית טיפולית. עדיף לעסוק בנושא לפני שמקרים טרגיים קורים ולא לטפל בו רק אחרי שמקרים כאלה קורים.

מאת ירדה טל

ראיתי שמעתי

שבוע דיפלומטי סוער צפוי בירושלים. בבירה מצפים השבוע לשורה של אורחים רשמיים, שכיהנו להגיע לפני החגים השמרים בפתח. הראשון שבהם, הלורד מקיי, כבר הגיע ואחריו יבקרו כאן שר המסחר והתעשיה הצרפתי, שר הדתות של הונגריה, אימרה מיקלוס, שר הבריאות והרווחה של ארגנטינה, ד"ר ריקרדו ברייס, השגריר החדש של [illegible] ושגרירה החדש של [illegible] בישראל, שיגישו את כתב האמנתם לנשיא. כולם יקיימו את קבלת הפנים החגיגיות שלהם במלון המלך דוד, כשדגלי המדינות מונפים על התרנים ויורדים בהם בתואם.

תעלומת היעדרו של נשיא התאחדות המלונות ובעלי רשת מלונות "סונסטה", אלי ("פפה") פפוצ'ו, מישיבת ההנהלה של ארגונו בסוף השבוע, נפתרה לאחר שהתברר כי הוא נמצא בטורקיה. העניין בביקורו במדינה אקזוטית זו התעורר, לאחר שהתברר כי רק באחרונה שב מחופשה פרטית באיי סרדיניה. פפו, בעל המלון בטאבה, שזה בארץ זמן קצר ביותר, הספיק להשתתף בחנוכת אתר תיירות ומיד יצא שוב לחו"ל.

זוהר בלומנקרנץ

הרצאה של מיליארדר אינה דבר פשוט, ויעיד סר ראלף הלפרין הבריטי. הלפרין, הבעלים של רשת השיווק הבריטית "בארטון", עומד להגיע מחר לארץ כדי לפתוח את שבוע השיווק והניהול ואת תערוכת "אקס 80", המתקיימים מטעם איגוד לשכות המסחר. לקראת בואו תבע הלפרין כי בהרצאתו "ייעזר במכשיר המקרין טקסטים שבהם משתמשים קרייני טלוויזיה. בלי מכשיר זה לא הסכים להופיע. בשום מקום בארץ לא נמצא מכשיר כזה, ועל כן יביא סר הלפרין עמו את המכשיר בדרך האוויר, עם מפעיל מיוחד, בעלות של חמשת אלפים דולר.

סר הלפרין התפרסם, כידוע, כאשר עיתוני בריטניה פרסמו את זיכרונותיה של דוגמנית שזילזלה את כישוריו המיניים וטענה, בין היתר, שהלפרין התעורר בפגישה שבכה את ישבנה של ראש ממשלת בריטניה.

אריה לביא

הייצוג הישראלי באולימפיאדת סיאול יכלול הפעם לא רק ספורטאים ואוהדים, אלא גם את הכנר המנצח שלמה מינץ, יועצה המוסיקלי של התזמורת הקאמרית הישראלית. מינץ ינצח על התזמורת הסימפונית של ניו יורק בקונצרט חגיגי שיתקיים ב־15 בספטמבר במסגרת אירועי האולימפיאדה. הקונצרט הוא במסגרת חילופי־תרבות בין ארה"ב לקוריאה, וכל הכנסותיו המיועדות לממשלת קוריאה יתרמו על־ידי "הקרן האמריקאית למסורת פיתוח ועידוד תרבותה ועצמאותה של קוריאה".

ברט ריינולדס, כוכב הקולנוע והטלוויזיה, ורעייתו, השחקנית לוני אנדרסון, אימצו תינוק – הודיע סוכנו של השחקן ביום שישי. הזוג, שהתחתן במאי, העניק לתינוק המאומץ את השם קווינטון אנדרסון־ריינולדס. לאנדרסון בת מנישואים קודמים.

ע"ר. לוס אנג'לס

בעריכת עידית רוזנבלום

הזמר האריי בלפונטה (משמאל), שרת התרבות של יוון, מלינה מרקורי, השחקנית הבריטית גלנדה ג'קסון (מימין), היו בין האישים שנכחו בפתיחת סימפוזיון בן שלושה ימים בנושא "תרבות נגד אפרטהייד", שהחל באתונה ביום שישי (תצלום: איפי)

מאסר ל־4 חיילים מאותה יחידה שסרבו לשרת בשטחים

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

ארבעה חיילי מילואים המשרתים באותו גדוד שריון, נידונו בסוף השבוע לתקופות מאסר של 22 יום, בגין סרובם לשרת בשטחים. הארבעה הם: רב"ט יונתן סלומון מתל אביב, רב"ט הוארד כהן בורנסקי מקיבוץ [illegible] והרביעי הוא סמל, המעוניין בעילום שמו.

שלושה מן החיילים ידעו מראש כוונת האחרים לסרב. זו הפעם הראשונה מאז תחילת ההתקוממות, שארבעה חיילים מאותו גדוד מילואים מסרבים בעת ובעונה אחת. במכתב ששלח לשר הביטחון, כותב, בין היתר, יונתן סלומון: "הדבר המדיר שינה מעיני אינו המחיר האישי אותו אני עלול לשלם עקב החלטתי לסרב, אלא עתידה של ארצי ומולדתי ...כבוד שר הביטחון, אין לי אלא לקבוע כי מדיניותך הנוכחית של ממשלת ישראל לא רק שאינה מוסרית, אלא היא שומטת את הקרקע מתחת לבסיס הלגיטימיות של מדינת ישראל...אף ישראלי לא יהיה חופשי כל עוד יהיו בארץ מחנות הסגר, ושום ישראלי לא יחיה בביטחון, כל עוד יחושו הפלשתינאים במצוקה [illegible]".

כעת מצויים שישה חיילי מילואים בכלא הצבאי בשל סרובם לשרת בשטחים.

אל על

	מעל' מינימום	מעל' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	15	גשם	10	13
אתונה	23	30	מ.חלקית	23	36
בוקרשט	14	18	גשם	–	–
בריסל	11	15	גשם	9	19
וינה	10	15	מ.חלקית	12	21
ורשה	13	18	מ.חלקית	12	24
ז'נבה	11	16	מעונן	13	18
לונדון	12	14	גשם	12	18
ליסבון	16	22	מ.חלקית	16	23
מדריד	12	24	מ.חלקית	14	29
ניו־יורק	19	27	מ.חלקית	17	28
פאריס	15	18	גשם	12	18
פרנקפורט	11	16	גשם	9	21
ציריך	3	14	מ.חלקית	–	–
קהיר	21	34	נאה	22	36
קופנהאגן	11	14	גשם	13	18
רומא	20	25	מ.חלקית	20	30

EL AL אל על

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

חנה גורוק

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ב באלול תשמ"ח 4.9.88 בשעה 11.00 לפני הצהריים בבית העלמין הדרום גבול חולון – בת־ים

נפגשים ליד השער הראשי

אבלים: בנה וכלתה: יעקב ונעמי גורוק
בתה וחתנה: צילה ונתן רוטנברג
נכדיה, ניניה
וכל בני המשפחה

יקירנו

יהושע צמחי

איננו

הלוויה תתקיים היום יום ראשון 4.9.88 כ"ב באלול תשמ"ח בשעה 16.00 בבית העלמין בנחלת־יצחק

תחבורה תעמוד לרשות המלווים מבית המנוח, רח' מצולות־ים 19, גבעתיים, בשעה 15.30

יושבים שבעה בבית המנוח

רעייתו: מרים
תמי קושניר (לבית צמחי)
אסנת (לבית צמחי) ודב לוז
חגית (לבית צמחי) ואבינעם תירוש
אריאלה וויקטור גסמן
פזית טרסקי
ליזה קוברניק
נכדיו וכל המשפחה

לבני פלד ובני ביתו

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד

על מות

ברטה ז"ל

הנהלת "אלביט" ועובדיה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אחותנו וידידתנו היקרה

אילזה ראב (אהרליך)

יצחק ראב ובני־ביתו ת"א
גינטר אהרליך ובני ביתו ניו־יורק
רות פרטיג מאמי, פלורידה

ההלוויה תצא מהבית, רח' פרופ' שור 19, תל־אביב
היום, יום א', י"ב אלול תשמ"ח (4.9.88) בשעה 14.00

תחבורה תצא מהבית וחזרה

השבעה בבית ראב רח' פרופ' שור 19 תל־אביב

בצער ובכאב עמוק אנו מודיעים
על מות יקירנו

מרדכי (מטיה) שימרלינג

ההלוויה תצא היום יום ראשון 4.9.88
מבית ההלוויות סנהדריה בשעה 11.00
יושבים שבעה ברח' מרדכי היהודי 10 ירושלים

המשפחה

שרון רוגז: הצעות אלישר לא משקפות דרכה של חרות

"מו"מ עם תושבי השטחים נוגד הסכמי קמפ דייוויד" ● קובל על דחיית הצעתו להקמת תעשיה בישובי הבקעה ורמת הגולן

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

השר אריאל שרון טוען, כי הצעות למצע המדיני של הליכוד, כפי שגיבש אותם ח"כ אליהו בן אלישר, המכהן כיו"ר ועדת המצע, אינן משקפות את דרכה של תנועת החרות ואת הקו המדיני של הליכוד.

בשיחה ל"הארץ" מתח אמש שרון ביקורת קשה על הפרסומים בימים האחרונים בקשר למצע המדיני של הליכוד, ובעיקר על הסעיף הדן באוטונומיה, לפיו יתמוך הליכוד במשא ומתן עם תושבי השטחים, לאחר שהסברה, כי יהודה ושומרון ועזה אינם מרכבים להיות שותפים למו"מ.

לדברי שרון, ניסוח זה סותר את הסכמי קמפ דייוויד. "לא יתכן שאדם אחד יקבע את נוסח המצע המדיני של הליכוד. דרשתי בישיבת שרי הליכוד האחרונה, כי המצע כולו ינוסח וילובן אצל שרי הליכוד, והדבר הובטח אישית על ידי ראש הממשלה. אני מקווה שאכן כך יהיה", אמר שרון.

שרון גם תקף קשות את הממשלה, את שרי הליכוד והמערך כאחד, על שהם מביאים במודע לפירוק הישובים בבקעת הירדן וברמת הגולן. שרון טען, כי "עמדת הממשלה בעניין זה היא שערורייתית ומסוכנת". הוא קבל על כך שבפגישה ביום שישי אצל ראש הממשלה, בהשתתפות שר האוצר, משה ניסים, נדחתה תוכניתו להביא להקמת מפעלי תעשיה בבקעה וברמת הגולן כחלק מפיתוח הישובים. "התוכנית שלי אינה באה לפגוע בתקציב המדינה, אולם אני רוגז על כך שהקשיים הבירוקרטיים שהאוצר מעמיד, תוך חוסר הבנה מינימאלית, עלולים להביא להתמוטטות של ההתיישבות בבקעה וברמת הגולן", הבהיר שרון.

לדבריו, הוא מאוכזב ביותר מהפגישה אצל שמיר. "חיכיתי לפגישה זאת עם שר האוצר וראש הממשלה למעלה משמונה שבועות. חשבתי שניתן יהיה לעזור למתיישבים ברגע האחרון, אך הליכוד ומפלגת העבודה מעדיפים להשמיע הצהרות ריקות מתוכן ולא לעשות דבר. על כך אני רוגז", הסביר השר שרון.

"עשיתי חשבון היסטורי, לא תעמולת בחירות"

מאת לילי גלילי

"אני מציע לח"כ דן מרידור שילמד להבדיל בין עשיה חינוכית להתחכמות משפטית, שכל כוונתה, למיטב הבנתי, היא לשים מקלות בגלגלי ה'שומר הצעיר'" – אמר אבשלום וילן, מפעילי "שלום עכשיו" ומפעיליה המרכזיים של מפ"ם, בתגובה להאשמה של ח"כ דן מרידור מהליכוד על כך שהדוברים בהפגנת הנוער מטעם "השומר הצעיר", שהתקיים ביום חמישי בקיבוץ געש, ניצלו את האירוע למטרות תעמולה פוליטית.

אבשלום וילן טען, שבדברים שנשא באוזני אלפי בני הנוער הוא עשה את "החשבון ההיסטורי החינוכי והרעיוני של כל מוקי הליכוד לחברה הישראלית, חשבון שאני עושה מאז 1977, ללא קשר למערכת בחירות זו או אחרת". לדבריו, "כשלונות הליכוד חורטים על פני החברה הישראלית כולה, ואין כל קושי לאתרם". עוד אמר כי "לאחר שח"כ מרידור נכשל בנסיונותיו למנוע את קיומה של ההפגנה בטענות טורדניות, הוא מנסה כעת לחפש מתחת לאדמה נימוקים פסאודו־משפטיים".

הוגשו המלצות לשנות שיטת הגשת תביעות וכתבי ההגנה

התקנות החדשות יחייבו לצרף לכל כתב תביעה תצהירים ומסמכים המאמתים ומפרטים את העובדות שביסוד התביעה

פט המחוזי בת"א, השופט אליהו בן דרור, רשם בית המשפט המחוזי בירושלים, השופטת מוסיה ארד, מבית המשפט השלום בירושלים, עו"ד יעקב רובין, ראש לשכת עורכי הדין, פרופ' סטיב גולדשטיין, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, עו"ד מאיר ארד, היועץ המשפטי של משרד ראש הממשלה, ועורכת הדין עליזה אליצור ממשרד המשפטים.

חברי הוועדה ציינו בדברי ההסברה שצורפו למסמך, כי ההליכים החדשים יביאו לקיצור ההליך המשפטי והאזרחי ויפתרו במעט לגמרי את הסכנה של תביעות אזרחיות סתמיות ובלתי ברורות המוגשות לבקרים לבתי המשפט. כעת, לדעת חברי הוועדה, נוצר מצב שבחלק גדול מכתבי תביעה וההגנה אין מופיעות העובדות הרלוונטיות לניהול הדיון המשפטי.

הוועדה מציינת, כי התצהירים שיצורפו לתיק בית המשפט לא יהיו (ע). הוועדה לסדרי-הדין האזרחי, שהוקמה ע"י שר המשפטים, סיימה בימים אלה את עבודתה והציגה ביום שלישום את המלצותיה בפני עיתונאים בירושלים.

עיקר ההצעות הוא שינוי בשיטת הגשת התביעות, כתבי ההגנה והתצהירים. על פי התקנות החדשות, יצורף לכל תביעה תצהיר של התובע, המפרט ומאמת את כל העובדות שביסוד התביעה. התובע יצטרך להציג בכתב התביעה מסכת עובדות שלימה ואסור יהיה לו לטעון טענות עובדתיות חילופיות. לכל כתב תביעה תצורף על פי התקנות החדשות רשימת מסמכים הנוגעים לאימות התביעה וכן רשימה מלאה של עדים שבדעת התובע להביא לבית המשפט.

גם לכתב ההגנה של הנתבע או הנתבעים יצורפו תצהירים, רשימת מסמכים רלוונטית ורשימת עדים.

חברי הוועדה הם נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, השופט אליהו וינוגרד, סגן נשיא בית המש במקום עדות, אלא השופט שידון בתיק יחליט אם לזמן עד מסויים לעדות או להסתפק בתצהיר בכתב. השופט גם יוכל להחליט אם עד ישמיע עדות מלאה, או שיוכל להסתפק רק בחקירה נגדית. כך ייחסך זמן רב בניהול הדיון המשפטי.

חברי הוועדה מציינים, כי התקנות החדשות יכריחו למעשה את ציבור עורכי הדין להתכונן טוב יותר ולהכין בצורה טובה יותר את התיק, עוד לפני הגשת התביעה או כתב ההגנה, ולא לדחות את ההכנות לתקופת זמן קצרה לפני הישיבה הראשונה של בית המשפט.

טיוטת ההצעה החדשה נשלחה בימים אלה לכל השופטים, ללשכת עורכי הדין ולראשי הפקולטות למשפטים, כדי לקבל את חוות דעתם. חברי הוועדה מצפים לקבל הערות ותגובות עד 15 באוקטובר, ואז יתכנסו מחדש כדי לבחון את הנושא.

התקנות החדשות ייכנסו לתוקף תוך כשנה.

הרב ישראלי נגד מימ"ד ה"זורעת מורך ובהלה"

מאת כתב "הארץ"

הרב שאול ישראלי, הנחשב לאידיאולוג של המזרחי והעומד בראש מרכז הרב בירושלים, יצא בסוף השבוע בהתקפה חריפה נגד תנועת מימ"ד ההולכת להופיע ברשימה עצמאית לכנסת. לדבריו, "רבים הנבוכים מבפנים הזורעים מורך ובהלה, מדברים על שלום ומחלישים אותנו, ומטיפים למנוסה מבהלות, שהיא תחילת נפילה". דבריו של הרב ישראלי נאמרו בכנס של עשרות רבנים מכל רחבי הארץ שהביעו את תמיכתם במפד"ל.

ערכה את העמוד: עדה ארשפיז

14 בתיה"ח של קופ"ח יעבדו מחר ומחרתיים במתכונת של שבת

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ"

רופאי בתי החולים של קופת החולים הכללית החליטו להשבית החל מבוקר בבוקר למשך 48 שעות את כל בתי החולים של הקופה. אם לא יחול שינוי של הרגע האחרון, יעבדו מחר ומחרתיים כל 14 בתי החולים של הקופה במתכונת שבת.

יו"ר הסתדרות רופאי בתי החולים של הקופה, ד"ר חיים סולן, אמר ל"הארץ", כי "השביתה היא במחאה על התעלמות שתי המפלגות הגדולות, שפותחות מחר את מערכת הבחירות שלהן, מהמשבר במערכת הבריאות הציבורית".

קיצור תורים בבאר שבע – עדיין לא

ההודעה בסוף השבוע לפיה הגיעה הנהלת קופת חולים להבנה עם העובדים ועם הרופאים של בית החולים "סורוקה" בבאר שבע על הפעלת מבצע לקיצור תורים היתה מוקדמת מדי. יו"ר ועד רופאי בית החולים "סורוקה", ד"ר אלדר פרמנט, אמר ל"הארץ", כי באסיפה של הרופאים ביום שישי ביקשו הרופאים הבהרות מסויימות מהנהלת הקופה לגבי אופן ההפעלה של המבצע. "כשנקבל את התשובות, תצטרך האסיפה הכללית של הרופאים לאשר את ההבנות, ועד אז נמשכים עיצומי הרופאים, כפי שהדבר נעשה בשאר בתי החולים של הקופה".

גם בבתי החולים "קפלן" ברחובות, "העמק" בעפולה ו"מאיר" בכפר סבא יש נכונות מצד העובדים להסכים לקיצור תורים מקומי.

ד"ר סולן אמר, כי "אין התנגדות לוועד הארצי של רופאי בתי החולים של הקופה להפעלת מבצע לקיצור תורים על בסיס הסכמים מקומיים", אולם ההסכם המקומי חייב להיות תואם את התנאים עליהם הוסכם עם הוועד הארצי. יחד עם זאת לא יסכים הוועד הארצי, כי הסדרים מקומיים יופעלו לאורך זמן. "הדרישה שלנו כי ההסכם יופעל בהקדם על כלל בתי החולים של הקופה".

היום ייפגשו היועצים המשפטיים של קופת חולים ושל הרופאים, כדי לגבש מסמך, שיהווה מעין התחייבות ההנהלה לרופאים להפעיל את התוכנית לקיצור תורים על סמך ההבנות בין שני הצדדים לפני שבועיים. כזכור, דרשו הרופאים להפעיל מיד את התוכנית או לשלם להם מקדמות, וזאת כדי לעמוד על הכוונות האמיתיות של הנהלת הקופה להפעלת התוכנית.

אישי כלכלה מרכזיים יפעלו לבחירת פרס לראשות הממשלה

על הגוף הכלכלי שהוקם בסוף השבוע נמנה גם אלי הורביץ, ששמו הוזכר כמועמד אפשרי לכהונת שר אוצר בממשלת מערך

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

גוף כלכלי חדש הוקם בסוף השבוע, בראשותם של אישי כלכלה ומשק מרכזיים במדינה, שהחליטו להתארגן על מנת לפעול לבחירת ראש ממשלה שהוא גם מנהיג כלכלי, כשכוונתם ליו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס.

את הגוף החדש מרכז יקותיאל פדרמן. חברים בו אלי הורביץ, יו"ר התאחדות התעשיינים לשעבר, ששמו הוזכר באחרונה כאחד המועמדים האפשריים לכהונת שר האוצר, אם מפלגת העבודה תרכיב את הממשלה, דוד מושביץ, יורם רדושינסקי, צבי צור ואחרים. הבוקר מפרסמים הכלכלנים מודעה בחתימתם בכל העיתונים, בה הם קוראים לתמוך בבחירתו של פרס לראש הממשלה.

היוזמה להקמתו של הגוף הכלכלי, שיפעל בדומה לאגודת אל"ף (אזרחים למען פרס), שפעלה בשתי מערכות הבחירות הקודמות, באה מלשכתו של שר החוץ. בימים האחרונים הפיץ אחד ממקורביו של פרס על גיוס הכלכלנים ואנשי המשק הדגשת חתימתם למודעה המתפרסמת היום. נמסר כי בלשכת מ"מ ראש הממשלה הובעה שביעות רצון גדולה מעובדת הצטרפותו של אלי הורביץ.

יקותיאל פדרמן

לגוף זה, לפני מספר שבועות נועד פרס עם קבוצה של אישים מרכזיים במשק ובכלכלה, והוא עתיד לקיים כנס רומה במוצאי ספטמבר, בהשתתפותם של כ־200 כלכלנים ואישים מרכזיים במשק.

עיקר פעולתה של קבוצת הכלכלנים למען פרס תהיה הסברה ושכנוע, כי רק באמצעותו של פרס כראש ממשלה ניתן יהיה להגיע להבראה כלכלית אמיתית, וכי מדינת ישראל זקוקה כיום יותר מתמיד לראש ממשלה המסוגל להבין כיצד להנהיג את המדינה גם מבחינה כלכלית.

חי"ג 1988־513 ותשמע מה יש למערך לומר על הליכוד

● במסגרת מבצע מיוחד של הדור הצעיר בעבודה תחת הכותרת "אינתיפלציה", המאשים את הליכוד גם באינתיפאדה וגם באינפלציה ● דובר הליכוד: תעמולה ארסית כשל אש"ף

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ"

חברי הדור הצעיר במפלגת העבודה יצאו בסוף השבוע במבצע הסברה תוקפני נגד הליכוד, שכבר תויג בשם "אינתיפלציה". כוונת המבצע להאשים את הליכוד בהרס המשק והכלכלה על ידי 600 אחוז אינפלציה ובו־זמנית בהכשלת תהליך השלום, שגרר את האינתיפאדה.

במסגרת המבצע מוזמן הציבור להתקשר למספר טלפון מסויים, כדי לקבל הסברים באמצעות קלטת, כי הליכוד יוביל למלחמה. הליכוד הגיב אמש בחומרה רבה על הדברים המושמעים בקלטת ודוברו טען, כי "הם זהים לתעמולת אש"ף".

חברי הדור הצעיר של מפלגת העבודה תלו אתמול שלטים גדולים באיזורים שונים בארץ עם המילה "אינתיפלציה" והפיצו מאות אלפי כרוזים, בהם ביקשו מהציבור להתקשר למספר טלפון 1988 (קידומת 513) – כדי להקשיב לקלטת המזהירה מפני התבצרות עליית הליכוד לשלטון. מספר אחר המסתיים בספרות 1989 (קידומת 513) מסביר אילו שיפורים יחולו במדינה, אם מפלגת העבודה תרכיב את הממשלה הבאה.

ראשי הדור הצעיר במפלגת העבודה אמרו אתמול, כי בתום יום אחד של מבצע התקשרו למספרי הטלפון הללו כחמישה עשר אלף איש.

דובר הליכוד, דני נוה, אמר אמש בתגובה כי "תעמולתו הארסית של המערך זהה לתעמולת ההסתה של הערבים נגד ישראל". לדבריו, "זהו דבר חמור ביותר, שמפלגה בארץ מצטרפת לאוייבנו בהסתה נגד הכוח המרכזי במדינה, הליכוד. מי שרוצה לשמוע תעמולה כשל המערך, יכול גם להאזין לתחנות השידור של אש"ף [illegible] מולה שניהל "קול קהיר" נגד ישראל, לפני שהליכוד הוביל לשלום עם מצרים".

"זה לא חייב לקרות"

המתקשרים למספר הטלפון המצויין לעיל יוכל לשמוע, בין היתר, קולות עולים ויורדים של אזעקה וסיסמאות גיוס מילואים. הסיסמאות המושמעות הן "יצחק שמיר – סיפח שטחים" ו"קיסאמן מצרים". לאחר מכן אומר קריין בקול רועם, על רקע קולות מלחמה, כי יצחק שמיר אמר "לא" לשלום עם מצרים, אמר "לא" לחוסיין, אמר "לא" ליוזמת שולץ, אולם אמר "כן" לאינפלציה ולאינתיפאדה. "שמיר יגיד גם "כן" למלחמה הבאה" – בשלב זה נשמעים קולות של הפצצות ואזעקות. הקריין ממשיך: כל זה עלול לקרות, אך לא חייב לקרות".

רצ: המעבר לשעון חורף בטרם עת – כניעה למפלגות הדתיות

תנועת המרכז תתמקד בתשדיריה בנושא הכלכלי

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

"המעבר בטרם עת לשעון החורף הוא עוד סימן לכניעת הליכוד והמערך לסחטנות המפלגות הדתיות" – כך הגיבה אתמול תנועת רצ על המעבר לשעון חורף. "כאשר פרץ, שפירא ושאר רבנים, החורף מתחיל גם בעיצומו של הקיץ, והאפלה נופלת אחר הצהריים", נאמר בהודעת רצ. ההודעה מוסיפה, כי בכנסת הבאה תחדש רצ מאמציה להעביר את החוק שיבטיח שעון קיץ בכל שנה, למשך חצי שנה, מן ה־1 באפריל עד ה־30 בספטמבר, כנהוג במדינות המערב.

המרכז לא יתכתש עם מפ"ם

המערך ורצ יעמדו במרכז המיתקפה של מערכת הבחירות של תנועת מרכז־שינוי, שתתמקד במידה רבה בנושא הכלכלי. מערכת ההסברה ותשדירי הבחירות יתקפו את כישלונה של חברת העובדים ואת השיטה הכלכלית־הבחירות של המערך, שאפילו ה"פרסטרויקה" הרוסית עדיין לא הגיעה אליה. במקביל, תתמקד התקפה גם ברצ. בתשדירי בחירות יוצגו אנשי רצ צועדים במצעד ה־1 במאי והצטוטו התנגדות חברי כנסת של רצ לתוכנית הכלכלית. לעומת זאת, הוחלט בצוות ההסברה של מרכז־שינוי לא להתכתש עם מפ"ם, בעקבות סקרים שהוכיחו, שאין קולות צפים בין תנועת המרכז למפ"ם, בעוד יש קולות צפים בינה לבין המערך ור"צ ובשיעורים נמוכים יותר גם בינה לבין הליכוד.

מערכת ההסברה של תנועת המרכז תתמקד בהמחשת השוני בין התפיסות הכלכליות שלה ושל מפלגות אלו ותדגיש את פעילותה למען העצמאים.

דראושה בערב ראיונות בנס ציונה:

"פרס פחדן, שמיר אנטי־שלום מובהק ושרון ורבין אסונות"

"במקום לדבר עם אש"ף קיבלנו אינתיפאדה וכעת מדברים באבנים"

(ע). פרס איש פחדן, שמיר אנטי־שלום מובהק, אריק שרון הוא אסון למדינה ורבין אסון לעם – טען אתמול ח"כ עבדול דראושה, בערב ראיונות באולם "זיטראר" בנס ציונה.

דראושה, שהופיע בפני ציבור של מנהלי משאבי אנוש בחברות ובארגונים מאיזור גוש דן והמרכז, טען שהחוק המבצע קיום דיאלוג עם פלשתינאים, נועד למנוע כל דיאלוג עם ערבים. "במקום לדבר עם אש"ף, קיבלנו את האינתיפאדה, וכעת מדברים באבנים", אמר.

דראושה חזר וטען כי עזב את המערך בגלל הצעדים שנקט שר הביטחון, יצחק רבין, עם פרוץ האינתיפאדה, והקים את המפלגה הדמוקרטית הערבית, שבראשה הוא מתייצב עכשיו לבחירות לכנסת. הוא סבור, שיש מקום למפלגתו בין רק"ח לבין התנועה המתקדמת לשלום.

"כל השנים הלכו בציבור הערבי, המצביע 18 אחוז מהאוכלוסיה ומיוצג על ידי 5 חברי כנסת, במקום 15 שהוא יכול להעמיד", אמר הנואם. הוא ציין כי מפלגתו דוגלת בשלום ובדו־קיום אמיתי, תוך שיווי זכויות בין שני העמים.

עוד אמר כי הוא מצפה שרבים מתוך עשרות אלפי האקדמאים הערביים בישראל יצביעו בעדו.

"ציבור זה לא זקוק למנהיגותו של ח"כ צדלי ביטון", העיר דראושה.

בתשובה לשאלות המראיין אמר, שהוא קיווה שפרס יקרב את השלום, "אך לאכזבתי פרס איש פחדן, הרוצה להשיג שלום, בלי לשבור את ממשלת האחדות הלאומית. היום יש צורך ביצירת לחץ שישפיע על הנהגת מפלגת העבודה, שאינה מעזה לומר לציבור, כי יש צורך במו"מ עם אש"ף, ומתחרה עם הליכוד בעמדותיה".

ריבית של מיליונר לכל תקופה שאתה בוחר!

פק"מ משופר

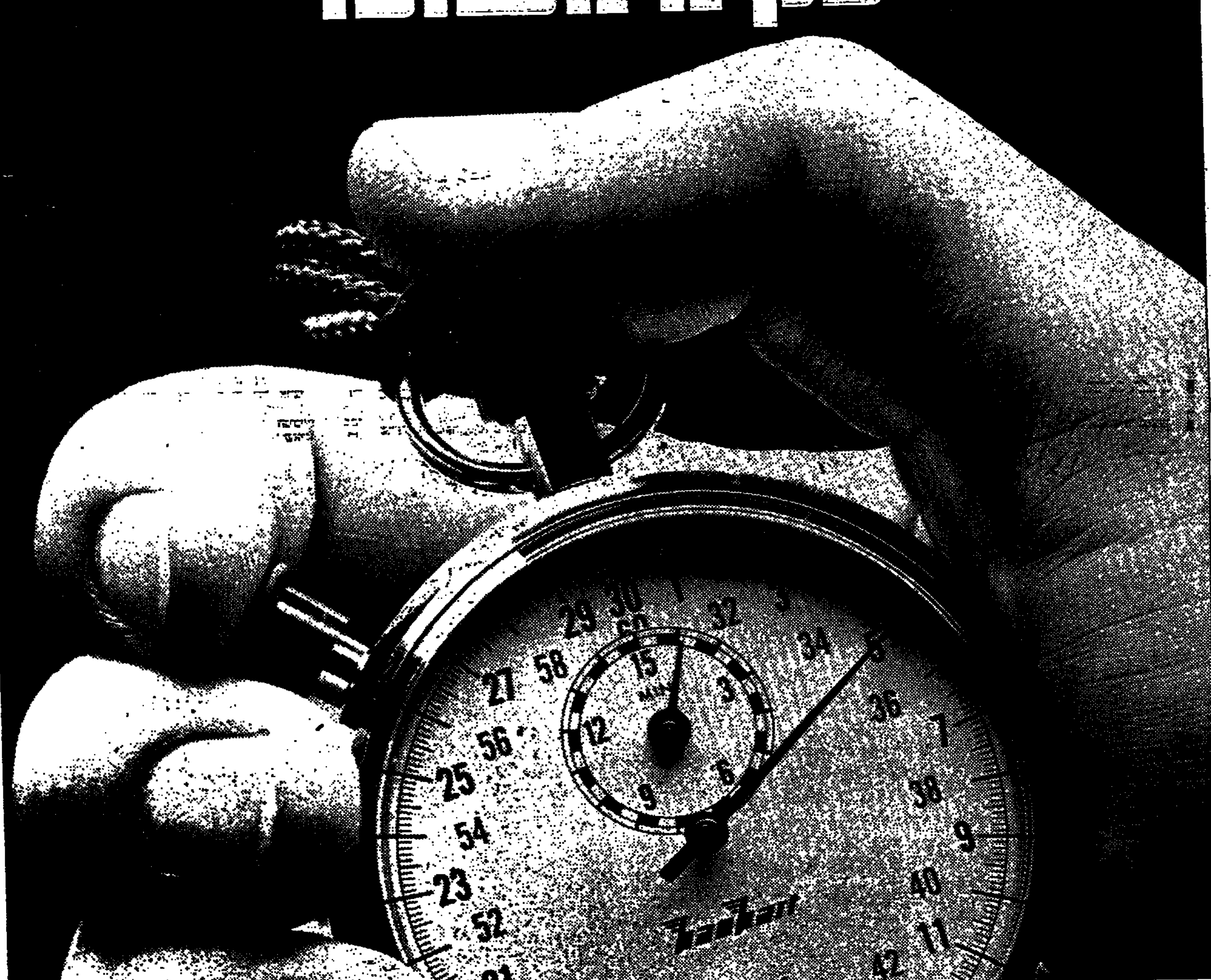

מעכשיו אתה מקבל בבנק הבינלאומי עד 105% מריבית המכרז של בנק ישראל:

הבנקים מתחרים מידי שבוע בשיטת המכרז על קבלת הלוואות מוניטריות מבנק ישראל.

רק פק"מ משופר – פקדון קצר מועד – של הבינלאומי צמוד לריבית הגבוהה הנקבעת במכרזים אלה. ריבית זו מקבילה בדרך כלל לריבית הג'מבו המוענקת לפקדונות של מיליוני שקלים ובבינלאומי תוכל לקבל ריבית זו על פקדונות מ־2,500 ש"ח (עד 250,000 ש"ח).

בפק"מ משופר מובטחת לך גם ריבית מינימום. מידי שבוע תרשם לזכותך הריבית הגבוהה שבין ריבית המכרז הנ"ל לבין הריבית המינימלית המובטחת. בדרך זו כאשר שיעור ריבית המכרז בתוכנית עולה מעבר לריבית המינימום – אתה מרוויח, כאשר ריבית זו יורדת – אתה מוגן. לפי כך בתום תקופת הפקדון, תהנה מתשואה גבוהה במיוחד.

פרטים נוספים בסניפים

הבנק רשאי לשנות או להפסיק את התוכנית בכל עת.

ריבית של מיליונר לכל תקופה שאתה בוחר

פק"מ לתקופה של:	שער הריבית השנתית שתקבל:
שבוע*	80% מריבית המכרז ולא פחות מ־12%
חודש	85% מריבית המכרז ולא פחות מ־13%
3 חודשים	95% מריבית המכרז ולא פחות מריבית פריים (כיום 15%)
6 חודשים	105% מריבית המכרז ולא פחות מריבית פריים+1% (כיום 16%)

* פק"מ משופר לשבוע ניתן לחידוש אוטומטי

הבנק הבינלאומי הראשון. יוצא מהכלל.

هكذا من الأصل

בעיטה חפשית

בין המהלומות בליוורפול: 1–0 בבעיטת 11 על מנצ'סטר יונייטד

האלופה בראש עם אוורטון, סאותהמפטון ונוריץ' (כולן 6 נק') ● ארסנל הפסידה 2–3 לאסטון וילה

מרק רייט מדרבי קאונטי חוסם את טוני קאסקארינו (ממילוול, 10). אבל הקבוצה הלונדונית מילוול ניצחה 1–0 בליגה האנגלית. (צילום אי־פי)

ליגה אנגלית

צמרת הליגה האנגלית

1.	אוורטון	2	5–0	6
–.	סאותהמפטון	2	5–0	6
3.	ליוורפול	2	4–0	6
4.	נוריץ'	2	5–3	6

לונדון (שרות "ספורט הארץ" ואי־פי). בעוד שתנופתה של ארסנל נבלמה, בעיקבות הפסד ביתי מפתיע 3–2 נגד אסטון וילה, הוסיפו גם אתמול ליוורפול ואוורטון לתת את הטון עם סיום המחזור השני של הליגה האנגלית. שתיהן ניצחו 1–0, ליוורפול במשחק סוער את מנצ'סטר יונייטד ואוורטון במישחק חוץ בקובנטרי. לשתי אלה הצטרפו אתמול בראש הדירוג סאותהמפטון ונוריץ' שהשיגו גם הן ניצחון שני ברציפות, ושתיהן עשו זאת במישחקי חוץ: סאותהמפטון ניצחה 1–0 את קווינס פארק ריינג'רס בלופטוס רואד ונוריץ' 3–2 במידלסברו.

העימות הסוער של המחזור היה בליוורפול בין האלופה לסגניתה. ליוורפול ניצחה 1–0 משער של הרכש הבינלאומי שלה יאן מולבי, שהבקיע בבעיטת 11 מטרים בדקה ה־38, לאחר שהקיצוני ג'ון בארנס הוכשל ברחבה על ידי מגן מנצ'סטר יונייטד סטיב ברוס. זה היה ניצחונה הליגתי הראשון של ליוורפול על מנצ'סטר יונייטד באנפילד מאז 1979. שריקת הפתיחה למישחק הוקדמה בשלוש שעות, ל־12 בצהריים, כדי למנוע נהירת צופים שתויים מן הפאבים (הנפתחים באנגליה ב־11) לאיצטדיון.

עימותים במגרש

אף על פי, ולמרות השקט היחסי ביציעים, היו תקריות חריפות במגרש עצמו. ארבעה שחקנים הוזהרו על ידי השופט קית האקט, כולל שני השוערים ברוס גרובלאר (ליוורפול) וג'ים לייטון. השופט שלף כרטיסים צהובים ליאן מולבי ולמגן יונייטד ויו אנדרסון, וכן היה עליו להפריד בין הקפטנים של שתי הקבוצות, רוני וילן מליוורפול ובריאן רובסון מיונייטד שהתכתשו. יותר מ־42 אלף צופים ראו את ההתמודדות שהתנהלה בעליונות בולטת של ליוורפול. מלך השערים של הקבוצה לשעבר איאן ראש, שחזר מיובנטוס, ישב על הספסל 78 דקות ורק אז הוכנס במקומו של ג'ון אולדרידג'.

טוני קוטי, שהבקיע שלושער לזכות אוורטון במחזור הפתיחה, כבש אתמול את שער הניצחון לזכותה בדקה ה־45 של מישחקה בקובנטרי, מהקשתה של קביל מקדונלד. שוער אוורטון נוויל סאותהול סיכל ניסיון הבקעה של קפטן קובנטרי בריאן קילקליין, כאשר הדף כדור 11 בדקה ה־25.

הפתעה בהייבורי

ההפתעה הגדולה היתה כאמור בהייבורי, שם נוכחו 37,417 הצופים כאשר אלן מקינאלי היקנה לאסטון וילה יתרון בדקה ה־29 והעלה אותה ל־2–0 בדקה ה־47. ארסנל הגיבה במהירות על ידי בריאן מארווד (53) ואלן סמית (57), אבל הקשר אנדי גריי כבש את שער הניצחון לוילה בבעיטת עונשין מעוררת מחלוקת מ־20 מטרים.

28 שערים הובקעו בעשרת המישחקים אתמול (לעומת 26 ב־9 מישחקים במחזור הראשון), ארבעה מהם במיגרשה של ניוקאסל שסיימה 2–2 עם טוטנהאם. המישחק עורר ענין מיוחד בגלל הופעתו של פול גאסקוין, שנרכש מניוקאסל ב־2 מיליון לי"ש, במדי טוטנהאם. אנדי תורן והארץ ג'קסון קבעו 0–2 לניוקאסל בדקות 4 ו־19, אבל טוטנהאם הגיבה אחרי ההפסקה על ידי כריס וודל ופרי פניק לעיני 36 אלף צופים.

★ תוצאות אחרות: לוטון – ווימבלדון 2–2, מילוול – דרבי 1–0, נוטינגהאם – שפילד ונסדיי 1–1, צ'ארלטון – ווסטהאם 1–3.

שתיים מהחדשות, פורטסמות ווטפורד, מוליכות בליגה השניה עם 9 נקודות כל אחת. פורטסמות הביסה אתמול את לידס 4–0 ואילו ווטפורד השיגה ניצחון חוץ 2–0 על קריסטל פאלאס בלונדון.

● בליגה הסקוטית הבכירה ניצחה גלאזגו ריינג'רס 3–0 במישחק חוץ במאת'רוול והיא מובילה עם 7 נקודות, יחד עם האברדי יונייטד שהביסה 3–0 את דאנדי. ★ תוצאות אחרות: סלטיק – האמילטון 2–1, סנט מירן – הארטס 2–1, אברדין – היברניאן 0–0.

באיירן 1–1 בלוורקוזן, אירדינגן בראש הליגה

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

צמרת טבלת הבונדסליגה

1.	אירדינגן	6	10–5	9
2.	באיירן	5	12–4	8
3.	שטוטגארט	5	11–4	8
4.	קלן	6	10–5	7
5.	מנשנגלדבאך	6	12–9	7
6.	לוורקוזן	6	10–8	7

לוורקוזן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יותר מ־26 אלף צופים, ביניהם גם המאמן כדורסלני מכבי תל אביב צבי שרף ומנהל הקבוצה שמלוק מחרובסקי, ראו כאן מישחק מצויין בין לוורקוזן לבאיירן מינכן, שנסתיים ללא הכרעה 1–1. הפולני לשצ'אק העניק ללוורקוזן יתרון 1–0 בדקה ה־13, אבל וולפארט מבאיירן השווה כעבור 5 דקות. במסיבת העיתונאים אחרי המישחק אמרו יופ הייקנס והינס מיכלס, מאמני שתי הקבוצות, כי הם מרוצים מהתוצאה וגם מכך שבמחצית הראשונה התנהל מאבק ברמה גבוהה מאד. הם הביעו צער על כך שבמחצית השנייה האט הקצב.

ההפתעה הגדולה של המחזור ה־6 של הבונדסליגה היתה בקארלסרוהה, שם ניצחה אירדינגן את הקבוצה המקומית 1–0 משער של קנץ בדקה ה־42 ועלתה לראש הטבלה. אירדינגן ניצלה בעונה שעברה מירידה.

בורוסיה מנשנגלדבאך, שפתחה את העונה בעצלתיים, ניצחה 2–0 את קבוצת התחתית של האנובר ועלתה מן המקום העשירי לחמישי בדירוג.

★ יתר התוצאות: שטוטגארט – קלן 2–0, קאיזרסלאוטרן – שטוטגארט קיקרס 6–0, האמבורג – סנט פאולי 1–1, בוכום – מאנהיים 2–2, פראנקפורט – נירנברג 1–0. המשחק בין ורדר ברמן לבורוסיה דורטמונד נדחה, משום שבמיגרשה של ברמן נערכה תצוגת כלבים.

רודי וולר מנסה לחלוף בכדרור על פני המגינים במישחק הניצחון 0–3 של מילאן על ריאל במאדריד, במוקדמי הגביע בברנבאו. (צילום אי־פי)

אחרי שהפסיד 84–87 לציבונה וניצח 92–107 את קאנאריס בלוורקוזן

רק ניצחון יבטיח היום למכבי הבכורה בגרמניה

כדורסל

מאת זיגמונד שפיגלר

לוורקוזן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אלוף הכדורסל של ישראל, מכבי תל אביב, פתח בליל שבת את הופעותיו בטורניר הבינלאומי המורכב בלוורקוזן בהפסד 84–87 לציבונה זאגרב, שהוליכה במחצית ביתרון 6 נקודות (42–36). אבל אמש כבר הפגין מכבי יכולת מעולה כאשר הביס את הקבוצה הספרדית קאנאריס 107–92, לאחר יתרון מחוץ בהפסקה 53–41. היום אחר הצהריים יגיע הטורניר הבינלאומי לסיומו, כאשר מכבי תל אביב והקבוצה המארחת מלוורקוזן יתמודדו על הבכורה.

הגרמנים ניצחו אתמול את ציבונה 96–79, והליל שבת את הספרדים 87–74. הם מצויים בכושר מעולה, משוקים בתנופה וקלעים ביעילות.

המאמן הישראלי צבי שרף אמר, כי אין להסיק שום מסקנות מהמישחק נגד ציבונה, שבו ניסה תירגולים טאקטיים שונים.

מכבי – שהופיע במישחק הפתיחה נגד ציבונה בלי קווין מגי, שנפצע ערב היציאה לגרמניה במישחק אימון עם הפועל ירושלים והפצע בידו הצריך תפרים – פתח בחמישיה שכללה את ג'מצ'י, ליפין, סימס, מרסר, בארלו וגילה יכולת טובה. בדקה ה־19 הוליכו המכבים בהפרש 6 נקודות (26–18), אך כאן נאלץ המאמן שרף להוציא את בארלו שצבר שלוש עבירות. איציק כהן הוכנס במקום בארלו ולייזי גודרון במקום ליפין, אך שניהם היו חלשים מאד והיוגוסלבים נטלו את היוזמה והובילו בהפסקה בהפרש 6 נקודות.

במחצית השנייה היה יתרון היוגוסלווים ברור ובשלב מסויים אף הוליכו בהפרש 15 נקודות, אך המכבים התאוששו והצליחו לצמצם את הפיגור ל־2 נקודות בלבד (84–86) כאשר נותרו פחות מ־20 שניות לסיום. במצב זה עלה בארלו לסל אך החמיץ את ההזדמנות להשיג סל שיוון והיוגוסלווים קלעו נקודת עונשין נוספת בשנייה האחרונה וניצחו 87–84.

● למכבי תל אביב קלעו: בארלו 26, מרסר 18, ג'מצ'י 17, דניאל 12, סימס 4, כץ 2, ליפין 2, כהן 2.

אמש הפגינו המכבים (פתחו בחמישיה שכללה את ג'מצ'י, בארלו, מרסר, סימס, גודרון) יכולת טובה נגד הספרדים. המישחק התנהל בעליונות ישראלית כמעט מוחלטת. בדקה ה־9 כבר נזקפו לחובת לאנון מרסר 4 עבירות. אישיות הדרבר ניטרל אותו מהמשך המישחק, שלא היה מוצלח מבחינתו.

אמנם, בחלקים של המחצית הראשונה הצליחו הספרדים לצמצם ואף הובילו 32–27, 6 וחצי דקות להפסקה, אבל כאן נכנסו המכבים להילוך גבוה, היטו את הכף לטובתם והובילו עד לסיום בביטחון.

למכבי תל אביב הדרבי לקלעו: ג'מצ'י 38, בארלו 28, סימס 19, מרסר 7.

★ תוצאות אחרות בטורניר: לוורקוזן – ציבונה 96–79 (39–40), לוורקוזן – קאנה קאנאריס 87–74 (40–43).

הוגרלו מישחקי גביע אירופה

מכבי לסיבוב השני נגד אלופת בלגיה או דנמרק

מחזיקות גביע: גליל עליון נגד ידיב ההונגרי או קפריסאי ● קוראץ': חולון נגד פאנאתינאיקוס מיוון והפועל תל־אביב מול איטלקים או צ'כים

גביע אירופה

(שרות "ספורט הארץ"). אלוף ישראל בכדורסל, מכבי תל־אביב, עלה אוטומטית לסיבוב השני של גביע האלופות – בעקבות ההגרלה שהיתה כאן אתמול. מכבי יתמודד עם המנצח במיפגש בין אסקובלנורה מדנמרק ואוסטנד מבלגיה. המישחק הראשון יהיה בחוץ ב־3 בנובמבר, והגומלין ב־10 בנובמבר בישראל.

גם מחזיק הגביע, הפועל גליל עליון, עלה הישר לסיבוב השני במסגרת למחזיקות גביע. הוא יתמודד עם המנצח במיפגש בין אכילס מקפריסין לקבוצה ההונגרית רוסלאנייה. המישחק הראשון יהיה בחוץ ב־1 בנובמבר, והגומלין ב־8 בו בכפר בלום.

הפועל חולון, שיופיע בגביע קוראץ', הוגרל בסיבוב הראשון עם פאנאתינאיקוס מיוון. המישחק הראשון יהיה ב־12 באוקטובר בחוץ, הגומלין ב־19 באוקטובר בחולון. המנצח יתמודד בסיבוב השני עם הארנה האיטלקית. הנציג השני בגביע קוראץ', הפועל תל־אביב, עלה אוטומטית לסיבוב השני בו יתמודד עם המנצח בין אוליבטי ליוורנו מאיטליה וסלובנסט מצ'כיה. המישחק הראשון יהיה ב־2 בנובמבר באירופה והגומלין ב־9 בו באוסישקין.

אליצור נגד יוגוסלוויות

אלופת הנשים, אליצור תל־אביב, תתמודד בסיבוב הראשון (13 באוקטובר) נגד זלזניצר אייזה מיוגוסלוויה. הגומלין יהיה שבוע לאחר מכן.

כדורסלניות מכבי ת"א יתמודדו בסיבוב הראשון של גביע רונקטי נגד הקבוצה היוונית אריאס פיראוס. המיפגש הראשון ב־12 באוקטובר בתל־אביב, והגומלין כעבור שבוע באתונה.

בוריס בקר הובס בזעם גלוי במחבט אחרי ההפסד המפתיע לאוסטרלי דארן קאהיל, בסיבוב השני של אליפות ארה"ב בטניס בניו יורק. (צילום אי־פי)

ביום הולדתו ה־36 ניצח קונורס את גלעד בלום

לאחר בקר ומקנרו, הודחו גם המדורגים נואה, גילברט וסוונסון מאליפות ארה"ב

טניס

ניו יורק (שרות "ספורט הארץ"). ג'ימי קונורס חגג ביום שישי את יום הולדתו ה־36 בהתמודדות עם יריבו הישראלי גלעד בלום, שבסיומה עלה לסיבוב השלישי של מישחקי היחידים באליפות הטניס הפתוחה של ארה"ב. קונורס, שזכה חמש פעמים באליפות זו, והוא הטניסאי ה"זקן" ביותר בטורניר השנתי. הוא הדריך את בלום בשתי המערכות הראשונות, כדי לנצח 6–0, 6–3, אבל גלעד התאושש במערכה השלישית וניצח בה 6–3, לפני שנכנע לניסיונו העדיף של קונורס 6–1 במערכה הרביעית.

לאחר שנכנע בחמש מערכות דרמאטיות לאיוואן לנדל, שיתף מנסדורף פעולה עם בלום במישחק הזוגות. שני הישראלים פתחו במערכה וניצחו 6–1 במערכה הראשונה נגד הצמד המדורג 8, קלי אוורנדן מניו־זילנד ויוהאן קריק, אבל הפסידו 3–6, 2–6, בשתי המערכות הבאות.

"הייתי כאן פעמים כה רבות עד שאך טבעי הדבר, שאחגוג כאן גם את יום הולדתי. מעולם לא חשבתי על זה כך", אמר קונורס. כששאל, אם יבוא לאליפות ארה"ב גם בגיל 50, השיב: "אם אגיע לזה, אקנה נקניקיה ואקבע משקה, אשב בשורה 60 עם ילדי".

בעוד שניצחונו של קונורס היה צפוי, עדיין לא התאוששו מהודחות כמה טניסאים מפורסמים, ובראשם בוריס בקר (דורג 5) וג'ון מקנרו (16). שניהם סולקו מהטורניר על ידי יריבים אוסטרליים. דארן קאהיל ניצח 6–3, 6–3, 2–6, 6–3, את הטניסאי המערב גרמני, שסבל מיבלת בכף רגלו ואף קיבל טיפול רפואי במגרש. מארק וודפורד הדיח את מקנרו אחרי כארבע שעות 7–5, 4–6, 6–7, 6–3, 1–6.

המדורג 11, הטניסאי האמריקאי בראד גילברט, נכנע 6–1, 6–0, 6–4, 2–6, לחואימה איזאגה מפרו. מדורג אחר, הצרפתי יאניק נואה (7), פרש בפיגור 1–5 במערכה השלישית של מישחקו נגד האוסטרלי ג'ייסון סטולטנברג, בגלל מיחושים עזים בברכיו. נואה נכנע 6–2 במערכה הראשונה וניצח 7–6 בשנייה. המדורג 13, השוודי יואקים סוונסון, הפסיד באורח בלתי צפוי לאמריקאי בן ה־16 מייקל צ'אנג 7–5, 6–4, 6–2, 6–1, 6–4.

איוון לנדל, המדורג 1 ואלוף שלוש השנים האחרונות, הדיח 6–2, 6–4, 6–1, את האמריקאי ג'יי ברגר ועלה לסיבוב השלישי. המדורג 2, השוודי מאטס וילאנדר, גבר על קווין קארן בעימות המבכר 6–3, 6–3, 6–2, 6–3. אלוף וימבלדון המדורג 3, השוודי סטפאן אדברג, ניצח את הצרפתי ג'י פורז'ה 7–5, 6–1, 6–3. אנדריי אגאסי, התקווה האמריקאית הגדולה, המדורג 4, התאמץ קצת יותר כשהוא ניצח את ריקי לייץ' 6–4, 6–2, 6–3, 6–4. ההודי ראמש קרישנאן נכנע 6–2, 6–5, 7–5, 6–2, לאמיליו סאנצ'ס מספרד.

לאחר הסנסציה הגדולה, בה הודחה המדורגת 4 פאם שרייוור מארה"ב על ידי ליילה משקי בת ה־20 מבריה"מ 6–4, 6–1, 6–4, נמשכו מישחקי היחידות ללא הפתעות מיוחדות. המדורגת 2 מרטינה נאברטילובה ניצחה את אן מינטר מאוסטרליה 6–1, 6–3, וכריס אוורט (3) הדיחה את האלה קיוסי 6–1, 6–0.

כדורסל

מאת זיגמונד שפיגלר

שוב אגרופים באוסישקין

ארל ויליאמס הגיע אתמול להולון

כדורסל

מאת מנחם בהק
כותב "ספורט הארץ"

● ארל ויליאמס, שחקן החיזוק של הפועל חולון, נחת בישראל אתמול בצהריים והצטרף לקבוצתו החדשה. ארל הסביר, כי איחר לחזור בכמה ימים בגלל פטירת סבתו. היום מתכוננים להולונים שני אימונים, אך לויליאמס צפויה מתכונת אימונים מוגברת של כמה אימונים מידי יום כדי להשלים את הפיגור.

● הפועל תל־אביב, ניצח אמש במישחק אימון באולמו באוסישקין את אליצור רמלה 93–73 (39–34). בהפועל בלט שחקן החיזוק דיוויד ויליאמס שהיה הקלע הבולט במשחק (25 נק') והרשים גם במבצעים אישיים נאים. בדקה ה־31 הגיחה גרג קורנליוס מאליצור וגבות אירגון בפניו של שמעון אמסלם מהפועל ושני השחקנים הורחקו ע"י מאמניהם. שחקן החיזוק של רמלה ארנסט גרהאמס היה הקלע הבולט בקבוצתו, 19 נק'. שפטו מנשה הרמן ויצחק רמות, 500 צופים.

● מכבי חיפה ניצחה אמש בדרבי ידידותי את הפועל 95–87, לאחר שפיגר במחצית 45–46. הפועל בחן כמה זרים, ביניהם בלטו ג'ורג' לאורד וטוני סיג'י. לעומת זאת איכזבו לארי ספייסר שלא קלע נקודה, וג'ורג' ויל־קינס שקלע 4 נקודות, אבל הפגין יכולת חזותית. במכבי כבר הותמנו שני כדורסלני החיזוק, בוב והאלאס שהיה מצויין ודל בריידן שלא הרשים. ★ למכבי היו קלעו: האלס 27, אמישה 17 ובריידן 15. להפועל הדרבי קלעו: יוברט 22 ולאורד 17. שפטו שלום ולכר ויוסף ליבליך, 1,000 צופים בחיפה. אברהם ציבין

● הפועל חיפה ניצח שלושם באולמו את העולה החדש הפועל אילת־גבת 79–66 (48–35). הבולט בין האורחים היה עופר יעקובי שהיה הקלע המצטיין במשחק (35 נק'). בחיפה בלט ג'ורג' לואנד שקלע 19 נק'. שפטו אברהם נגול ויוסי ליבליך, 300 צופים בחיפה.

הערב (20.30) יארח מכבי חיפה את מכבי רמת־גן. מחר (18.00) יהיה דרבי חיפאי נוסף באולם בית הלוחם. אברהם ציבין

● מכבי תל אביב ניאות להוציא מקלטת הוידאו שהוא מצייץ את הקטע ממשחק הדרבי שלהפועל יש זכויות יוצרים עליו. דובר הפועל צבי לתקף מסר אמש, כי עו"ד שמעון מורוזי, יו"ר מכבי ת"א נענה לדרישת הפועל להוציא את הקטעים הללו. אגב, בקטע שימחק מהקלטת לפי דרישת הפועל נראה הפועל תל אביב מנצח את מכבי תל אביב.

● ניצן אביטוב, ימשיך לשחק באליצור נתניה. כך קבע עו"ד דוד לב בורר איגוד הכדורסל. הוא פסק לשחקן לשלם הוצאות בוררות בסך 500 שקלים. השבוע צפויים פסקי בוררות של קית בנט והלומה גורן.

נבחרת ספרד ניצחה 102–58 בפקינג

פקינג (אי־פי). נבחרת הכדורסל הלאומית של ספרד הביסה כאן את פקינג 104–75 בטורניר בינלאומי מקומי. במישחקים אחרים גברה סין על איראן 102–58, בראזיל הביסה נבחרת מישנה סינית 109–73, ונבחרת ב' של בריה"מ גברה על נבחרת הצבא הסיני 109–64.

יום קודם לכן הכניעה סין את בריטניה 99–85, הרוסים ניצחו את הפיליפינים 112–69 ופקינג הכניעה את איראן 88–60.

איגרוף

הקרב טייסון – ברונו נידחה ל־22 באוקטובר

ניו יורק (אי־פי). מייק טייסון יגן כבלות הכל על תואר העולמי במשקל כבד, בפני המתאגרף הבריטי פראנק ברונו, אבל הקרב יהיה בלונדון ב־22 באוקטובר במקום ב־8 בו – אמר בסוף השבוע מנהלו של האלוף.

טייסון שבר עצם בכף ידו, שנגרמה לאחר תיגרת־רחוב לילית עם המתאגרף מיצ'ל גרין בהארלם. העצם הוסר ביום חמישי שעבר, אבל רופאו של טייסון המליץ לדחות את הקרב המיועד בשבועיים, כדי לאפשר לאלוף מנוחה נוספת.

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

מהפיכה בנבחרת הכדורגל הלאומית

אבי כהן שוחרר מהסגל

גם איוניר, דריקס וקלינגר לא ברשימת 20 המוזמנים ● ארמלי הוזמן וביקש להשתחרר ● האימונים יחלו מחרתיים במכון וינגייט ● המאמנים שניאור וגרונדמן: המטרה להגיע לגמר הגביע העולמי ב־1990 באיטליה

כדורגל

מאת משה הר־געש
כותב "ספורט הארץ"

יצחק שניאור ויעקב גרונדמן, מאמניה החדשים של נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל, הטילו שלשום את הפצצה הראשונה, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב. הם ביצעו מהפיכה זוטא בסגל הנבחרת הלאומית לעומת הצוות הקודם של מילינקו מיהיץ' שנכשל במשימתו בטורניר הקדם אולימפי באוקיאניה בחודש מארס האחרון.

כמה משחקניו הבולטים של הסגל שנכשל במארס באוקיאניה, במסע המרתוני לאוסטרליה וניו זילנד, לא הוזמנו לסגל החדש שיחל מחרתיים את אימוניו במכון וינגייט.

20 המוזמנים העדישים נימנים על 12 קבוצות מהליגה הלאומית: משה סיני, אלי כהן, יוסי זאנה, יהודה עמר (הפועל תל־אביב), אורי מלמיליאן, בוני גינצבורג, אבי כהן (בית"ר ירושלים), יגאל מנחם, שמעון מנחם, אלעד קורן (מכבי נתניה), ניר לוין, ניר אלון (הפועל פתח־תקוה), מוטי ברקוביץ, שמעון מכלוף (צפרירים חולון), שלמה אילוז (הפועל באר־שבע), מישל דיין (הפועל ירושלים), יעקב אסיאג (בני־יהודה), ירון פרסלגי (בית"ר תל־אביב), מנשה שמעונוב (מכבי ת"א), ופתח הלוי (שמשון תל־אביב).

מבט חטוף מגלה מיד, כי ברשימת המוזמנים חסר אבי כהן, הקפטן הותיק של הנבחרת, אך הוא אינו היחיד. קבוצה נכבדה של שחקנים שהיו בורג חשוב בנבחרת של מילינקו מיהיץ' לא הוזמנו הפעם. הבולטים ברשימה הם מוטי איוניר, אפרים דוידי, אבינועם עובדיה, אלי דריקס, אבי חרזי, משה אייזנברג, וליאור רוזנטל. ניר קלינגר לא הוזמן עד שיחזור לפעילות סדירה בקבוצתו. לגבי הישראלים המשחקים בבלגיה, נאמר כי רוני רוזנטל יוזמן למשחק עם מלטה (ב־18 באוקטובר); יכולתו של אלי אוחנה אינה מוטלת בספק ואין כוונה לוותר עליו אחרי שיסיים את עונש הרחקה שלו בגלל אי הצטרפות למסע האחרון לאוקיאניה; לגבי שלום תקוה מצפים שיחלים ויוכיח בליגה הבלגית כי חזר לכושרו; אייל בגלייבטר, המשחק גם הוא בבלגיה, אינו מועמד בשלב זה לסגל.

8 שחקנים בלבד מסגל מיהיץ' נכללים בסגל החדש: מלמיליאן, אבי כהן (הירושלמי), אלי כהן, גינצבורג, ניר אלון, לוין, פרסלגי, ושמעונוב. שלושה שחקנים נוספים (סיני, יגאל מנחם ועמר) היו בסגל של מיהיץ' אך לא נסעו לאוקיאניה. תשעה שחקנים הם פנים חדשות בנבחרת הלאומית: זאנה, שמעון מנחם, קורן, ברקוביץ, מכלוף, אילוז, אסיאג, דיין והלוי.

שניאור וגרונדמן לא נבהלו ממיתקפת השאלות של העיתונאים על השינויים בנבחרת. הנה כמה מהסברים של שני המאמנים הותיקים לשינויים בסגל הלאומי: "ניקח רק את הטובים ביותר, לא נחזור על שגיאות העבר לשחק עם שמות. היתה זו שגיאה רצינית מאוד לקחת שחקנים שנהנו ממוניטין למרות שלא היו בשיא כושרם. שוחחנו עם אבי כהן והסברנו לו שלא ראינו אותו בפעולה בעונה שעברה ואם יהיה טוב יותר לנבחרת. אבי אינו מסוג השחקנים שאפשר להושיבו על הספסל. הוא הגיב בג'נטלמניות רבה והבטיח להוכיח בליגה שהוא ראוי לנבחרת. רצינו להחזיר את זאהי ארמלי, אך הוא ביקש להשתחרר בגלל עסקיו הפרטיים. רצינו לנסות שחקנים חדשים שעקבנו אחריהם בעונה שעברה וחשבנו שהם ראויים להזדמנות. אם לשחקן כלשהו יש שם אלמוני יחסית כמו ברקוביץ או מכלוף הוא משחק במועדון קטן כמו צפרירים חולון, אין זה אומר שאינו ראוי להיזמנות על הסגל. הדלת פתוחה תמיד לכל השחקנים שהיו בסגל ולא הוזמנו. חשבנו שכושרם בעונה שעברה אינו מצדיק בשלב זה את זימונם. הרשימה אינה סופית. על מינוי קפטן לאומי נחליט רק שבוע לפני המשחק עם מלטה. אחרי המישחק נהיה חכמים יותר לגבי שחקנים רבים. המגמה שלנו היא להרחיב את הסגל ל־30 שחקנים ולהפעיל שתי נבחרות. נדאג שגם לנבחרת העתודה יהיו מישחקים בינלאומיים. לפני פירסום הסגל שוחחנו עם שישה שחקנים והמשך נשוחח עם היתר. הבהרנו לכולם, כי בעינינו שלנו יהיה זה כבוד לשחק בנבחרת. שום שחקן לא יהיה חייב לבוא, אם לא ירצה או לא יבין את החשיבות של ייצוג המדינה".

אימון הבכורה של הסגל החדש יהיה מחרתיים במכון וינגייט. צעד ראשון בדרך ארוכה ורבת המכשולים לטורניר גמר הגביע העולמי שיהיה באיטליה ב־1990. "המטרה שלנו להגיע לגמר העולמי ב־1990 ברומא ולהחזיר את הכדורגל הישראלי למפת הכדורגל העולמי", אמר וחזר וחלק יעקב גרונדמן.

הפועל ומכבי מבקשים לדחות אלוף האלופים

הדרבי התל אביבי נועד להיות מחר

כדורגל

מאת משה הר־געש
כותב "ספורט הארץ"

● ועדת הליגה והגביע של ההתאחדות לכדורגל תדון היום בבקשה לדחות לסוכות את מישחק אלוף האלופים בין האלוף הפועל תל־אביב למחזיק הגביע מכבי תל־אביב. מועד המישחק, מחר בערב (20.00) באיצטדיון בלומפילד ביפו. יעקב אראל, מנהל ההתאחדות המכהן גם כיו"ר ועדת הליגה והגביע אמר אמש, "נציגי שתי הקבוצות פנו וביקשו לדחות את המישחק. ניתנה להם תשובה שלילית, אך הבטחתי לדון היום פעם נוספת בבקשה. ישנן די סיבות טובות שנדון בכך בכובד ראש".

שלום לחוביץ, דובר מכבי תל־אביב, סיפר אמש על השתלשלות המאורעות. "שלשום פנה אלי מאיר ברנשטיין מזכיר הפועל וביקש שנסייע לדחות את המישחק. מכבי נענה לבקשת הפועל והיום נגיש להתאחדות בקשה משותפת לדחות את המישחק".

"הפועל לא מוכן למישחק מחר", אמר שמעון ברייתנתן עוזר של המאמן היוגוסלבי ראטסיסלאב מארכיץ'. האלוף נכבע אתמול 5–1 בפתח־תקוה להפועל המקומי. בהרכב שיתוף משה סיני ואלי כהן, אך לעומת זאת המשיכו להיעדר כמה שחקנים, חלקם בגלל פציעה: יוסי זאנה, יעקב סגל, רפי שמואל, יום־טוב סליאם, שבתאי לוי ויהודה עמר. במחצית הראשונה עמד בשער פודילסגר מיכבה ובמחצית השנייה שוער הנוער. מני בסון וניר לוין הבקיעו שני שערים כל אחד, אלי מחפוד הבקיע שער נוסף. את השער היחיד לאורחים הבקיע אלי כהן.

● מכבי נתניה, ניצחה אתמול 2–0 את מכבי רמת־עמידר מהליגה הארצית. את השערים הבקיעו רונן גבאי ואלעד קורן.

● בני־יהודה, סיים אתמול בתיקו 0–0 מישחק רעים ביתי עם מכבי שעריים מהליגה הארצית.

● צפרירים חולון, חזר ממחנה אימונים בהולנד. במישחק האימון האחרון ניצחו החולונים 3–0 את קבוצת המילואים של פורטונה סיטארד. המאמן זאב זלצר הביע שביעות רצון מהבלטים רוני צמח ואלי כהן, משילובם של כמה צעירים ומהחיזוק לגבורות של ברקוביץ ומכלוף.

● האליפות הארצית השנייה בטניס לנכים תחל הערב במרכז הטניס ביפו, בהשתתפות כ־35 טניסאים. מרכיבים חברי מרכז הספורט לנכים של אילי"ן ברמת־גן. ראש ענף הטניס לנכים ששון אהרוני מוסר שלזוכים באליפות זו יש סיכוי להשתתף בתחרויות אליפות העולם בחודש הבא בארה"ב ובמשחקי הדוגמה בטניס שיהיו באולימפיאדת הנכים בסיאול. אברהם תשובה

דורשים מהממשלה לממן השיטור במגרשי הכדורגל

אם הממשלה לא תחזור בה מהחלטתה לבטל את כיסוי הוצאות השיטור במגרשי הכדורגל, ישבתו כל משחקי הכדורגל, מליגה א' ומטה, העומדים להיפתח בשבת הקרובה – החלטה זו התקבלה בפגישת ראשי מרכזי הספורט, ביום שישי, ומכתבים ברוח זו נשלחו לראש הממשלה, לממלא מקומו, ולשרי החינוך והאוצר.

במכתבים נאמר, כי מאז 1978, בעת כהונתו של שמחה ארליך ז"ל כשר האוצר, הממשלה כיסתה את כל הוצאות השיטור במגרשי הכדורגל. הוצאות אלה גדלו בשנה האחרונה בגלל העלאת תעריף שעת שיטור והמצב הבטחוני. העלות הכוללת של הוצאות השיטור במגרשים תהיה השנה יותר מ־5 מיליון ש"ח לעומת 2 מיליון וחצי ש"ח בשנה החולפת. רק 20 אחוז מהסכום מיועד לשיטור במשחקי הליגה הלאומית והארצית.

ביטול המשחקים יביא להשבתת 250 קבוצות כדורגל בליגות הנמוכות והמשחקים רגישים בליגות הנוער.

"תקווה האחרונה לשיקום הנבחרת

מן היציע

מאת יהושע שגיא

באוזני האגודות של הכדורגל הישראלי בספרים על המאמן יצחק שניאור, שכאשר מונה לפני שנים אחדות כאמן הפועל תל אביב השיב את השחקנים על בימת הרשא לשיחת היכרות, הציג את עצמו וביקש מן השחקנים להציג את עצמם. אחד אחד קראו השחקנים בשמם, עד שאחד הצעירים שבהם אמר: "שמי בלבוס". הישיר שניאור מבט לעיני הצעיר והגיב בכעס: "אם כך, קום והסתלק מיד. אינני רוצה לראותך כאן". עוד כולם המומים מתגובתו של שניאור, אמר המאמן: "כאן, מעכשיו ואילך, אני בלבד בלבוס" (בלבוס באידיש משמעו בעל הבית).

נזכרתי בסיפור זה שלשום, כאשר פירסמו המאמנים הלאומיים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן את רשימת 20 השחקנים שהוזמנו לאימוני הפתיחה של הסגל החדש, מחרתיים במכון וינגייט. מהרשימה נעדר אחד מעמודי התווך של הסגל בשנים האחרונות, מי שהיה עד לא מכבר קפטן לאומי, בעל הבית, אבי כהן.

היו למאמנים, בוודאי, סיבות רבות לוויתור על שירותיו של אבי כהן בנבחרת, ולא רק בגלל כושרו וגילו המתקדם. אבל במסיבת העיתונאים רבת המשתתפים והכיוון, כי החליטו להשתית את הנבחרת הלאומי החדש, קודם כל, על כבוד והערכה הדדית. המאמנים נפגשו עם כהן לפני שהודיעו פומבית, כי איבד את מקומו בנבחרת, ובמסיבת העיתונאים חילקו שבחים לכדורגלן. גם כאשר ניסה אחד העיתונאים למשוך אותם בלשונם, ושאל אם אבי כהן לא הוזמן לסגל בגלל אופיו, סמכו שניאור וגרונדמן על כללי המשחק החדשים שלהם ולא נפלו למלכודות שהוטמנו להם. בסגל ישחקו הטובים ביותר, אמרו המאמנים, ואם יהיה אבי כהן טוב – יוזמן לנבחרת.

עיון ברשימת השחקנים שהוזמנו לסגל, וגם דרך הכנת הסגל הפעלת אימוניו דווקא במכון וינגייט – בניגוד לניהולו במלונות פאר בשנים האחרונות – מעידים, כי שניאור וגרונדמן עשו עבודת בית מדוקדקת ויסודית מאוד. הם מבקשים להשתית סגל לאומי לוחם, קשוח, תוחר מוטיבציה עילאית: הם מחפשים לכל תפקיד שחקן טבעי, בלי לאנוס כדורגלנים לשנות בנבחרת את תפקידם בקבוצה. הם לא יוותרו עד שיצליחו להעמיד נבחרת לאומית שתפעל כמו יחידה מובחרת, וזה בדיוק מה שצריך.

והם בלחץ, מאמני הנבחרת. הם יודעים שהכדורגל בישראל איבד את מעמדו ואת קיסמו, הם יודעים שרק הצלחות הנבחרת יכולות להחזיר לענף הנפגע הזה את מעמדו, ואת אוהדיו ליציעים. הם אומרים בגלוי שזו לא רק הזכות, אלא זו מטרתם.

שניאור וגרונדמן, שילוב של שני מאמנים מצליחים ובעלי עבר רצוף הישגים, הם התקווה האחרונה של הכדורגל הישראלי. אם גם הם יִמעדו, לא תהיה עוד תקנה לענף הספורט הזה הנחשב למוביל בעולם, אך לא בישראל.

מי שאוהב את הכדורגל ומצפה להצלחתו ושיקומו – חייב להתפלל להצלחתם של שניאור וגרונדמן.

שוחה

נדחתה בקשת מאיירס לשוב לסגל האולימפי

דנוור, קולוראדו (אי־פי). לאחר דיון שנמשך לתוך הלילה, כמעט 12 שעות, דחתה כאן ועדת־בוררות בת שלושה איש את בקשת השחיינית האמריקאית אנג'ל מאיירס להחזירה למשלחת האולימפית לסיאול.

"אני מאוכזבת מאד. לא ציפיתי שכך זה יסתיים", אמרה השחיינית כשעיניה דומעות. מאיירס, ששיפרה באחרונה כמה שיאים אמריקאים והיתה מועמדת לחמש מדליות אולימפיות, סולקה מהנבחרת בגלל נטילת סמים אסורים. היא עירערה על העונש החמור והוועדה התירה לה להשמיע דברים להגנתה במשך עשר דקות, אבל לא שינתה את ההחלטה.

● מנחם אילן מחיפה ניצח בשבת בתחרות קליעה בבפרמבא ע"ש קליקגם ז"ל בצבירה בידי 60 כדור במצב שכיבה 590 נקודות. הוא הקדים בנקודה את זליג שמרוך מחולון. זו היתה תחרות פתיחת העונה.

טוטו

משתתף אחד ניחש 14

מאת כותב "ספורט הארץ"

רק משתתף אחד ניחש את כל 14 התוצאות במחזור הטוטו – כך התברר לאחר בדיקת כ־90 אחוזים מהטפסים. 7 ניחשו 13, 63 ניחשו 12, 620 ניחשו 11, 4,450 ניחשו 10.

הניחוש הנכון

1.	ארסנל – אסטון־וילה	2
2.	קובנטרי – אוורטון	2
3.	ליוורפול – מ. יונייטד	1
4.	לוטון – ווימבלדון	x
5.	מידלסברו – נוריץ'	2
6.	מילוול – דרבי	1
7.	ניוקאסל – טוטנהאם	x
8.	נוטינגהאם – שפילד	x
9.	ק. פ. ר. – סאותהמפטון	2
10.	ווסטהאם – צ'רלטון	2
11.	בירמינגהאם – לסטר	2
12.	קרי. פאלאס – ווטפורד	2
13.	איפסוויץ' – סנדרלנד	1
14.	פורטסמות' – לידס	1

2000 תושבי אור עקיבא בגילאי 18–40 חוסנו עד כה נגד פוליו

היום יוחל בחיסון 3000 ילדים ובני נוער ● עלות מבצע החיסון כ־8000 דולר

מאת עדנה אבירזר
סופרת "הארץ"

היחידה הנפתית של משרד הבריאות בחדרה תמשיך היום בחיסון אוכלוסיית אור עקיבא נגד שיתוק ילדים. עד כה חוסנו במסגרת המבצע, שהחל ביום חמישי, 2000 מתוך 2800 התושבים בגילאי 18–40. במסגרת המבצע מחוסנים גם הערבים שבאים לעבוד ביישוב ובאיזור התעשיה.

היום יוחל בחיסון 3000 ילדים ובני נוער עד גיל 18 במסגרות החינוך ביישוב ובתחנות בריאות הציבור. מעריכים את עלות מבצע החיסון בכ־8000 דולרים.

כזכור הודיע משרד הבריאות על חיסון תושבי המקום, בעקבות גילוי שני מקרים של שיתוק ילדים (פוליו) ביישוב שבנפת חדרה. מצבם של הנפגעים, המורה שלומית גבאי (26) והתינוק בן החודשיים שאול עבריאה, ממשיך להיות קשה, אך יציב. גפיה של גבאי משותקים והיא מונשמת בעזרת מכשור. במצבו של התינוק חל שיפור מה בסוף השבוע, אך מצבו עדיין קשה. הוא מאושפז בבידוד ביחידה לטיפול נמרץ בבית החולים "רמב"ם" בחיפה.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, ביקרה ביום שישי באור עקיבא, כדי לעמוד מקרוב על התקדמות מבצע החיסון. בשיחה עם השרה קבלו ראשי הישוב על שורה ארוכה של מפגעים תברואתיים בישוב. מדובר שמלבד בעית הביוב, ישנן בעיות תברואתיות הקשורות למשקי עזר של בעלי חיים, תעלת ביוב פתוחה, שנשפכת להוארי ועוד. ארבלי אלמוזלינו הוליכה לזמן ברחיפות ישיבה עם נציגי משרד הפנים, החקלאות, התעשיה המסחר, נציבות המים והשלטון המקומי במטרה לחסל את המפגעים.

השרה ביקשה מהרופאה הנפתית, ד"ר עפרה הבקין, להכין תזכיר על כל הפעילות שעשה המחוז עד כה בטיפול במפגעים, והדגישה את חשיבות ההסברה לשמירת היגיינה אישית בקרב האוכלוסיה.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, בוחנת מקרוב כיצד מחסנים באור עקיבא (צילום: אילן אוסנדרייבר)

קבוצת ערבים התארגנה בצפת למנוע "פלישת ערבים לעיר"

ועד פעולה של תושבים דורש חוק עזר שימנע התיישבות ערבית

(ע) בצפת התארגנה קבוצה של תושבים למנוע "פלישת ערבים לעיר".

כתב עתים, שלמה חזיר, מוסר, כי בסוף השבוע היה כינוס מיוחד של ועד פעולה, המורכב מנציגי שכונות ונציגי מפלגות, בו נמסר על "עליה מדאיגה בשיעור הערבים השוכרים או קונים דירות בצפת". בבתי הספר של צפת לומדים כיום כמה עשרות ערבים.

המתכנסים דרשו מהעירייה להתקין חוק עזר שימנע התיישבות ערבית.

יו"ר תנועת התחיה בצפת, עזריאל רדה, אמר, כי הוא "מבדיל בין תושבי שכונת עכברה, השייכים מוניציפלית לצפת, לבין פלישתם של ערבים מכפרים באיזור צפת לעיר". לדבריו, "כל זמן שליהודים אסור לקנות דירות בשכם ובחברון, ואפילו המעבר בישובים אלה מהווה סכנת נפשות, אין לאפשר לערבים לרכוש או לשכור דירות, שכן הצדק חייב להיות דו־צדדי".

יו"ר תנועת התחיה בצפת המליץ לבטל את האיחוד המוניציפלי בין צפת לעכברה, כדי למנוע מצב הפיכתה של צפת לעיר דו־לאומית.

נמסר, כי הסיבה שערבים החלו לקנות דירות בצפת היא היצע הדירות הגדול והמחירים הזולים. בצפת יש היום מאות דירות ריקות בכל אזורי העיר, ותושביהן מתקשים במקרים רבים למכור אותן.

עצמות ישנות של תינוק בן יומו נתגלו חבויים בשכונת "הדר" בחיפה

כנראה של תינוק נטוש שגווע ברעב

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

עצמות ישנות של תינוק בן יומו נתגלו ביום שישי בהדר בחיפה. היום יועברו למכון לרפואה משפטית באבו כביר.

ביום שישי סמוך לשעה 15.00 התקבלה במוקד המשטרה בחיפה הודעה על מציאת שמיכה חשודה ברחוב יהודה הלוי בשכונת הדר בחיפה.

למקום יצא רב פקד משה בירו, סגן ראש לשכת החקירות, שבדק את השמיכה ומצא בה עצמות של תינוק. ההערכה היא כי מדובר בתינוק שננטש לאחר שנולד מחוץ למסגרת הנישואין, וגווע ברעב.

קבלן מחדרה נמחץ למוות כשכף מערבל בטון במשקל 300 ק"ג נפלה על גבו

(עו) דוד ספר (60), קבלן שלד מחדרה, נמחץ למוות מתחת למערבל בטון השייך לו, שעה שעסק בהכנתו לקראת יציקת בטון שתוכננה להיום.

התאונה אירעה ביום שישי אחר הצהרים באתר בניה ריק מאדם באיזור התעשיה בחדרה. לא היו עדים לתאונה. רק עם כניסת השבת, כאשר בושש האיש, שהיה שומר שבת, לבוא הביתה, פנו בני המשפחה לתחנת משטרת חדרה.

האיש אותר על ידי הקבלן הראשי של הפרויקט, כשגופו מתחת לכף מערבל הבטון. מחקירה ראשונית של המשטרה נראה, כי כאשר רכן על אחד הגלגלים ועסק בתיקונו, נשמטה כף המערבל, שמשקלה 300 ק"ג, נפלה על גבו ומחצה אותו.

דוד ספר היה קבלן משנה באתר הבניה שבו הוקם מבנה תעשייתי.

הניח אישה ושלושה ילדים.

בעקבות תאונה קטלנית

תושבי דיר אל מכסור השליכו אבנים בכביש שפרעם־כרמיאל

במחאה על הזנחת סידורי הבטיחות של הכביש

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

בתאונת דרכים קטלנית, שאירעה אמש ליד הכפר דיר אל מכסור, נפגעה הולכת רגל תושבת הכפר, סעדה סוויסת (75). בעקבות התאונה התקהלו מאות מתושבי הכפר וחסמו את הכביש הראשי העובר בכפר, כביש שפרעם – כרמיאל, חרשו אבנים על המכוניות החולפות, במחאה על סידורי הבטיחות הלקויים במקום.

כוח משטרה בפיקודו של נצ"מ יעקב גנות, מפקד משטרת מרחב הגליל, פיזר את המתקהלים, והבטיח לתושבים, שהגורמים המתאימים יכנסו בהקדם ובדחיפות לטיפול בבעיות התנועה במקום.

הנהג הפוגע, תושב קרית אתא, נפגע גם הוא בתאונה והובא לטיפול רפואי. טרם הוחלט אם ייעצר.

חולה היכה רופא תורן בחדר המיון של בית חולים רמב"ם

משום שסבר שהרופאים מטפלים בחולים שבאו אחריו ● הנהלת ביה"ח: הלחץ על חדר המיון גורם להתפרצויות אלימות

מאת ירח טל

רופא תורן בחדר המיון של בית החולים רמב"ם בחיפה, ד"ר אמל

אותו בטפלם בחולים אחרים שהגיעו לחדר המיון אחריו. הוסבר לו, כי התור בטיפול נקבע בהתאם למצב החולים ולא על פי סדר הגעתם. ההסבר לא הניח את דעתו והוא התפרץ לחדר המנוחה של הרופאים והיכה באגרופו בפניו של הרופא התורן, ד"ר אמל ג'ברין, שנמצא שם אותה עת. הרופא נזקק לטיפול רפואי קצר, שבסיומו נשלח למנוחה בביתו שבשכונת קרית־אליעזר בחיפה.

מטעם הנהלת בית־החולים רמב"ם, המשמש כבית־חולים אזורי, נמסר, כי לחדר המיון פונים מדי יום בין 300 ל־400 איש, כאשר כ־70% מתוכם יכלו להימנע מכך. "חדר המיון בבית החולים הפך תחליף למרפאות, האוחזים פנים ביוזמתם ועל דעת עצמם לשם, כל אימת שמישהו חש ברע. הפניות המיותרות יוצרות לחץ על חדר המיון, ולא אחת הדבר גורם [illegible]

ג'ברין, התוקף והוכה ביום שישי לפנות ערב בידי יאסר שהמתין בחדר המיון לתורו [illegible] את התוקף לחקירה, לאחר נבדק בידי הצוות הרפואי בחדר המיון ונקבע, כי אינו חולה ואינו זקוק לאשפוז.

מטוסים קלים יביאו תיירים לגוש קטיף

מאת איתן רבין

המועצה האיזורית גוש קטיף שב־חבל עזה חתמה בתחילת השבוע על הסכם עם חברת התעופה "סנונית", שבבעלותה מטוסים קטנים, לפתוח קו תעופה לגוש קטיף.

מנחם בית הלחמי, דובר המועצה האזורית גוש קטיף, מסר ל"הארץ", כי על פי ההסכם יטוסו כל השבוע מטוסים קלים מירושלים ומתל אביב לגוש קטיף בתעריפים מוזלים של 50 ש"ח הלוך חזור.

לשם כך יוקם בגוש קטיף באופן מיידי מנחת מטוסים באורך של 600 מטר, שיהיה צמוד לאיזור התיירות.

קו התעופה החדש יחל לפעול בעוד כחודש ימים.

זהו חלק ממכלול פעולות שנו־קטים המתנחלים בגוש קטיף לעידוד התיירות לחבל, בניסיון להבטיח ביט־חון מירבי.

משרד התיירות לא מצא מועמד מתאים לראש מחלקת הצליינות

מאת זוהר בלומנקרנץ

במשרד התיירות לא נמצא מועמד מתאים לתפקיד ראש מחלקת צליינות. המשרד ייאלץ לפרסם מכרז חיצוני לתפקיד, לאחר כישלון המכרז הפנימי, שתוצאותיו התבררו בסוף השבוע.

למכרז ניגשו שניים מעובדי המשרד. אחד המועמדים, ציון בן חזה, ניגש במקביל למכרז פנימי לתפקיד אחר, וזכה בתפקיד הממונה על רשק ארה"ב. העובד השני שהתמודד על התפקיד (השם שמור במערכת) לא נמצא מתאים.

נזק קל לבנק הפועלים בטייבה עקב פיצוץ בקבוק תבערה

מאת נורית אמיתי

נזק קל לסניף בנק הפועלים בטייבה נגרם בעקבות ניפוץ שמשת הכניסה בסניף הבנק בלילה שבין שישי לשבת. על אדן החלון בבנק הונח בקבוק תבערה, שנדלק אמנם, אך כבה וגרם לנזק קל.

עריכת העמוד: עדה אושפיז

מבצע השנה לראש השנה

קחי לך פור

ב-

7

תשלומים
שקליים שווים
ללא ריבית
והצמדה

קשר גראל

החל מ-
34 ש"ח
x
7

קולט אדים משוכלל

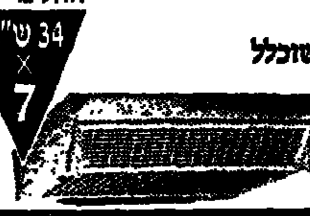

החל מ-
66 ש"ח
x
7

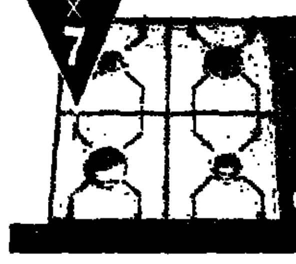

כירים גז עם מבערי הפלא
4 ראשי הלהבות מבטיחים רציפות בעירה גם ברוח פרצים.

החל מ-
210 ש"ח
x
7

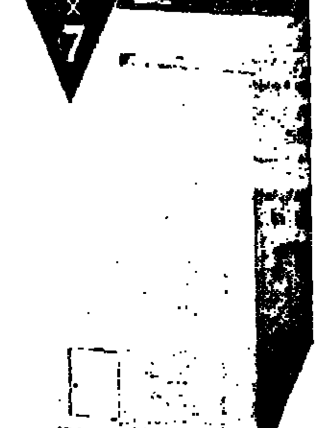

מכונות הכביסה הטובות ביותר בצרפת
תוכניות בזק (פלאש)
לחסכון במים וחשמל, ביטול ניקח, תאי סבון חיצוניים, מהירויות סחיטה משתנות, עד 17 תוכניות ל-5 ק"ג כביסה.

החל מ-
190 ש"ח
x
7

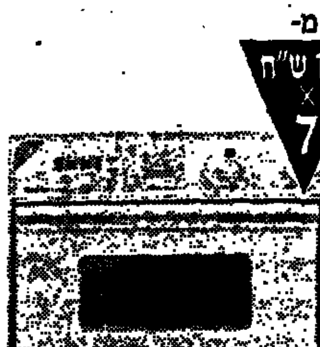

תנור גומחה BUILT IN מולטיפנקשן
לאפיה רגילה, טורבו וגריל. בלעדי לפור - בורר טמפרטורה לגריל, דפנות תאי אפיה נשלפים לניקוי קל. כשהתנור במצב טורבו ניתן לאפות בו זמנית ב-3 תבניות.

החל מ-
219 ש"ח
x
7

תנור בישול ואפייה מולטיפנקשן
לאפיה רגילה, טורבו וגריל. דפנות תאי-אפיה נשלפים לניקוי במדיח או בכיור. תא-אפיה גדול - 58 ליטר. דלת חיצונית נשארת קרה לבטיחות מירבית, צליה בגריל בדלת סגורה למניעת ריחות ואדי שומן.

פור FAURE מוצרי החשמל הצרפתיים המעולים מבית ארתור מרטן.

תדיראן שירות ואחריות

להשיג: באולמות התצוגה של תדיראן ■ תל-אביב: אבן-גבירול 18, ■ חיפה: שד' ההסתדרות 88. ברשתות השווק: שק"ם, קראוס (אלקטרוליין), סולור, ובחנויות החשמל המובחרות הבאות: ■ ת"א: מ.ש.י בן־יהודה 1 שוק הוגן, דיזנגוף סנטר פינת קינג ג'ורג' • סופר אבי, אלנבי 122 • סופר אבי, הרצל 50 ■ חיפה: סנסור, מגדל הנביאים • סוהיל דמיני, עבאס 1 ■ ירושלים: חזי אלקטרוניקה, מלכי ישראל 7, גאולה • סלון ירושלים, יפו 97 • ליאור, שמאי 23 • פרידלנדר, יפו 50 ■ אשקלון: קרן־אור ברזילי, הרצל ■ אום אל פחם: מחמוד סבח ■ בת־ים: מ.ש.י רוטשילד 34 • כל־בו ליפשיץ, בלפור 33 ■ בני־ברק: חזי אלקטרוניקה, רבי עקיבא 28 ■ באר־שבע: מרכ"ל, רמב"ם 33 • סלון אדיב, התלוץ 112 ■ בית שאן: קדוש ■ באקה אל גרביה: אלקטרו בקה ■ קלנסוואה חשמל אל פריד ■ גבעתיים: סלון נתנאלי, כצנלסון 18 • סלון מיכאל, ויצמן 16 ■ דיר אל אסעד: מאור הגליל ■ הרצליה: סלון הרצליה, סוקולוב 59 ■ חולון: מ.ש.י, שנקר 42 ■ חדרה: פי.אר, הנשיא 21 ■ טירת הכרמל: ברזני ■ טייבה: נאשלי פאלח ■ כפר־סבא: יוסי חשמל, ויצמן 74 ■ כרמיאל: הספקה טכנית ■ כפר ברא: באשיר מעודד ■ מגדל העמק: מריוס מ. מסחרי ■ נתניה: גל אלקטריק, שד' בנימין 12 ■ נהריה: כל־בו עמי, געתון 1 • א.ש. סכנאים ■ נתיבות: יורם ביתן מ. מסחרי, נצרת: גדעון אל חנך, צומת נצרת • עוואד יונס ■ עפולה: חיים עפולה, כבר העצמאות ■ פתח־תקוה: רדיו אורון, חיים עוזר 10 ■ קרית־גת: חשמל עמוס, מ. מסחרי ■ קרית מוצקין: פלג טלויזיות, בנין רבמ"ד ■ קרית ים: נפסלברג, שד' ירושלים 5 • אברמוב, סרומפלדור 6 ■ קרית טבעון: ל.א.ד.ר ■ רמת גן: סנסור, קניון אילון ■ רמת השרון: סנסור, סוקולוב 42 ■ רעננה: אבי רזוני, אוסטרובסקי 11 • סלון אפי, אחוזה 109 ■ ראשון לציון: חזי אלקטרוניקה, רוטשילד 93 ■ שפרעם: עלי נימר ספורי.

אני רצ ומתנדב

אין לנו רכוש, נכסים כלכליים ומנגנון, אבל יש לנו דרך ועקרונות ויש לנו פעילים ומתנדבים - הרבה חברים לדרך.
אם גם את ואתה מוכנים הפעם להיות שותפים - לפעול בשליחות רצ באזור מגוריכם או לארגן בשמה חוג בית - אנא התקשרו לסניף רצ הקרוב אליכם (בין השעות 20:00-17:00), או למשרד הראשי בתל-אביב לפי מספרי הטלפון הבאים.
תודה רבה.

רצ
התנועה לזכויות האזרח ולשלום

■ אילת: 059-79584
■ באר־שבע: 057-72180
■ בת־ים: 03-868971
■ הרצליה: 052-81017
■ חדרה: 06-335849
■ חולון: 03-5030261
■ חיפה: 04-241686
■ ירושלים: 02-249185
■ כפר־סבא: 052-952865
■ נצרת: 053-550726
■ נתניה: 053-622175
■ ערד: 057-959354
■ פתח תקוה: 03-917648
03-9343378
■ קריות: 04-702537
■ ראשון לציון: 03-9659240
03-9659683
■ רחובות: 08-465194
■ רמת גן-גבעתיים: 03-5712506
■ רעננה: 052-26058
■ תל־אביב: 03-296939
רמת אביב: 03-429896
המשרד הראשי (מ-00:09): 03-661567/8/0

مكبر من الأصل

ששה ק"ג קוק פרסי – להכנת 60 אלף מנות סם – נתפסו ליד קריית־שמונה

בפרשת סמים אחרת נעצר נהג אוטובוס בחשד שהבריח מלבנון דרך מטולה חשיש למרכז הארץ

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

ששה ק"ג הרואין מסוג קוקפרסי, ששוויו מיליוני דולרים, נתפסו בסוף השבוע סמוך לקריית־שמונה, על־ידי שוטרי היחידה המיוחדת ללוחמה בסמים של מרחב הגליל.

הסם הוסתר במכונית של תושב הכפר מכר בגליל המערבי. הנהג נעצר לחקירה והוא ידוע כאחד מסוחרי הסמים הגדולים באזור.

מפקד משטרת מרחב הגליל, ניצב־משנה יעקב גנות, ציין כי זו כמות הסם הגדולה ביותר מסוג זה שנתפסה אי־פעם בצפון. ממנה ניתן, להערכת המשטרה, להכין 60 אלף מנות סם. נצ"מ גנות ציין כי בתפיסת הסם הזה נמנעה אספקתו לשיווק במוקדי צריכת הסמים באזור המרכז. סם שהיה "מפרנס" את שוקי הסמים ברוב אזורי הארץ למשך תקופה ארוכה. הסם נתפס בתוך המכונית, כשהחבילות מסודרות חצי ק"ג בכל חבילה עטופות למושבי המכונית. צפויים מעצרים נוספים.

חשוד נוסף בהברחת סם מהצפון

(ע). תושב שלישי ממטולה, עופר אזולאי (25), נעצר שלשום בפקודת בית־משפט השלום בחיפה, בחשד בפרשת רשת הסמים שפעלה בעיירה הצפונית.

לדברי נציג המשטרה, אזולאי השתייך לרשת של הפצת חשיש מסוג משובח, שהועבר ממטולה למרכז הארץ, בסיועו של חבר אגד (שנעצר קודם לכן). הרשת, שפעלה בשלושת החודשים האחרונים, נחשפה לדבריו ביום ב' שעבר.

על־פי החשד, אזולאי נהג למסור לנהג האוטובוס מדי פעם חבילות שהכילו את הסם. בסך הכל הועברו באמצעות הנהג, כ־20 ק"ג חשיש משובח. נהג האוטובוס נהג לעצור את הרכב במסעדת פונדק שבזכרון יעקב, ולהשאיר במקום את חבילות החשיש. בעל המסעדה גדעון אשכולי (31) מזכרון יעקב ואחד מעובדיו באסם מוחמד עבד אל עזו (29) מפרדיס ראגו להעביר את הסם לתל־אביב לשם הפצתו ברבים.

בפרשה זו עצור גם ויקטור נקש ממטולה (37) שעל־פי החשד נהג גם הוא למסור לנהג האוטובוס את החשיש לשם העברתו דרומה.

בהסכמת הסניגור האריך שופט השלום ראובן בן־דורון את מעצרו של עופר אזולאי בעשרה ימים.

מטבע חדש "קיסריה" מונפק לרגל ראש השנה התשמ"ט ע"י החברה הממשלתית למדליות ומטבעות. המטבע המוקדש לעתיקות קיסריה הוא השביעי בסדרת "אתרים בארץ הקודש". סדרה שבה מונפק בכל שנה מטבע נוסף בראש השנה. עד היום הופיעו בסדרה המטבעות קומראן, הרודיון, נחל קדרון, כפר נחום, עבר הירדן. על המטבע החדש מופיע תיאור גראפי של השרידים הארכיאולוגיים בקיסריה.

כיתוב: איתן אבריאל

עוד שני כתבי אישום בפרשת ההצתה בצריף באור יהודה

מאת סופר "הארץ"

לבית המשפט המחוזי בתל־אביב הוגש שלשום כתב אישום נגד שני צעירים מאור יהודה המואשמים כי תכננו הצתתו של צריף בו התגוררו פועלים ערבים. הנאשמים הם: בנימין סעדיה (31) ויעקב בסש (21).

ימים אחדים לפני כן הוגש כתב אישום נגד הנאשם השלישי בפרשה ברוך מצלאווי (20) מאור־יהודה. התביעה מבקשת לעצור את השלושה עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם השבוע תינתן ההלכה בעניין זה.

בכתב האישום טוען התובע עו"ד אברהם טל, מפרקליטות מחוז תל־אביב, כי שני הנאשמים – סעדיה ובסש – קשרו לפני כשבועיים קשר עם מצלאווי להכין בקבוקי תבערה, כדי להצית צריף באור־יהודה בו מתגוררים פועלים ערבים, ולגרום למותם לאחר שינעלו את הדלת מבחוץ. בין היתר, נטען בכתב האישום, כי שלושת הנאשמים מילאו בדלק, בסחבה ובניירות, את שלושה בקבוקי הבירה שנמצאו בתוכו. עוד מצויין בכתב האישום, כי השלושה איחסנו את הבקבוקים בגנתו של אביו של סעדיה באור יהודה. לטענת התביעה נבהל מצלאווי, כנראה, מגודל המשימה, הרק את רימון העשן ואת בקבוקי התבערה בחצר ביתו באור יהודה.

השניים מואשמים בעבירות של קשירת קשר לבצע פשע ונשיאת נשק שלא כדין.

יו"ר ועדת הבטיחות מציע לבטל תוספת אחזקת רכב – המעודדת רכישת רכב פרטי

כן קורא לין להתיר לרכב פרטי לנסוע בנתיבי תחבורה ציבורית בשבתות ובתום שעות העומס

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

יו"ר ועדת הבטיחות של הכנסת ח"כ אוריאל לין (ליכוד) תובע משר התחבורה חיים קורפו לכנס בדחיפות את ועדת השרים לענייני בטיחות בדרכים, לשם קבלת החלטות בטווח המיידי והבינוני, לשיפור תשתית הכבישים בארץ, שיביאו להקלה בעומס התנועה בדרכי הארץ.

לין מתריע כי מול העלייה הנמשכת במספר כלי הרכב, כנגד מיעוט הפעולות לשיפור הרחבת תשתית הכבישים, אנו צפויים לתהליך החמרה נוסף שתהיה לו השפעה קשה על אורח החיים במדינה. כל אימת שעוסקים בבעייה זו, עולה שאלת התקציב והדרכים למימון ההשקעות הנוספות – ועם זאת דומה כי בצד הויכוח הנמשך על גודל התקציב, יש לעשות פעולות שאינן דורשות פריצת מסגרת התקציב של 1988.

לין מציע ביטול תוספת אחזקת רכב לכלל העובדים בסקטור הציבורי והטמעתו של מרכיב זה בשכר. שיטת אחזקת הרכב הנהוגה כיום מאלצת עובדים בשירות הציבורי לרכוש רכב פרטי כדי לזכות בתוספת שכר.

עוד הוא סבור שיש להרשות לרכב פרטי להשתמש בנתיב תחבורה ציבורית בשבתות ובתום שעות העומס. זרימת התנועה קשה בלאו הכי בשעות בהן אין עומס כביש חבל שלא יעשה שימוש בנתיבים ציבוריים על־ידי כלל כלי הרכב.

הוא אומר כי יש לתת עדיפות לסיום נתיבי איילון תוך הכפלת הסכום שהוקצב בשנה זו, ולשם כך יש להקצות תוספת של 10 מיליון דולר לעניין, שתשנה מן היסוד את קצב הפרוייקט. מקורות המימון הנוספים יכולים לבוא מחיוב הרשויות להשקיע כספים נוספים מאגרות הרכב המועברות אליהם, וכן מהעברת הסכום שיועד לפיתוח מסילת הברזל ומסילת הפחם למטרת פיתוח הכבישים – עקב איחוד מסילות הברזל עם רשות הנמלים.

במשרד התיירות צפויים שיבושי עבודה

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

שיבושי עבודה צפויים במשרד התיירות כבר מהשבוע, לאחר שוועד העובדים פנה בסוף השבוע להסתדרות עובדי המדינה, בדרישה להפעיל לאלתר את סכסוך העבודה במחאה על צעדי ההנהלה, בשורה של נושאים ואי הענותה לדרישותיהם.

בפניה לאחראי על הנושא, אהרון הרולמן, דרש ועד עובדי משרד התיירות לנקוט לאלתר צעדים ארגוניים. המזכירות הפעילה של הסתדרות עובדי המדינה, בראשותו של המזכ"ל ראובן בן עמי, אישרה הכרזת סכסוך עבודה במשרד התיירות, עוד ב־8 באוגוסט, אך מועד הכרזתו נדחה בפועל, כדי לאפשר לנציגי שני הצדדים לנסות ולמצות את תהליך המו"מ ביניהם.

לטענת הוועד הגדישה בשבוע האחרון הנהלת המשרד את הסאה, בנקיטת צעדים שפגעו בעובדים. בין השאר מדובר, לטענת נציגי העובדים, במינויים של שני מנכ"לים – מנכ"ל משרד התיירות ומנכ"ל משרד המשפטים, כנציג נציבות שירות המדינה – לוועדת בחירה במכרזים, בהם נבחרו מועמדיו המועדפים של אברהם שריר.

ממשרד התיירות נמסר בתגובה, כי "למרבית הנושאים שהועלו נמצא פיתרון ואחרים אינם בסמכות טיפולו של המשרד הממשלתי אלא של נציבות שירות המדינה".

המו"מ להסכם עבודה חדש במלונאות – למבוי סתום

מאת זוהר בלומנקרנץ

המשא ומתן על הסכם עבודה חדש במגזר המלונאות נקלע למבוי סתום.

מזכירות הסתדרות עובדי האירוח תיתכנס מחר כדי להחליט על המשך הצעדים. אפשר שבישיבה ידונו ההצעות של נציגי התאחדות המלונות או שיוחלט על ביטול ההסכמה ששימשה בסיס למו"מ, למעבר משיטת שכר משולב לקבוע.

חילוקי הדעות בין נציגי שני הצדדים בשיחות שהופסקו בשבוע שעבר, התמקדו לגבי גובה שכרם ההתחלתי של עובדים חדשים בבתי מלון, במעבר משיטת שכר משולב לקבוע.

באיחור של יום הגיע שלשום שר החינוך יצחק נבון, לפתיחת שנת הלימודים בית הספר גאולים בירושלים — תצלום: רוני בצמן

משרד החינוך נאבק בהורים שהקימו בי"ס פרטי לילדיהם במטה בנימין

המנכ"ל שושני מאיים לתבוע הורים מהר־אדר שסרבו לשלוח את 170 ילדיהם לביה"ס האזורי עין הרים, ולטענתו הם מתבדלים ומסרבים להשתלב באינטגרציה, אף שבג"ץ דחה עתירתם

מאת נילי מנדלר

משרד החינוך פתח בסוף השבוע במאבק נגד עמותת הורים מהר־אדר, במטה בנימין, שפתחה בית־ספר פרטי לילדיה, בבתים פרטיים במושב. להורים, המסרבים לשלוח ילדיהם לבית הספר עין הרים שמחוץ ליישוב, בהתאם למיפוי חדש של מערכת החינוך באזור, נשלחו מברקים התובעים מהם למלא חוק חינוך חובה כהלכתו. מנכ"ל משרד החינוך, שמשון שושני, מאיים כי אם לא ימלאו ההורים הדרישה, תוגש נגדם תביעה משפטית.

בג"ץ דחה בשבוע שעבר עתירת ההורים בעניין המיפוי החדש של בתי הספר, משום שהוגשה באיחור. ההורים יוכלו לעתור שוב לבג"ץ רק לקראת שנת הלימודים הבאה.

בהליכי דיון נמצאת עתה עתירה של עמותת הורים אחרת, מהמועצה האזורית מטה יהודה, שהקימה בית ספר פרטי לילדיה, אולם עד שיידון עניינה בבג"ץ, שולחת אותם לבית ספר אחר, כדרישת משרד החינוך ("הארץ" שלשום).

בסוף השבוע למדו בהר אדר כ־170 תלמידים, בכיתות א'־ד', שאולתרו בבתים פרטיים. ההורים רוהטו בשולחנות לימוד, בכסאות ואף לוחות קיר שסופקו על־ידי המועצה האזורית מטה בנימין. הורים־מתנדבים שעיסוקם הוראה, מלמדים את הילדים.

יו"ר ועד הפעולה של ההורים, אבירם כהן, טען שאין מדובר בבית ספר פרטי אלא "זמני", שיפעל עד שהמצב יתבהר.

כהן טען נגד מדיניות המיזוג של שושני, כי "הוא רוצה לקחת אותנו כרם טרי ולעשות קריית חינוך של 900 תלמידים. זו טעות מיסודה. אנחנו נהיה שם רק 16% ונצטרך לנסוע מרחקים". עוד טען כי שושני התנה את ההורים בכך שאמר להם להכין תוכניות להקמת בית הספר ולהקצות שטח מתאים, ועתה הוא דוחה את הדיון בעניין לשנת תש"נ. כהן הוסיף כי ההורים בהר־אדר מוכנים לוותר על הקמת בית ספר ביישובם, ולשלחם לבית ספר קרוב יותר, הרי יהודה, אולם שושני הוציא צו סגירה לבית ספר זה, וכיוון את התלמידים לעין הרים.

בתגובה אמר שושני כי בעוד משרד החינוך פועל למען אינטגרציה, ההורים בהר־אדר רוצים להתבדל.

הוצאו 5 צווי סגירה לבתי"ס דתיים, חרדיים ורפורמיים

מאת נילי מנדלר

ותיקי משרד החינוך גוייסו למטה מיוחד שהקים מנכ"ל המשרד, שמשון שושני, ביום הראשון לפתיחת שנת הלימודים. המטה שפעל בחדר הישיבות של המשרד טיפל בכ־50 פניות, פתר 35 מהן וימשיך לטפל בשאר.

במהלך עבודת המטה הוצאו חמישה צווי סגירה לבתי ספר דתיים וחרדיים שנפתחו ביוזמת הורים וללא רשיון (2 בתי־ספר של "נעם" בירושלים ובמעלה אדומים), בית ספר של היהדות הרפורמית בירושלים, בית ספר חרדי ברמות וגן ילדים חרדי ביקנעם).

פניות רבות למטה היו על רקע תביעת הורים לפטר מנהל או להשאיר מנהל שפוטר על כנו.

השפה הערבית – מקצוע חובה

(עש"ת). שר החינוך והתרבות יצחק נבון החליט להפוך את לימוד השפה הערבית למקצוע חובה, החל בשנת הלימודים הנוכחית. התוכנית תבוצע בהדרגה במשך שש שנים, תחילה בחטיבות הביניים ואח"כ בכיתות החטיבה העליונה.

השר ציין כי בצד העיסוק המרכזי של בית הספר בלימוד המורשת היהודית, הציונית והלאומית, יש גם ללמד את התלמידים להכיר את לשון שכננו ואת תרבותם. הוא הוסיף כי בעיניו זה אינטרס עליון. שר החינוך אמר גם כי החלטה זו עולה בקנה אחד עם צרכיו של צה"ל.

לקראת הנהגת הערבית כמקצוע חובה, הקים נבון במשרד החינוך יחידה לקידום הוראת השפה הערבית והתרבות הערבית. היחידה כבר פתחה בהכנת התשתית לביצוע ההחלטה, ההודות לכך גדל בשנים האחרונות ב־30% מספר התלמידים הלומדים ערבית והורחב היקף הכשרת המורים לערבית.

כדי לעמוד על היקף הידע של התלמידים וכדי לקבוע סטנדרטים ללימוד בעתיד, יערוך השנה משרד החינוך ארבעה מבחנים ארציים בנושא לתלמידי כיתות ו'–ט'.

מורות יהודיות עזבו את בתיה"ס במזרח ירושלים

מאת נדב שרגאי

הלימודים בבתי הספר העירוניים במזרח־ירושלים יתחדשו בימים הקרובים במקביל לתחילת שנת הלימודים במערכת החינוך היהודית.

השנה, לא ימשיכו מורות יהודיות שלימדו עברית בבתי ספר של העירייה במזרח ירושלים בעבודתן.

למנחם מגן ומשפחתו

אתך באבלך על מות

אביך ז"ל

בית בליך

לחיים אינזלברג

משתתפים בצערך במות

אביך

פרסום אוקי

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

אוה (חוה) באוארנפרוינד ז"ל

לבית מאיר

בעלה: היינצ באוארנפרוינד
בתה: דוקטור יהודית בר־אל
בנה וכלתה: דני וזיוה בר־אל
נכדה: עומר

הלוויה נערכה ביום ו 2.9.88

משטרת ישראל

המטה הארצי/ יחידת קצין רפואה ראשי
משתתפת בצערו של קצין רפואה ראשי
ניצב משנה ד"ר ראובן גולדשמידט
במות עליו **אביו** ז"ל

דחפון
שרות הודעות סלולרי [illegible]
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לפועה שלו־תורן

אנו אבלים ומשתתפים בצערך על פטירת בעלך היקר

חיים תורן ז"ל

[illegible]

אבשלום אורנשטיין
ברוך אורי
ובית הוצאת ספרים יבנה בע"מ

לאלוף (מיל') בני פלד

אתך באבלך הכבד בהלקח ממך רעיתך

ברטה ז"ל

מפקד חיל האויר
בשם כל משפחת חיל האויר

לאלוף (מיל') בני פלד
נשיא חברת אלסינט

אתך באבלך הכבד על מות רעיתך

ברטה ז"ל

בית אלסינט

לבני פלד ולמשפחתו

משתתפים באבלכם הכבד
על מותה ללא עת של

ברטה ז"ל

עוזיה גליל
וכל בית אלרון

אנו מלווים את אמנו למנוחת עולמים

חיה–דונה סלור

לבית יעקובסון
אלמנת יצחק סלור ז"ל
בת למייסדי פתח־תקוה מורה ומחנכת
חיים נתנה לנו ואהבה
ואנו נשאנה על כפים
מופת היתה, מקור כוח
[illegible]

ילדיה: אסתר ודוד [illegible]
חנוך ואודה סלור רמת־השרון
נכדיה: ברוכי ומירי
יובל ודליה
איל ואסתי
יערה ועשהאל
שירה, צחי
ניניה: בני, שירי, איתן, נועה, עמרי, נעמה
אחיה, אחיותיה וכל המשפחה

ההלוויה תתקיים היום, יום א', כ"ב באלול תשמ"ח (4.9.88) בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין סגולה בפתח תקוה.
התהלוכה תצא מבית המנוחה בשעה 2.30 אחה"צ
יושבים שבעה בבית המנוחה, רח' מילר 7 שיכון עירוני פג"ה פתח־תקוה

במלאות תשע שנים לפטירתה של

יונה ג'יניאו ז"ל

לבית דנקנר

נפקוד את קברה מחר יום ב' כ"ג באלול תשמ"ח 5.9.88 בשעה 16.00 אחה"צ באחוזת בני ש"מ בבית העלמין הישן בנתניה

משפחות ג'יניאו ודנקנר

בני משפחת בנימין פלד
מודיעים בצער על פטירתה בלא עת של

ברטה פלד

רעיה, אם וסבתא

ההלוויה תתקיים בבית העלמין החדש ברמת השרון (צומת מורשה) היום, יום ראשון, כ"ב באלול תשמ"ח 4.9.88 בשעה 3.00 אחה"צ

הש"ג מליל הגילשונים לא יוכל לערער על גזר דינו

נשיא ביה"מ העליון שמגר: אין סיבה לקיומו של ערעור נוסף, כי העקרונות המשפטיים בפרשה נבחנו במפורט בערכאות צבאיות

(ע). נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר דחה שלשום את בקשתו של טוראי רון אלמוג, הש"ג מליל־הגילשונים, לערער בפני בית המשפט העליון על פסק דינו של בית הדין הצבאי לערעורים.

בית הדין הצבאי לערעורים אישר את פסק דינו של בית הדין הצבאי, שגזר על אלמוג שנה וחצי מאסר בפועל והרשיע אותו בעבירות המתה.

הנשיא שמגר אמר בהחלטתו, כי אין סיבה לקיומו של ערעור נוסף, משום שהעקרונות המשפטיים בפרשה נבחנו באופן מלא ומפורט בערכאות הצבאיות.

השאלה שניצבה בפני בתי הדין הצבאיים היתה, בתמצית, מה היו חובותיו של אלמוג כחייל בעמדתו מול המחבל־הדאייה ומבחני הגורמות שיושמו. "אין לגלות בהקשר זה משגה משפטי כלשהו בהכרעותיהן של שתי הערכאות הצבאיות, או טעם אחר שיצדיק העברת הגורמות בשבט הביקורת של בית המשפט העליון", אמר הנשיא שמגר.

סניגורו של אלמוג, עו"ד אברהם אורן, השמיע בבקשה ביקורת על כך שבית הדין הצבאי שמע חוות־דעת של מומחים בקשר לשאלה, כיצד היה על אלמוג להתנהג בנסיבות העובדתיות. עם זאת אין טעם אם עשה זאת, כל עוד הגיעו השופטים למסקנותיהם בהתבסס על שיקולים עצמאיים.

אלמוג נעצר בסוף נובמבר שעבר, כמה ימים לאחר ליל הגלשונים. אם תגבה הוועדה הצבאית שליש מתקופת מעצרו הוא אמור להשתחרר בדצמבר.

עורך את העמוד: דוני עגבר

דוקאקיס ב"פאניקה": מחזיר למסע הבחירות שלו יועץ שסולק ב־1987

הרפובליקאים: לבוש "יתרון ממשי" בדעת הקהל • הדמוקרטים: המירוץ "צמוד"

מאת יואב קרני

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). בארה"ב הסתיים אתמול שבוע פוליטי מפתיע, שבו המשיך ג'ורג' בוש לדחוק את מייקל דוקאקיס לפינה, ובסופו נאלץ דוקאקיס להחזיר למטה הבחירות שלו יועץ בכיר, שסולק לפני שנה.

אסטרטג בחירות רפובליקאי דיבר אתמול על "יתרון ממשי" של בוש בדעת הקהל, ואסטרטג דמוקרטי הודה שהמירוץ "צמוד מאד".

היועץ המוחזר, ג'ון סאסו, הוכרח להתפטר בספטמבר 1987, אחרי שהתברר כי ניהל מערכה חשאית להבאיש את ריחו של אחד מיריבי דוקאקיס. סאסו, בן 41, היה איש סודו של מושל מסצ'וסטס תקופה ארוכה, וניהל בשבילו שלוש מערכות בחירות.

דוקאקיס הודיע על החזרת סאסו במסיבת עיתונאים ביום ו'. הוא אמר שהתקופה של שנה היא "עונש מספיק", והוא זקוק למיטב אנשיו, כי "מערכה כבדה" מתחוללת עכשיו.

בעשרת הימים שחלפו עורר מסע הבחירות של דוקאקיס רושם של ספינה תועה, ומבינים שסאסו נקרא אל גשר הפיקוד, אף כי תוארו הרשמי יהיה רק "סגן יושב ראש מטה הבחירות".

סאסו הדליף לפני שנה סרט וידיאו, שהוכיח כי הסנאטור ג'וזף באיידן היה אשם בגניבה ספרותית. באיידן נאבק באותו הזמן על מועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות, והשתמש בהצלחה גדולה בנוסח של נאום, שהשמיע במקור מנהיג מפלגת העבודה הבריטית ניל קינוק. ההדלפה עוררה על באיידן מידה כזאת של לעג, שהסנאטור ממדינת דלאוור נאלץ לפרוש מן המירוץ.

כאשר התגלה תפקידו של סאסו, לא היה לדוקאקיס מנוס מלבקש את התפטרותו. תחתיו באה סוזאן אסטריץ', האשה הראשונה שניהלה אי־פעם מסע בחירות ארצי. לזכותה נזקף נצחונו של מושל מסצ'וסטס בבחירות המוקדמות, אבל לחובתה גם נזקפים הבלבול והנסיגה של השבועיים שחלפו.

ביומיים האחרונים תיארו דוברים רפובליקאים את החזרת סאסו "תוצאה של ייאוש, פאניקה, צרות צרורות ופחד". אמש עמד ג'ורג' בוש להעלות את העניין במסיבת עיתונאים.

סגן הנשיא הצליח בימים האחרונים להעמיד את דוקאקיס במצב של התגוננות בלתי פוסקת דווקא בעניין המזוהה היסטורית עם המפלגה הדמוקרטית: איכות הסביבה. בוש הצטלם על ספינה בנמל בוסטון, והטיל על המושל דוקאקיס את האחריות לזיהום הנמל.

ביום ו' חזר בוש על הצגה האפקטיווית הזו בחופי ניו ג'רסי. "יריבי אומר שהוא רוצה לעשות בכל ארה"ב מה שעשה במסצ'וסטס", לגלג בוש. "בגלל זה בדיוק אני חרד לגורל ארצי".

בעת נאומו של בוש חלף מעל ראשו מטוס קל, שהציף כרזה ענקית, "איפה היה טדי?" "טדי" הוא הסנאטור טד קנדי, שהעניק למפלגה הדמוקרטית ביולי את קריאת הקרב שלה, "איפה היה ג'ורג'", ברמז ביחד לחלקו של בוש בשערוריית הנשק לאיראן.

בוש העמיד פנים מופתעות, כשחלף המטוס מעל ראשו, שתק שניה ארוכה, ולבסוף אמר: "אריקי, או הייתי בבית עם ברברה, מה רע בזה?" ברברה היא רעייתו, ברברה בוש.

במשחק הדימויים, ששיעשע בסוף השבוע את אמריקה, הזכיר בוש לשומעיו שני דברים: שטד קנדי גרוש, ואשתו לשעבר העמידה באחרונה למשפט על נהיגה במצב של שיכרות; ושלילה אחד לפני 20 שנה לא היה קנדי עם אשתו בבית, אלא עם מזכירתו, במכונית טובעת. מה שנודע כ"פרשת צ'אפאקווידיק" חיסל את תקוותו של צעיר האחים קנדי להיות יום אחד נשיא ארה"ב.

אתמול יצאה אמריקה לפגרת "יום העבודה", המציינת את סוף הקיץ. מייד אחריה, מסורתית, יתחיל רשמית השלב האחרון במערכת הבחירות. ערב יום העבודה הודיעה ממשלת ארה"ב כי בחודש שעבר גדלה האבטלה בשתי עשיריות האחוז.

הסטטיסטיקה החדשה עוררה שלוש תגובות מנוגדות:

● הבורסה בניו יורק הגיבה בשמחה, ומדד הדאו ג'ונס עלה ב־2.6 אחוזים. הסיבה: בשבועות שחלפו היתה חרדה במשק האמריקאי מפני לחצים אינפלאציוניים, בגלל רמת תעסוקה גבוהה מאד. העליה באבטלה שיככה את הפחדים, לפחות במידת מה.

● ג'ורג' בוש הכריז, כי הנתונים "אינם רלוואנטיים".

● מייקל דוקאקיס אמר, שהנתונים מלמדים, כי עוד 225 אלף בני אדם נפלטו משוק העבודה, ו"בני אדם הם תמיד רלוואנטיים".

ערך את העמוד: משה ריינפלד

20,000 פונו בלוס אנג'לס – בגלל ענן כימי רעיל

לוס אנג'לס (ע"ר). 20 אלף איש פונו אתמול מאיזור בלוס אנג'לס שמעליו חג במשך 6 שעות ענן כימי רעיל. כך מסרה המשטרה.

7 אנשים אושפזו בשל בעיות נשימה בגלל הענן הארגמני־כתום, שהיה תלוי בגובה של 12 מטרים מעל לעיר. אחרים הודיעו כי הם סובלים מצריבה בעיניהם ובגרונם.

הענן נוצר מדליפה מ־12 מיכלים גדולים של חומר כימי במפעל "באר גרופ".

פינושה מרשה לגולים לשוב לצ'ילה

סנטיאגו (ע"ר, ע"צ). נשיא צ'ילה, אוגוסטו פינושה, בן 72, שבעוד 5 שבועות יעמוד לבחירות במשאל עם, הודיע שכל האסירים הפוליטיים, ובהם ראשי הממשלה המרכסיסטית שהפיל בהפיכת דמים ב־1973, רשאים לחזור לצ'ילה.

איזבל איינדה, בת 42, בתו של הנשיא הקודם, סלוואדור איינדה, שנהרג בהפיכה, כבר חזרה לצ'ילה. היא הראשונה מ־430 גולים שהורשו לחזור.

להפן כינה שר: "כיבשן־משרפות"; ממשלת צרפת רוצה להעמידו למשפט

יש קושי להעמידו לדין משום שהוא חבר בפרלמנט האירופי ויש לו חסינות פרלמנטרית

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). מנהיג הימין הקיצוני הניאו־פאשיסטי בצרפת, ז'אן־מארי לה־פן, שב חולל בסוף השבוע סערת רוחות ציבורית לאחר שכינה בלגלוג את אחד משרי הממשלה "כיבשן־משרפות".

בנאום בדרום צרפת, לפני צעירים חברי מפלגתו "החזית הלאומית", מתח לה־פן ביקורת לגלגנית על אחד ממדינאי המרכז, מישל דורואפור, המשמש זה 3 חודשים שר לענייני המיגזר הציבורי בממשלה הסוציאליסטית של הנשיא מיטראן ושל ראש הממשלה רוקאר.

תוך שימוש במשחק־מלים הנגזר משמו של השר דורואפור ("פור" בצרפתית משמעותו תנור, או כיבשן) כינה לה־פן את השר: "כיבשן המשרפות הזה"; תוך שעות ספורות התפתחה ה"הערה" של לה־פן לסערת רוחות.

דורואפור עצמו הצהיר כי אין בכוונתו להתעמת עם "גסות רוח הראויה לטיפול פסיכיאטרי"; הוא הטעים, כי לה־פן שב ומפגין "נוסטאלגיה לשנות הכיבוש הנאצי". שורה ארוכה של אישי ציבור, מכל החוגים הפוליטיים בצרפת, גינו בשאט נפש את התבטאותו של לה־פן.

נראה שבימים הקרובים יוגשו נגד לה־פן תביעות משפטיות מצד אגודות זכרון לקרבנות הנאצים. אפשר שגם משרד המשפטים של צרפת יגיש תביעה על "גידוף שר בממשלה בפומבי".

עדיין לא ברור מה תהיה תקפותן של התביעות המשפטיות הללו בשל החסינות הפרלמנטארית של לה־פן כחבר נבחר של הפרלמנט האירופי. שר המשפטים של צרפת הבהיר אמש כי בכוונתו לתבוע את הסרת חסינותו של לה־פן.

אשתקד חולל לה־פן סערת רוחות דומה לאחר שתאר בראיון משודר את השמדת ששת מיליוני היהודים בתאי הגאזים כ"פרט בהיסטוריה של מלחמת העולם".

ז'אן־מארי לה־פן התמודד באביב בבחירות לנשיאות צרפת, וזכה בכ־15 אחוזי תמיכה בסיבוב ההצבעה הראשון. מפלגתו, "החזית הלאומית", הוכתה קשות בבחירות הפרלמנטריות כחודש ימים אחר־כך, על בסיס שיטת הצבעה המקשה בביותר על מפלגות קטנות. היום יש באסיפה הלאומית בפאריס חברת־פרלמנט בודדת ממפלגתו של לה־פן.

הסלון האווירי בפארנבורו יחל היום; המסמר: מיג 29

מאת ראובן פדהצור
שליח "הארץ" לפארנבורו

הסלון האווירי שיחל היום בפארנבורו שליד לונדון יתקיים בצילם של 3 אירועים:

● התנגשות שלושת מטוסי הצוות האירובטי האיטלקי בעת מפגן אווירי בבסיס חיל האוויר האמריקאי ברמשטיין שבגרמניה, שבה ניספו עשרות מהצופים.

● עיסקת הנשק הענקית שחתמה בריטניה עם ערב הסעודית, ובה עשרות מטוסי טורנאדו בריטיים.

● נחיתת שני מטוסי קרב סובייטיים מדגם מיג 29 על אדמת בריטניה.

מומחים צבאיים מערביים מצפים בכליון עיניים לתצוגה האווירית של שני מטוסי הקרב הסובייטיים, שהם המתקדמים והמתוחכמים ביותר מתוצרת בריה"מ.

אף כי מומחים מערביים עקבו אחר ביצועי מיג 29 בעת שנחת בשדה תעופה בפינלנד – זו הפעם הראשונה שמטוסי הקו הראשון של בריה"מ נוחתים במדינות החברה בנאט"ו. נראה כי המטוסים הסובייטיים, שנמסרו בשנה שעברה גם לסוריה, יקיימו כבר היום את טיסות הראווה הראשונות שלהם.

עדיין לא ברורה מידת החשיפה שיאפשרו הסובייטים, אך אין ספק כי כל מומחי התעופה והביון המערביים הנמצאים כאן יקבלו זמן ממושך סביב שני המטוסים, וינסו לדלות כל פרט ונתון אפשריים על ביצועיהם.

עיתויו של הסלון האווירי השנה מסייע לתעשיית הנשק הבריטית, שעברה תנופה רבה לאחר חתימת עיסקת המיליארדים עם ערב הסעודית. קניינים ממדינות רבות יתרוצצו בשבעת הימים שבהם יתקיים הסלון האווירי בין ביתני התצוגה וליד מסלול התעופה, וינסו לסכם עסקות.

הכורים בשלזיה קיללו את לך ולנסה אך חדלו לשבות

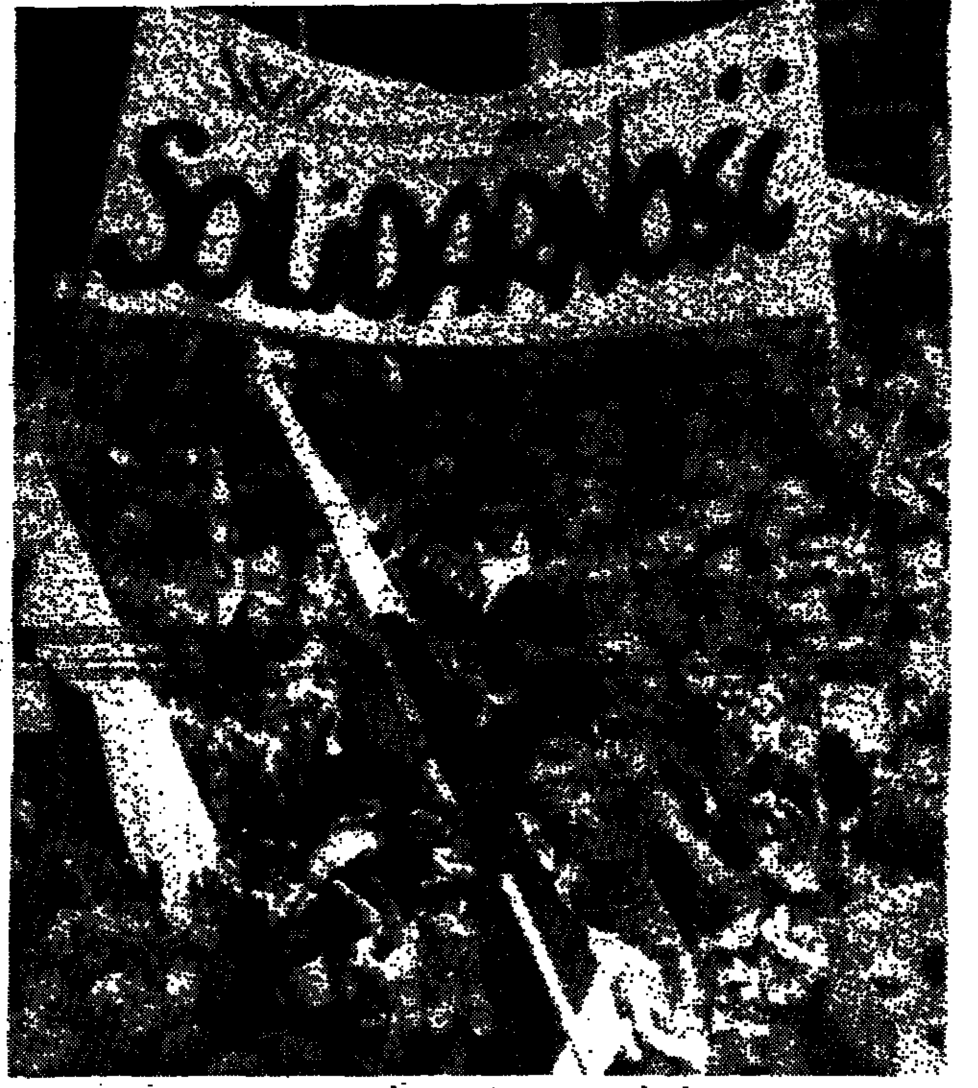

פועלים הנושאים כרזות של סולידריות יוצאים ממספנת לנין בגדאנסק בתום 11 ימי שביתה. הם הפסיקו את השביתה עקב קריאתו של מנהיג סולידריות, לך ולנסה

(תצלום: אי־פי)

ורשה (ע"ר, אי־פי). הכורים השובתים בפולין התווכחו ויכוחים מרים עם מנהיג סולידריות לך ואלנסה, וקיללו אותו, קודם שנענו אתמול לבקשתו להפסיק את שביתתם.

200 השובתים במכרה "מאניפסט ליפצובי" בשלזיה צעדו בסך אל מחוץ למכרה אתמול ב־6 בבוקר, בהניפם את דגל סולידריות. הם שרו שירים פטריוטיים וקראו "תחי סולידריות".

השביתה נמשכה 20 יום. סיומה היה נצחון לוולנסה.

גם השביתות בנמל שצ'צ'ין ובמוסך האוטובוסים הגדול בעיר הסתיימו אתמול.

4,500 השובתים בשצ'צ'ין דרשו תשלום בעד ימי השביתה, הבטחת מקומות העבודה, ערובות נגד רדיפות על השתתפות בשביתה, והכרה באיגוד המקצועי סולידריות.

שובתים שנענו עוד קודם לכן לקריאת ולנסה היו פועלי המספנות בגדאנסק.

שלטונות פולין הסכימו לשתף את ולנסה, חתן פרס נובל, בשיחות סביב שולחן עגול עם ראשי האופוזיציה וארגונים אחרים, בספטמבר, כדי להגיע להסכמה על עתיד פולין.

BLACK & DECKER
בלאק אנד דקר
היצרן הגדול בעולם לכלי עבודה חשמליים
נציגים בישראל: פאור הרדוור בע"מ
ניתן לרכוש ישירות באולם התצוגה
חולון - רח' הסדנה 26 איזור התעשיה, טל. 03-807711
ימי הפתיחה: בימים ראשון עד חמישי בשעות 08.00-16.00
התשלום הראשון ב-2.10.88
למשלמים בתשלום אחד-15% הנחה
6-8 תשלומים חודשיים בשקלים!
מבצע טלפון והזמן

937 השואב הזולל!
הבכרו מתוקנים!
שואב האבק שכבש את אירופה ואת ארה"ב! הנשק האישי בעבודות הבית. שואב אבק על מטען חשמלי ללא חוט חשמל קל, קומפקטי, נוח ומתאים לכל הפינות בבית.
מחיר מבצע 20×6 ש"ח

H-501 — מקדחה רוטטת 10 מ"מ, מהירות אחת 330 W. מחיר מבצע 25×6 ש"ח
H-551 — מקדחה 10 מ"מ רוטטת 350W לעבודות כלליות, בורר כפול, ידית אחיזה הנבנית לשינוי של 360°. מחיר מבצע 30×6 ש"ח
H-554 — מקדחה רוטטת 10 מ"מ אלקטרונית דו-כיוונית 400 W. מחיר מבצע 45×6 ש"ח
D-162 — מקדחה 13 מ"מ רוטטת 2 מהירויות, 550 W מתאימה לאביזרים. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
D988/D2704 — אביזר מלטשת הגמיר למקדחה, מתאים לכל סוגי החומר. עץ, מתכת, פלסטיק ועוד. מחיר מבצע 15×6 ש"ח
D986/D2726 — אביזר משור אנכי למקדחה כולל משורית לחיתוך עץ וכן יכולת הרכבת משוריות לחיתוך ברזל האלומיניום. מחיר מבצע 25×6 ש"ח
P54-17 — משחזת זוית 4", קלה וקומפקטית לעבודות קלות 600 W. מחיר מבצע 55×6 ש"ח
P-59-21 — משחזת זוית 9", 1800 W, לחיתוך והשחזת מתכת ובטון, ולליטוש שיש ומוזאיקה. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
WM536 — שולחן עבודה מתקפל על שפע של אפשרויות. מחיר מבצע 75×6 ש"ח
DN535 S — משור אנכי עם הנע עליון מתאים לחיתוך עץ, מתכת ופלסטיק. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
D984/D2712 — אביזר משור עגול למקדחה כולל להב ומוביל מתאים לניסור עץ ישר ובזוית וכן יכולת הרכבת דיסקית לחיתוך ברזל ואבן. מחיר מבצע 15×6 ש"ח
D2000/D2002 — מעמד (בן אנכי) למקדחה, קל, קומפקטי, חזק, מדויק ונוח להפעלה. מחיר מבצע 25×6 ש"ח
R4 — מכסחת דשא חשמלית 400 W מתאימה לגינה עד 100 מ"ר. מחיר מבצע 70×6 ש"ח
T1 — מכסחת דשא (רחפת) 900 W מתאימה לגינה עד 300 מ"ר. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
C35 — מכסחת דשא חשמלית תופית עם מיכל אוסף מתאימה לגינה עד 200 מ"ר. מחיר מבצע 100×6 ש"ח
RM 40 — מכסחת דשא חשמלית 1500 W, עם מיכל אוסף מתאימה לגינה עד 1500 מ"ר. מחיר מבצע 115×8 ש"ח
GS800 — גוזם גדר חי (מזמרה חשמלית) בורר כפול. אורך הלהב 24", הספק 400W, מעצור מיוחד לבטיחות. קל, קומפקטי ונוח להפעלה. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
P-80-18 — פטישון אלקטרוני דו-כיווני לקידוח בבטון עד 20 מ"מ. מחיר מבצע 400×6 ש"ח
GS400 — גוזם גדר-חי (מזמרה חשמלית) אורך הלהב 16" 400 W. מחיר מבצע 65×6 ש"ח
D625 — גוזם שוליים עם חוט ניילון לגיזום ולקצוות הדשא. מחיר מבצע 40×6 ש"ח
SR-700 — משור גרונג 200 מ"מ לחיתוך עץ ופלסטיק בכל זויות. 1050 W. מחיר מבצע 120×6 ש"ח
8-102 — מרסס צבע חשמלי לכל סוגי הצבע ולכל סוגי העבודות. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
938 השואב הכפול — שואב אבק נטען כולל מטען. בעל עוצמה רבה, זמן פעולה כפול מהרגיל. כולל מברשת לריפוד, מנקה פינות ופילטר נוסף. מחיר מבצע 35×6 ש"ח
P-75-06 — משחזת שולחן 6". מחיר מבצע 50×6 ש"ח
BD-711 — מקצוע חשמלי רוחב להב 82 מ"מ עומק 0,5 מ"מ הספק: 360 W. מחיר מבצע 70×6 ש"ח
BD-83 — מלטשת סרט עם מיכל אוסף רוחב המשטח 65 מ"מ הספק: 500 W. מחיר מבצע 65×6 ש"ח
BD 227 — משור עגול 5 1/2" 550 W. יכולת ניסור של עד 5 ס"מ עובי עץ וכן יכולת הרכבה דסקיות מיוחדות לחתוך ברזל ואבן! מחיר מבצע 50×6 ש"ח
C410R — מקדחה/מברג נטענת 10 מ"מ דו-כיוונית. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
F-392 — מגהץ אדים עם הגזה ותחתית ספלון. הטוב והמשוכלל מסוגו. מחיר מבצע 12×6 ש"ח
4200 — שואב אבק "אלקטרו" 1000 W כולל כל האביזרים. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
DW-1251 — הטוב והמשוכלל בעולם!!! משור זרוע מבול 40 ס"מ תוצרת די-וולט. מחיר מבצע 350×8 ש"ח
AW-2001 — רתכת 140 אמפר, כולל אביזרים. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
BD 66 — מכרסם (רוטר) 500W, בורר כפול. קל, קומפקטי ונוח לעבודה. כולל: מוביל, סכין ומגרית. מחיר מבצע 75×6 ש"ח
BD-418 — מהדק סיכות ויורה מסמרים חשמלי, אלקטרוני 1500 W מתאים לסיכות עד 14 מ"מ. מחיר מבצע 60×6 ש"ח
P63-02 — מלטשת תגמיר לעבודה מאומצת עם מיכל אוסף קטנה, חזקה וקומפקטית 1200 רטיטות לדקה! מחיר מבצע 80×6 ש"ח
DN-330 — מסור סרט עם שולחן ניסור בגודל 360×548 מ"מ. מחיר מבצע 115×8 ש"ח

מקום חניה חינם מובטח! אספקה מיידית - דמי אריזה ומשלוח על חשבוננו! טלפון: 03-807711
ברשותנו תבחר כלים נוסף במסגרת המבצע. כלים לבית, לחובב המקצועי ולתעשיה. פרטים בטלפון
מתמיד מבצע החלף כלי ישן בחדש-וקבל 30% הנחה! ללא התחשבות במצב הכלי המוחזר ובחברת היצור שלו
למחזיקי כרטיסי ויזה וישראכרט הזמנת ישירות בטלפון: 03-807711 (דמי אריזה ומשלוח על חשבוננו!)
למשלמים בצ'קים—פרטים בטלפון
ישראכרט
אלפא גרף

☎ 03-293040, 03-285742
Call us first
before you book
any other hotel
in America
or in Europe.
Best Western
The right place
at the right price.
Best Western Hotels Israel 12 Shlomo Hamelech Street, 64377 Tel Aviv. P.O. Box 11553, Tel Aviv 61112 Israel
Please send me free of charge: The Best Western Guide of:
☐ North America ☐ Europe ☐ Australia ☐ New Zealand
Name Company Address Country

مكتز من الأهل

חדשות כלכלה

"עגבניות תעשיה" יוזרמו לשווקים – למנוע מחסור

בשבועיים הבאים יישלחו לשווקים 2,000 טונות עגבניות אלה • משרד החקלאות: נעשה הכל לשמור על מחירים סבירים לחג

מאת אבי גנאור

מהיום יעביר משרד החקלאות לשווקים עגבניות מזני תעשיה (קשות), כדי להתגבר על הרגשת המחסור ולבלום את עליית המחירים לרגל ראש השנה.

הזרמת עגבניות התעשיה תימשך כשבועיים. לשווקים יגיעו 2,000 טונות עגבניות כאלה.

"אם יהיה הביקוש גדול יותר – נזרים עוד כמויות לשווקים, ונעשה הכל לשמור על מחירים סבירים לפני החג", אומרים במשרד החקלאות.

העברת העגבניות מהתעשייה לשווקים לא גרמה נזק לתעשיית השימורים, המשוועת לחומר גלם.

"יצוא מוצרי העגבניות, ובכלל זה מיצים, רכזים ורטבים, יסתכם השנה ב־30 מיליון דולר, כבשנה שעברה", אומר עמיהוד צור, מנכ"ל מוצרי פרי הדר ועגבניות. הוא מדגיש כי השנה פותחה אספקת עגבניות לתעשייה כ־20,000 טונות.

בסה"כ סופקו השנה לתעשיה כ־125,000 טונות עגבניות, שהם רק שליש מפוטנציאל העיבוד של התעשייה.

ישראל משלמת 18% מכס על יצוא מוצרי עגבניות לשוק המשותף, ו־14% מכס על יצוא לארה"ב. רווחיות העגבניות לתעשיה מסתכמת ב־150 דולר לדונם. החקלאים הישראליים מסתייעים בציוד מכני משוכלל לקטיף, ויבוליהם מהגבוהים בעולם, 11–12 טונות לדונם.

רשתות השיווק: החלו הקניות לראש השנה
הצרכן הממוצע בשקם קנה השבוע מזון ב־400 שקל

מאת נורית אמיתי

בסוף השבוע שעבר גדלו במידה רבה מכירות המזון וכלי בית וניקוי ברשתות השיווק, וראשיהן רואים בכך סימן לתחילת הקניות לראש השנה.

ברשת שופרסל נמסר כי ביום חמישי ושישי היה מחיר סל המזון 220 – 250 שקל בממוצע. ברשת שקם נמסר כי סל מזון ממוצע הסתכם בערים הגדולות ב־400 שקל.

אחת הסיבות לתנופת המכירות בסוף השבוע: מיתקפת האשראי הממושך לקונים, קבלת משכורות אוגוסט, ומתן שוברי קניות או מקדמות בידי הציבור לקראת החג.

האוצר: למכור את הבנקים שלמים; בנק ישראל: לפרק

אמוראי: המטרה העיקרית של המכירה: מחיר טוב יותר • בנק ישראל: מכירה בחלקים תשפר התחרותיות ותבטיח ריבית נמוכה

מאת איתן אבריאל

שר האוצר וראשי משרדו נפגשו ביום שישי שעבר עם בעלי השליטה בבנקים לקראת פריון המניות הבנקאיות ב־31 לאוקטובר.

באחרונה הביעו בבנק ישראל דעה כי עדיף לנצל את ההזדמנות הנדירה שנוצרה עקב משבר המניות, ולמכור את הקונצרנים הבנקאיים בחלקים, דבר שישפר את התחרותיות בענף

עוזי אמוראי: בשלמות

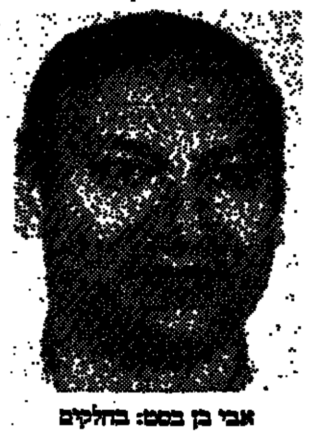
אבי בן בסט: בחלקים

בפגישה אמר שר האוצר כי החלטתו נחושה להשוות את זכויות ההצבעה. האוצר מייצג את הציבור ואינו יכול אלא למזער את הנזק למשלם המיסים. תפישת האוצר היא שאין המדינה צריכה לשלוט בעסקים, ולכן הבנקים יימכרו. נסים הוסיף כי ניהול בידי מפלגה הוא סכנה לכל מפעל שהוא, והאוצר אכן משתדל שלא ללכת בדרך זו אלא לפעול מתוך גישה עניינית ומקצועית.

הבנקאות וישמור על ריבית נמוכה, שכן כעת שלושת הבנקים הגדולים שולטים בכ־80% מענף הבנקאות.

ראש מחלקת המחקר בבנק ישראל, ד"ר אבי בן בסט, אמר כי לא התרשם שמכירת הבנקים בשלמותם תשיג את המחיר הטוב ביותר, אבל גם אילו כך היה המצב, עדיין היה עדיף לפרק את הקונצרנים, גם במחיר הפסד כספי מסוים.

סגן שר האוצר עדי אמוראי, הממונה על ועדת ההיגוי המשותפת לבנק ישראל ולמשרד האוצר, וכן על המו"מ על מכירת הבנקים, אמר ל"הארץ" כי המטרה העיקרית של המכירה היא השגת המחיר הטוב ביותר, ואילו עידוד התחרות במערכת הבנקאות היא רק מטרה נלווית.

באוצר התרשמו כי בשלב זה של מו"מ עם קונים אפשריים, יקבל האוצר תמורה גדולה יותר אם ימכור את הקונצרנים הבנקאיים בשלמותם מאשר אם ימכור אותם לאחר פירוק לחלקיהם.

בתום הפגישה עם ראשי הבנקים, אמר עדי אמוראי כי בבנקים שולטים כעת גורמים המחזיקים בנתח קטן מאוד מהון הבעלות. חברת העובדים, לדוגמא, השולטת על כ־50% מבנק הפועלים, מחזיקה ב־0.1% בלבד מהון המניות. המצב בשאר הבנקים דומה, חוץ מבנק דיסקונט, שהשולטים בו, משפחת רקנטי, מחזיקים בכ־6.2% מהון המניות. בנק דיסקונט הוא הראשון שהודיע כי הוא מתכוון לקנות את מניותיו מהממשלה, ואף החל לגייס הון לשם כך.

סגן שר האוצר הוסיף כי אין בכוונת הממשלה להלאים את הבנקים, ולכן האוצר מעוניין להגיע להסכמה בזאת עם הבעלים הקיימים.

באחרונה פירסם האוצר הודעה כי הוא מעוניין לקבל הצעות מגופים שונים לביצוע הערכת שווי הבנקים בשלב הראשון של המכירה. גם בבנק ישראל הדגישו באחרונה את החשיבות של העסקת מומחים בלתי תלויים ובעלי ניסיון כדי לא לערב שיקולים פוליטיים במכירה.

17 מיליון ש"ח הרוויח המזרחי בינואר–יוני

רווחי הבנקים בתקופה זו: 262 מיליון

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דירקטוריון בנק המזרחי יתבקש היום לאשר את הדו"חות הכספיים למחצית הראשונה של 1988. הדו"חות יצביעו על שיפור רב ברווחיות לעומת המחצית הקודמת. הרווח מסתכם ב־17 מיליון שקל (10.5 מיליון דולר).

מקור הרווח העיקרי הוא חלקו של המזרחי ברווחי בנק המשכנתאות טפחות. טפחות עדיין לא פירסם את הדו"חות, ויתכן שהדבר ייעשה היום.

הרווח של המזרחי מושפע מסך ההפרשות לחובות מסופקים, ועדיין לא ברור מה תהיה מדיניות הבנק בנושא זה.

בנק המזרחי הוא אחרון הבנקים הגדולים המפרסם את הדו"חות למחצית הראשונה של 88'.

רווחי הבנקים הגדולים הסתכמו בתקופה זו ב־262 מיליון שקל. הבנק המוביל הוא בנק לאומי, עם רווח של 96.7 מיליון שקל. אחריו בנק הפועלים – 78.7 מיליון שקל, דיסקונט – 44.5 מיליון שקל, והבינלאומי – 25.4 מיליון שקל.

הפועלים: ירידת הריבית עשויה לעורר את המניות

מאת יהודה שרוני

האפשרות ששערי הריבית יירדו, עשויה לעורר את שוק המניות. כך אומרים כלכלני בנק הפועלים בסקירה שהופצה בסוף השבוע ליועצי ההשקעות.

עם זה, כלכלני הבנק סבורים כי האינדיקטורים הכלכליים המתפרסמים בכלי התקשורת, מקשים לקבוע מגמה חד־משמעית של המשק.

בבדיקה שעשו כלכלני "אילנות דיסקונט" נמצא כי קרנות הנאמנות המנוהלות של הבנקים הגדולים השיגו מתחילת 1988, תשואה גבוהה משיעור עליית מדד המחירים לצרכן. קרן "רימון", של "אילנות דיסקונט", השיגה מתחילת השנה תשואה של 8.28%, לעומת עליה של 6.37% במדד.

ראשי הבנקים: השתלטות של הממשלה תחסל שלוחות בחו"ל

בעלי בל"ל נגד השוואת זכויות ההצבעה: בל"ל – הבנק של העם היהודי • משפחת רקנאטי פועלת לרכוש מניות אי־די־בי מהאוצר

מאת יהודה שרוני

העברת השליטה במערכת הבנקאית לידי הממשלה, פירושה חיסול הבנקאות הישראלית בארה"ב, מכיוון שהרשויות בארה"ב לא יתירו לשלוחות לפעול אם יחזיק בהן גורם אחד, הממשלה. כך התריעו נציגי בעלי השליטה בבנקים, בפגישה עם שר האוצר.

הבנקאים הסבירו כי העברת המניות לידי הממשלה, פירושה המשפטי: הפעלת חוק מבקר המדינה, חוק רשות החברות הממשלתיות, וחוקים דומים, על הבנקים, והם ייהפכו, למעשה, לחברה ממשלתית, וזה לא יגשים את רצונו של האוצר למזער את הנזק לציבור.

עמדה זו של הבנקים הוצגה לאחר ששר האוצר מסר כי הוא רוצה להשיג פתרון מוסכם של השוואת זכויות ההצבעה בבנקאות. נסים הציע כי לאחר השוואת זכויות ההצבעה, ימונו הדירקטורים בידי ועדה בראשות אישים נבחרים, אולי שופט. נציגי הבנקים לא התלהבו מהצעתו. מתוכם דרהלס ועקיבא לוינסקי, נציגי אוצר התיישבות היהודים (בעלת השליטה בבנק לאומי), דחו את רעיון השוואת זכויות ההצבעה, בטענה שבנק לאומי הוא הבנק של העם היהודי והגשר בין התנועה הציונית לעם היהודי. השניים טענו כי לא ניתן לקבל החלטה, בלא להביא את הנושא לפני מוסדות ההסתדרות הציונית.

דני רוזליו, מזכיר חברת העובדים, בעלת השליטה בבנק הפועלים, אמר כי ועדת בייסקי הטילה את האחריות לחוסות לא רק על הבנקאים, אלא גם על שר האוצר, הרשות לניירות ערך, נגיד בנק ישראל, הבורסה לניירות ערך, הממונה על שוק ההון והאוצרים. ההגינות מחייבת, אמר רוזליו, שהממשלה תקבל עליה את ההתחייבויות של קודמתה עם חתימת ההסדר. רוזליו אמר כי חברת העובדים מוכנה עקרונית להיכנס למשא ומתן, אך אין הכרח בהשוואת זכויות ההצבעה.

אלי כהן, סגן יו"ר דירקטוריון אי־די־בי, בעלת השליטה בבנק דיסקונט, אמר כי אי־די־בי מוכנה להשוות את זכויות ההצבעה, ומשפ' רקנאטי אף אירגנה קבוצת משקיעים מהארץ ומחו"ל, שתרכוש את מניות אי־די־בי מידי הממשלה.

לדברי כהן, על הממשלה להתחייב להימנע משימוש בזכויות ההצבעה, קודם שתמכור את המניות לציבור הרחב. לדבריו, מינוי דירקטורים לבנקים בידי שופט יפגע בתדמית הבנקים, ולא ימזער את הנזק.

הפועלים ודיסקונט ייקרו את העמלות; בל"ל ייקר השבוע

מאת אריה לביא ואבי גנאור

בנק הפועלים ובנק דיסקונט העלו בסוף השבוע שעבר את העמלות על פעולות בנקאיות, על פי היתר שנתן בנק ישראל. בנק לאומי יעלה העמלות השבוע. בנק המזרחי יעלה את העמלות רק בעוד כ־10 ימים, לאחר שהנושא ייבחן.

דמי ניהול חשבון בבנק דיסקונט, כשהחשבון בזכות, הועלו מ־11 אגורות ל־20 אגורות. לעומת זה, פעולה בעת שהחשבון בחובה תעלה מ־38 אגורות ל־27 אגורות.

העמלה על כל פעולה באשנב, כגון תשלום בעד חשבון חשמל או טלפון, התייקרה מ־82 אגורות ל־1 שקל. החזרת שיק שהוצג – תעלה 6 שקלים במקום 5 שקלים עד כה.

בתגובה על החלטת הבנקים לייקר את העמלות, אמר דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר: "זו שערוריה ודוגמה לחוסר רגישות כללי למשבר שבו נתון המגזר העסקי".

לדבריו, ייקור העמלות – בשיעורים עד 25% – בולט על רקע הרווחים האדירים של הבנקים לעומת ההפסדים והקשיים שנגרמו השנה לעסקים, בין השאר בגלל הריבית הבלתי נסבלת שגבו הבנקים.

משמעות ייקור העמלות, אומר גילרמן, היא ייקור הכסף, בשעה שהכל מסכימים שיש להוזיל ולהפחית את הריבית של השקל לשיעור ריאלי של 5–6% בשנה.

ועדת הכספים תדון בפרשת בכירי בל"ל

ח"כ רמון: להדיח את דירקטוריון הבנק

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים תכנס ביום ד' לדיון מיוחד על שכרם של 23 בכירי בל"ל. לישיבה הוזמנו המפקח על הבנקים בבנק ישראל, אמנון גולדשמידט, יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל, ד"ר מאיר חת, ויו"ר הרשות לניירות ערך, אריה מינטקביץ.

הוועדה מתכנסת על פי דרישתו של מרכז סיעת המערך, ח"כ חיים רמון. רמון דרש שהוועדה תנקוט צעדים להדיח את דירקטוריון בל"ל עקב ההתפתחויות בנושא שכר הבכירים.

ביום ה' תדון הוועדה במניות הבנקים שבהסדר. ח"כ דן תיכון (ליכוד) פנה אתמול אל היועץ המשפטי לממשלה בבקשה שיבדוק את סוגיית מניות ה"נוסטרו" שבידי הבנקים, עקב מסקנות ועדת בייסקי.

תיכון אמר כי מניות ה"נוסטרו", בסך 1.1 מיליארד דולר, אינן כשרות, מאחר שהבנקים ויסתו בעזרתן את מניותיהם, לפני משבר אוקטובר 83', ועל כן אין הממשלה צריכה לסייע לבנקים ולבלול אותן בהסדר המניות.

תיכון ציין כי לא יעלה על הדעת כי לאחר שדו"ח בייסקי מתח ביקורת על הבנקים, גם בנושא ה"נוסטרו", תפדה הממשלה את המניות הללו כאילו לא אירע משבר הבנקים. לדבריו, מניות ה"נוסטרו" הן העילה להקמת ועדת בייסקי, ועתה נערכת חקירת משטרה.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

איך שולחים חבילת שי
778 בית יצחק
באצבע אחת!

מחייגים לשירותפון 03-383838, בוחרים את גודל החבילה, מציינים את הכתובת ואת שם האדם אותו רוצים להפתיע, מכתיבים ברכה שתצורף לחבילה ומוסרים את מספר כרטיס האשראי (ויזה, ישראכרט, דיינרס).

חבילות השי של 778 כוללות קונפיסוורות, יינות, שוקולדים ועוד, בשלושה גדלים.

להזמנות בטלפון, 24 שעות ביממה –
שירותפון 03-383838

אל: ציבור צרכני הגז

אנו מצטערים על הקשיים הנגרמים ללקוחותינו עקב שביתת סוכני הגז.
החברה נערכה למתן פתרונות במקרים דחופים ומאפשרת רכישת מיכלי גז במסופי המילוי

בתל־אביב – בפי גלילות – צומת גלילות (קאונטרי קלאב)
בחיפה – בקרית אתא – אזור תעשיה כפר־אתא
בירושלים – מחסן הגז – דרך בית לחם 13
בבאר שבע – דרך חברון 3
במחסן פזגז – קרית אריה, פתח־תקוה, רח' אפעל 33
תמורת מיכל גז ריק יקבל הלקוח מיכל מלא והוראות לפרוק והרכבה עצמית.

במקרי חרום ניתן לפנות לקבלת עזרה לטלפונים:
תל־אביב – משרדי הנהלה טל. 9233411, חנות דיזנגוף סנטר טל. 293344
חנות פזגז **ברמת־גן** טל. 721811, חנות בת־ים טל. 581201
חיפה – סניף חיפה טל. 04-515251
ירושלים – סניף ירושלים טל. 02-221331
באר שבע – סניף באר־שבע טל. 057-78627

הנהלת פזגז חברה לשווק בע"מ

משרד האנרגיה והתשתית

אל ציבור צרכני הגז

עקב שביתת סוכני הגז, מסדיר משרד האנרגיה והתשתית את האפשרות להחלפת בלוני גז.

צרכנים שמלאי הגז שברשותם אזל, יוכלו להחליף מיכל ריק במיכל מלא במחיר מופחת על פי הפירוט הבא:
מיכל קטן 12 ק"ג – 8 ש"ח כולל מע"מ
מיכל קטן 12.5 ק"ג – 8.5 ש"ח כולל מע"מ
מיכל גדול 48 ק"ג – 32 ש"ח – כולל מע"מ
כל צרכן יוכל להחליף מיכל רק במתקני החברה אליה הוא קשור.
להלן המקומות בהם ניתן להחליף מיכלי גז:

מקום מיתקן הגז	החברה המספקת
מתקני קרית אתא (עיר גנים)	פזגז, אמישראגז, סופרגז, פטרולגז
מתקני גלילות (צומת גלילות)	פזגז, אמישראגז
מתקני פתח תקווה (קרית אריה)	פזגז, סופרגז
מחסן ירושלים (דרך בית לחם)	פזגז, אמישראגז, סופרגז, פטרולגז
מתקני באר שבע (דרך חברון)	פזגז, אמישראגז, סופרגז, פטרולגז

המתקנים יהיו פתוחים לציבור בין השעות 08.00–15.00.

שמעון גלבוע
מנכ"ל מינהל הדלק

תנועת
המרכז-שינוי
שינוי • ל"ע • המרכז הליברלי
הבמה הרעיונית של תנועת המרכז־שינוי
עורכת דיון בנושא:
חופש העתונות
משתתפים: פרופ' **אמנון רובינשטיין, מוטי גולן, אורי דן, חיים יבין**
מנחה: **שוש דניאלי** החוג למדעי המדינה, אוניברסיטת תל־אביב
הדיון יערך ביום שלישי, 6 בספטמבר 1988, בשעה 20.30, במלון שרתון, רח' הירקון 115, תל־אביב
הציבור מוזמן

לא מכרת
לא שילמת
לוח העיר
פרסום
פון
735588/9

חדש! מיחזור אנרגיה
בוני וילות וקבלנים!
מתאימה במיוחד לוילות ודירות גג
חום או קור בלחיצת כפתור
מערכת מיזוג האויר הבלעדית לבניה איכותית
03-453178
אנרגיות ה־90 בע"מ מקבוצת "אשטרום"

במחסני "דירן"
מכירה מיוחדת של פריטים בודדים במחירים מפתיעים
שעות-עבודה: 10.00-18.00
ימים ג'+ו': 10.00-13.00
מול קניון רמת־גן
(רח' מבצע קדש 68) טל. 793194

Johnson wax Professional
חמרי הנקיון מן המעולים והמפורסמים בעולם
באריזות חסכון מסחריות
★ חמרים לנקוי והברקה של חלונות, מתכות אל־חלד, סכו"ם וכלי כסף
★ חמרים לנקוי והגיינה של אסלות ומקלחות.
★ חמרים לנקוי והברקה של רהיטים
★ מבחר גדול של ציוד וחמרים לנקוי חלונות.
★ סקוצ'ים למכונות קרצוף
בחדש החגים 15% הנחה לכל מוצרי ג'ונסון
מחצ
החברה המובילה לסיכון, חומרים, ציוד להחזקה ונקיון
מקבוצת שפיר
תל אביב, אזור התעשיה רחוב 1274 מס 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 362)
טל: 374113, 370121, 378473

דער יידישער טעאטער אין ישראל
הקומדיה המוסיקלית של כל הזמנים
"די מגילה" פון איציק מאנגער

מוסיקה ועיבודים: דובי זלצר. המחזה ובימוי: שמואל בונים. ניהול מוסיקלי: חנה הכהן. דברי קישור (בעברית): חיים חפר. תפאורה: שלמה ויתקין. תלבושות: עדנה בן גד. תאורה: פליס רוס.
משתתפים: (לפי א־ב) יעקב אלפרין, רפאל גולדווסר, יאשה גילינסקי, מוניקה ורדימון, רות לוין, יהונתן סגל.
הצגות ראשונות - ת"א - בית יד לבנים - 3.9, 6.9, 10.9, 13.9, 15.9, 22.9, 26.9, 27.9, 28.9, 29.9.
ראשל"צ, אולם נעמן - 4.9 ■ כפר־סבא, היכל התרבות - 7.9.
קרית אונו, מתנ"ס - 8.9 ■ רמת גן, אולם מופת - 18.9, 24.9,
קרית שרת, מתנ"ס - 30.9.
כרטיסים בת"א, "הדרן", אבן גבירול 90, טל. 248844, "קסטל", אבן גבירול 153, טל. 447678.
הפצה ראשית "הדרן־קסטל", אבן גבירול 90, ת"א, טל. 223167 רב־קוי.
הזמנת כרטיסים בכרטיסי אשראי: טל. 221792, 03-239258 עד 11 בלילה.
"כנף", אלנבי 91, ת"א, טל. 293838, כיתר המשרדים בעיר ובערב המופע בקופת האולם.

הקהל הישראלי אהב את מאנגער, גם מי שלא הבין נהנה. "המגילה" היתה לשלאגר והוכחה ברורה שגם ביידיש זה מצליח.
(חדשות)

אולי יותר מסיפור העלילה המבדר, משעשע לראות את השחקנים הצעירים, חלקם צברים מושלמים, השרים ביידיש.
(הארץ)

את ה"בלנדר המהדרין" מעניקים שחקנים ישראלים כמו יהונתן סגל, רפי גולדוואסר, יאשה גילינסקי והות לוין השרה בקול רוטט מההתרגשות שיר יפהפה חדש שכתב דובי זלצר. יהונתן סגל שר בקול מפתיע ובעוצמה ורגש, המעבירים "רטט בגשרך". ושתי מקונות בבילומה ובקולה הנהדר של מוניקה ורדימון. שנים רבות הופיע יעקב אלפרין עם דז'יגאן המנוח ואומנות הקומדיה דל־ארטה היהודית של ה"קרעכץ" ההיפך והגלעכטער", האבחה והצחוק, היא נשימת אפו.
(מעריב)

שירה • שקולניק

הארץ

יום א', כ"ב אלול התשמ"ח
4 בספטמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 מקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הוסבלת 2, טל' 6-02-224245, ת"ד 273 י-ם 91002 מקס' 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 8-04-661166, ת"ד 5259 חיפה 31052 מקס' 04-670715

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשם שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
סגן עורך: טיטון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

חטאו של שמיר – ריאליזם

ריח של צביעות עולה מן ההתקפות של ראשי הליכוד על מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר. הלה הואשם בשבוע שעבר במכירה כללית של ארץ ישראל לאש"ף, זאת בשל דברים שהשמיע בוואשינגטון, ואולם, על-פי הכלל: הכה את החותנת כדי לפגוע באשה – תוקפי טמיר, מראש הממשלה ומטה, התכוונו לשמעון פרס הממונה עליו, ולא את טמיר, היו רוצים לראות מפוטר מן הממשלה.

בינתיים הספיק טמיר להעמיד דברים על דיוקם ולהראות כי אין בדבריו אלא תיאור עובדתי של המצב. כיום אין עוד ספק אם אי-פעם ייערכו שיחות מקדימות למשא ומתן על שלום בגבולה המזרחי של ישראל, יהיו הנציגים הפלשתינאיים שישתתפו בהן חייבים לקבל אישור מאש"ף. בעצם, טמיר חזר על מה שאמר לפניו ראש אמ"ן, האלוף אמנון שחק: על-פי הכרתנו, אין לערביי א"י נציג פוליטי זולת אש"ף, ומה שהיה נכון לפני הודעת ההתנתקות של מלך ירדן לא נעשה נכון פחות לאחריה.

עפ"י מה שפורסם ב"הארץ" ביום ו', ניכרה במשרד החוץ מבוכה לנוכח המלים שיוחסו למנהלו הכללי. בלי לבחון בזכוכית מגדלת את הנוסח המדויק של דברי טמיר, נדמה לנו כי לא היה יסוד למבוכה – אלא אם כן גורסים במשרד החוץ, כי משרת האמירה המדינית היא טשטוש האמת ועירפול המציאות.

אך גם אם אין למצוא דופי בקביעה, שאש"ף הוא נציגם היחיד של ערביי השטחים – לא ברור כלל וכלל, אם אנו עומדים לפני מו"מ בין ישראל לאש"ף. בקרב פלגי הארגון עצמו הולכת וגוברת ההתנגדות לצעדים שיאסר ערפאת מבקש כנראה לנקוט; לדוגמה, כינון ממשלה גולה, שתכשיר עצמה לנהל מו"מ עם ישראל. כידוע, יש לקנאי אש"ף אילן גדול להיתלות בו: חזקה על סוריה של הנשיא אסאד שתפעל למניעת הסדר ישראל-אש"ף, ממש כפי שאיימה לפעול נגד הסדר ישראלי-ירדני, ומאותם טעמים עצמם.

המשא ומתן עם אש"ף אינו רחוק לפתחנו, גם אם פוליטיקאים יש ראליים היו רוצים בו. אך צודקים כל אלה שבקרבנו התובעים כ ישראל, ועל כל פנים הנהגתה, תעריך באופן ריאליסטי את האפשרויות. עליפי הנתונים המעשיים, כמו למשל רגשותיהם של תושבי ארץ ישראל הערביים. כל מי שמוסיף לחשוב במונחים של משא ומתן, בין אם נושאו הוא הסדר מלא ובין אם הסדרים חלקיים דוגמת האוטונומיה, חייב לדעת כי מי שיישבו מול ישראל יהיו נציגי אש"ף או שלוחיו, בגופם או בליווי ירדני. זו המציאות, שאותה לא נשנה – לא ע"י הצהרות של מדינאים ולא בתהלוכות סביב הכותל ומעורבי תקיעות בשופר. מוטב אפוא, שכבוד הלאומי של הזירה הפוליטית הישראלית יוכלו לשתוק בנרמה לי. העניין רציני מכדי שנוכל להרשות לעצמנו לטמון את ראשינו בחול.

מגדלה לא הוחזר לכלא

יוהאנסבורג (ע"צ). נלסון מאנדלה, מנהיג השחורים בדרום אפריקה, המתאושש מדלקת הריאות במרפאה יוקרתית בקייפטאון, חזר הביקר בתאר שבבית הסוהר הארז את חפציו האישיים – כך מסר פרקליטו ביום שישי.

פרשנים ראים במעשה זה אות נוסף לשחרורו הקרוב של מנהיג השחורים.

עורך הדין עיסה מוסה אמר, כי מאנדלה חזר לזמן קצר לתאו בבית הסוהר, שבו היה חבוש 26 שנים, לאחר שהורשע בקשירת קשר להפלת השלטון הלבן. "העובדה שהם לא החזירו אותו לבית הסוהר שלסמור היא רמז נוסף לאפשרות שמנדלה ישוחרר לאחר הבחירות", אמר.

הבחירות שבהן מדובר הן לעיריות ולמועצות המקומיות בדרום אפריקה, והן יתקיימו ב-26 באוקטובר. בבחירות אלה יבחרו, בפעם הראשונה, בני כל הגזעים.

דמדומי עשור אמריקאי

רייגן דיכא את סימני המודרניות החברתית והתרבותית בארה"ב. עכשיו, בעיתוי של שחקן מנוסה, הליכתו מסמלת תקופה חדשה

מאת גדעון סאמט

ניו-יורק

שרים מחפשים אהבה

מודעי ושמיר. האם יצליח השר להיות מספר שתיים?

מאת דן מרגלית

הפרק הראשון בספרו של שר האוצר לשעבר חושף משהו מהשיקולים האישיים והלא-ענייניים שמילאו תפקיד חשוב בממשלה

טרנספר: מהזייה למציאות

מאת אמנון רובינשטיין

היסטריה או שינוי היסטורי

בעוד פרשנים באירופה גורסים שתגובת הגרמנים לאסון ראמשטיין מעידה על פחדים לארדציונליים, טוענים משפטנים שאכיפת האיסור על מפגני ראווה בשמי גרמניה תעניק לבון מעמד חדש ביחסים הבינ"ל

מאת דניאל דגן

מצב-רוח / ב. מיכאל

היש"ע המאורגן

יוצאים לדרך!

ביום שלישי, כ"ד באלול תשמ"ח, 6 בספטמבר 1988, בשעה 6:00 בערב
תתקיים בבניני האומה בירושלים

עצרת הפתיחה של הליכוד למסע הבחירות 1988

דברי פתיחה: השר **משה ארנס** - יו"ר מטה הבחירות

ישאו דברים: **יצחק שמיר - ראש הממשלה**

השר **דוד לוי** - סגן ראש הממשלה
השר **יצחק מודעי**
השר **אריאל שרון** - שר התעשיה והמסחר
השר **משה ניסים** - שר האוצר
השר **משה קצב** - שר העבודה והרווחה.

חברים ואוהדים מוזמנים

לבטחון. לשלום. לעתיד. לנצחון.

רק הליכוד יכול
המחנה הלאומי

مكان من الاهل

פסטיבל נוסף בסוכות

מאת לידיה פרנס

תל־אביב הצטרפה בשנה שעברה למסורת פסטיבלי סוכות של חיפה (קלנוע) ועכו (תיאטרון אחר) עם "מוסיקה דה קאמרה" ביפו העתיקה. במרכז הפסטיבל עומדים ביצועי יצירותיהם של שלושה מלחינים: מר־בית המוסיקה הקאמרית ושלושה מחזורי השירים של שוברט; כלל היצירות לצ'לו ופסנתר וכל הסונטות לכינור ופסנתר מאת בטהובן; מוסיקה לעוגב ומרבית היצירות לכלי סולו של באך יבוצעו בכנסיית עמנואל. "הקהל אוהב לשים דברים במגרות", אומר נועם שריף, המנהל המוסיקלי של הפסטיבל. "בשנה שעברה הק־דשנו תבנית ליצירותיו של מוצרט, שהצליחה מאד, ולכן אנו ממשיכים במגירות של 'כל כתבי'. אני מודה שיש בכך אלמנט דידקטי־חינוכי, אבל אנחנו עדיין פסטיבל נסיוני ומו־תר גם לטעות".

השנה גדל מספר האורחים מחו"ל

לתיאטרון בעכו ולקלנוע בחיפה מצטרף "מוסיקה דה קאמרה" ביפו

שיגיע לפסטיבל: השמיניה הוינאית (חברי התזמורת הפילהרמונית של וינה), נגנית האורגן ההולנדית – מרי קלד אלן, טריו פרנסה, שלישית אמנים האחרים. בין האמנים הישר־אליים: מירה זכאי, עודי הארגן ויזל, אורי שוהם, מנחם ברויאר, בוריס ברמן, מיכאל מלצר, אנסמבל מוסיקה נובה ואחרים.

בתיאטרון הסימטה תתקיים סדנה למוסיקה אלקטרונית, בהנחייתו של שריף. הסדנה כוללת הרצאות והדג־מות של הלחנת מוסיקה והדפסתה בא־מצעות ציוד ממוחשב. במסגרת סדנה זו תועלה יצירה של אמנון וולמן ויצירה חדשה של רן יהאס, "שירי היגלי" שיבוצע על־ידי אנס־מבל מוסיקה נובה והזמרת מירה זכאי.

שריף יודע שהקהל בארץ אוהב פסטיבלים. נראה שגם עיריית תל־אביב יודעת זאת. אם לא כן היתה אולי חושבת פעמיים על החגיגה הקאמרית הזו, כשעוד לא נשכחו הי־ימי המוסיקה הקאמרית בכפר בלום. האמת היא שבעירייה אכן חשבו פעמ־יים – פעם אחת כשקבעו שתקציב הפסטיבל יהיה שש מאות אלף ש"ח, שהוא סכום גבוה במצב הקשה של קיצוצים; בפעם השנייה כשהחליטו שהסכום לא ישונה. מה שהגדיל את הפסטיבל היו חוזים עם אמנים מחו"ל שנחתמו לפני חודשים רבים, ויש לש־מור על מעט אמינות, לפחות כלפי חוץ.

על מחירי הכרטיסים אין מה להתלונן הפעם, בניגוד לפסטיבלים אחרים: 10–15 ש"ח לכרטיס, אבל צריך לדעת לבחור: כ–12 קונצרטים יתקיימו מדי ערב ביפו העתיקה, בין 24 ל–26 בספטמבר.

האולם הגדול זקוק ללהיט

האולם הגדול של "הבימה" נושא את שמה של רובינא. האולם הקטן הוא "אולם מסקין". יהיה זה סביר שהאולם השלישי, "הבימרתף", ייקרא על שמו של יהושע ברטונוב, שכשהצטרף ל"הבימה" ברוסיה נחשב על ידם כמקולקל, כיוון שעוד לפני כן שיחק על בימה מקצועית, ברוסית וביידיש. ב–7.9 ייחנך האולם רשמית, אחרי שבחודשים האחרונים נערכו לו הרצות.

הניסיונות להפעיל חלל נוסף במתחם התיאטרון החל עוד בימי הניהול האמנותי של פינקל, ביוזמתה של פנינה גרי. הרבה הצגות ראיתי שם בתנאים לא־תנאים, ו"הבימרתף" נסגר יותר פעמים משנפתח. מזה שלוש שנים נעזר מבצע של גיוס תרומות: קרן רוזין לציוד סאונד ותאורה, אגודת ידידי הבימה ועיריית תל־אביב, שנתנה חצי מיליון ש"ח כשעוד היה לה כסף. יש גם מיזוג אויר משוכלל.

זה אולם מסוג "קופסה שחורה". הוא תוכנן על־ידי האדריכל דוד דה מאיו, ונבנה על־ידי הקבלן יהושע ברמן. הקהל (200 מושבים מרופדים) יושב משלו־שה צדדים של חלל המשחק, דבר המאפשר אינטימיות רבה. מערכת הישיבה היא הידראולית וניתנת לשינוי מהיר. מאמץ רב הושקע בבידוד האקוסטי של האולם, אבל את הריקודים הסוערים של "סאלח שבתי" בכל זאת שומעים.

זהו אולם שאינו יכול להיות רווחי, לכן אולי אין זה מקרה ששתי ההצגות הראשונות המועלות בו בצורתו המשוכללת – "המלביש" ו"בן ויקי" – הן הצל־חות אמנותיות. כש"הבימרתף" מלא, עדיין זקוקה "הבימה", במצב הכספי הנוכחי, ללהיט באולם הגדול כדי שיממן את האמנות הזאת.

הג'ז חי וקיים

מבחר הנגנים והסגנונות, מה־ארץ ומחו"ל, בפסטיבל הג'ז באילת, היה יותר ממספק. לא בבקורת גמרו עליו המבקרים את ההלל. המנהל האמנותי, דני גוטפריד, טוען שבארבעה לילות באילת היה יותר ג'ז כהלכתו מאשר בשלושה שבועות במונ־טריי. בשנה הבאה הוא מתכנן בנוסף לקונצרטים בנמל, גם ספי־נה שעליה ינגנו שני הרכבים טובים, המפליגה במימי הים האדום.

ג'ז אינו בידור להמונים. ג'ז כאס אולי היה ממלא את היכל התרבות, אבל הוא במיטבו במתחם אינטימי. לכן, כשלהרכב ישראלי המופיע במקביל ללהקה מיובאת של שמונה מוכרים יש 200 איש בקהל, זה הישג מרהיב, גם אם למאה מהם יש הזמנות.

השנה לא שיווקו את הפסטי־בל בכרטיס כניסה אחד לנמל, שאיפשר לרוכשו להסתובב בין הבימות. לכל מופע נמכר כרטיס ב–20 ש"ח, וההנחות היו על כמויות. בסך הכל נמכרו כ–12 אלף כרטיסים, ומדי לילה היו בנמל כ–2,500 איש, שיכלו לב־חור מבין 8–9 מופעים. מגוון במ־חירים עממיים בהחלט תרם לאווירה.

ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, הוא חובב ג'ז בעצמו. הוא מיטיב לדעת שהפסטיבל הוא נכס תיירותי, ועיריית אילת היא המשקיע הגדול בתקציב הפסטי־בל, בכסף או בשווה כסף. הוכמן יודע מן הסתם שהפסטיבל הזה איננו נכס אלקטורלי ישיר לבחי־רות, כי הקהל של הפסטיבל הזה מצביע בכל הנראה בתל־אביב. האילתיים היו מיעוט.

אבל התופעה המעודדת ביותר היה גילו של הקהל. הרבה מאד צעירים עם שקי שינה, שהתאר־גנו כדי לקנות כרטיסים רבים במחיר בזול. וזה לא רק הגיל. הקהל הצעיר הזה יודע להאזין. הוא מזהה קטעי ג'ז באקורד הר־אשון, מגיב במחיאות כפיים לפראזה מרשימה במיוחד, ומדייק בתשואות על הצליל האחרון של הסולו. אהרל'ה קמינסקי, המריץ מועדון ג'ז בהרגשה שהוא מדבר למיעוט של משוגעים לדבר, התרגב באילת כסהרורי, כשהוא מאושר מהקהל ומשוכנע שהג'ז לא מת. הוא חי וקיים בישראל.

ראשיתו של נס

מאגר הזמרים הקיים בארץ מאפשר לחלום על הקמת להקה אופראית בעוד כמה שנים

מאת נתן מישורי

עשרות משתתפי הסדנה האופ־ראית הראשונה שנערכה על ידי "המכון הישראלי לאמנויות הקול" בהנהלת ג'ואן דורנמן, וגם כל הרבים שנקלעו לאחד מעשרות השיעורים הפתוחים לבודדים ולקבוצות, שהתק־יימו בקונסרבטוריון המשופץ של תל אביב על ידי קבוצת מומחים גדולה מחו"ל, יכולים להעיד שהתגשמה שם ראשיתו של נס.

במשך שנים רבות שלטה הדעה שמן הישראלים לא יכולה לצמוח תר־בות זימרה גבוהה, בגלל תרבות דיבור לקויה והאיכות הגרונית של השפה העברית. דעה זו, שמכירה טענה ישנה אחרת, שבעולם קלאסי אינו מתאים לאקלים ולמבנה הגוף של האזור, הולה אמנם להיות מופרכת בסוף שנות ה־50 עם ייסודה של מקהלת "רינת" על ידי גארי ברתיני והמשך על ידי "זמרי קאמר" של אבנר איתי, עם המוקד על ה"קר־ליות" הפעילות המקהלתית הענפה שנערכו בבתי הספר ביוזמת בן ציון אורגד, ועם צמיחתם של זמרים בגילה יורן, מירה זכאי ואחרים. אך פעולות מבודדות אלה ועד לקיום התקין של זימרה אופראית ישראלית נותרה עוד כברת דרך גדולה.

מופעי האופרה שערכה הפילהר־מונית, הפקת "האופרה הישראלית החדשה" בשלוש שנות קיומה הסוע־רת, המצומצמת מדי, של מחלקת הזימרה והאופרה של אקדמיות בירו־שלים ובתל אביב תרמו לראשית תש־תית. אך התפנית הממשית קרתה זה עתה, כתוצאה מאותה מזיגה נדירה שהביאה לייסוד הפילהרמונית: אהבת ישראל והשר מקצועי מן הדרגה הראשונה.

ג'ואן דורנמן, מן החשובות שבב־ות המדריכים ב"מטרופוליטן אופרה" בניו יורק ומנהלת האופרה של מינסוטה, ועמיתים כמגבה פול ברלה, הבמאית רנס בוקשפאן, המנב־הרן מייקל אליאסן והיועץ לעניני אופרה יגאל בלוך השיגו בארה"ב כס־פים. בשיתוף פעולה הדוק עם שלמה להט (1000 אלף דולר). בצוות העבודה הארגוני של האופרה הישראלית הד־רשה בראשות אורי עופר הם הנשימו את הסדנה האופראית. זו הפריכה את הטענה הישנה וקבעה, בתום הקורס, את העובדה כי יש בישראל כיום מאגר רציני של כמה עשרות זמרים.

ייחודה העיקרי של הפעולה בקורס מרוכז זה, שבהכמה שולבו בו גם זמרים צעירים מצטיינים מחו"ל (17 זמרי חו"ל שילמו 2800 דולר ואילו 26 הישראלים, 500 שקל בלבד), היה בזימורה הבימתית. אריות, דואטים, אנסמבלים, סצנות אופ־ראיות, מערכות ואפילו אופרות כמעט שלמות כ"פאוסט" של גונו סופלו כך שתוך זמן קצר נפתרו לא רק בעיות מוסיקליות יסודיות. המסתבר, שבעק־רת צוות המורים המובחר, שכלל זמרים גדולים כמיכין דאן, שארל מילגה, לואי קיליקו ומורות כמרלנה מאלאס, [illegible] להעלות כל אלה על הבמה בצורה מקצועית ומלוקחת ותוך זמן המסתכם בשעות וימים.

הדוגמה הבולטת ביותר לכך היתה בהעלאת "דון ג'ובני" בערב הסיום, בבימויה ובפרשנותה החדש־נית המרתקת של פרנצ'סקה זאמבלה. הפקה זו, שמשכה קהל רב משמביל האולם הנאה, הוכיחה גם שניתן להע־לות אופרה שלמה באמצעים בימתיים דלים לחלוטין, בתנאי שרעיון וביצוע מקוריים שולטים בו; ושאולי דווקא אז, זוכים גם בשיתוף מלא של הקהל בחוויית ההצגה.

בשיחה עם ג'ואן דורנמן, הרוח החיה והנפש הטובה שהתניעה את כולם, התברר גם שכבר עתה קיימות תכניות ממשיות לעתיד. מעתה ועד לסדנה שתיערך בקיץ הבא, ימשיך צוות המורים הישראלים בפעולה, כשמדי חודש יגיע אליו מומחה אופראי אחר. החזון הוא, שבהמשך ההתפתחות והגדלת מאגר הזמרים הישראלים, ניתן יהיה לקיים תוך כעשר שנים להקת אופרה ישראלית של ממש.

נותר עוד עניין מרכזי אחד, והוא היצירה האופראית הישראלית. לכ־שיצטרפו לכל הפעולות תכניות הבי־צוע של קורס בן יורדן בעניני אופרה [illegible] ואף במאים (ומסתבר, שבאופרה של מינסוטה בהנהלת דורנמן, קיימת גם תכנית שכזו), תושלם התפנית הנכונה והחשובה שתחולה כאן ויתחיל להתגשם החזון של "אופרה ישר־אלית" במלוא מובן המלה.

וילקינסון (קומנדטורה) וקוואן (דון ג'ובאני). קהל גם על הבימה

נא לדרוך על הדשא

השבוע מתחילות הופעות תיאטרון המחול של פינה באוש. ביקור שני בישראל

ביום רביעי תכוסה בימת היכל התרבות בדשא תוצרת "מרבישאר" מקיבוץ גבעת ברנר, כדי שרקדניה של פינה באוש מוופרטל יוכלו לש־חק בו במשך 4 שעות ביצירתה "1980". הופעות מתקיימות – וזה די־נדיר בעולם יבוא התרבות הישראלי – בתל־אביב בלבד.

תיאטרון המחול של באוש הוא תופעת פסטיבלים מובהקת. כל פס־טיבל משתבח בהופעתה. אבל הביקור שלה בישראל הפעם – כמו בפעמים הקודמות – נעשה במסגרת אמרגנות מסחרית ללא תמיכה ציבורית. מביא אותה משרד האמרגנות "ארטיסט" של פנחס פוסטל, שהוא בעצם משרד האמרגנות היחיד המביא תרבות שה־סיכון המסחרי שלה הוא גבוה ביותר. "ארטיסט" הביא לארץ בעבר את יאן פאבר. בספטמבר הוא מביא לא רק את פינה באוש, אלא גם את התזמורת הפילהרמונית של וינה עם ברנשטיין. הפילהרמונית של וינה היא כמובן הי־מור בטוח יותר, וגם האוטספורים תומ־כים מאוד.

פוסטל ממשיך לביא תרבות בד־מנים של רווחה אולם גם של מצוקה כלכלית. הוא אינו חושש מטעם אומר ומהופעות התובעות מן הקהל תחכם ומאמץ. למרות ההתלהבות מהופעותיה, באוש היא סיכון כלכלי גדול. לא קל למלא את היכל־התר־בות ארבע פעמים, ונראה שאחרי קיץ הפסטיבלים הקהל הישראלי מתחיל לגלות סימני עייפות. הבאת הלהקה מוופרטל היא גם מבצע יקר ומורכב במיוחד, ולכן ראוי האמרגן לשבחים על התעוזה, ולהבעת תקווה שזו תשתלם לו. בסופו של דבר אנו זקוקים לו כאמרגן, כמו שהוא זקוק לנו כקהל. פסטיבלים באים והולכים לפי מצבה של הקופה הציבורית. אמ־רגנים המתפרנסים מזה נשארים בשטח.

מעשה בשחקן

"מעשה בטייס" מאת אלי שרייבר ובבימויו. הצגת יחיד עם יצחק חוקה. מוסיקה: רוני לרנר. ליווי בפסנתר: עופר בראייר.

על הבימה עומד שחקן אחד במדי חיל האוויר. הוא מנסה ליצור קשר עם הקהל ולהסביר לו שזה יהיה ערב מייגע ומיותר. מתברר שעל־פי עלילת המחזה, ההופעה היא עונש חינוכי שהוטל על טייס, שהפציץ את הכנסת הדרג 119 מנבחרי העם, מפני שחשב שזה מה שמגיע להם. הפואנטה, כביכול, היא שאף אחד לא האמין לו שיהיה מסוגל למעשה כזה.

פואנטה נוספת: מי שמופיע לפנינו אינו הטייס עצמו, אלא שחקן, שמגלם טייס בבית חולים לחולי־רוח. השחקן השתגע בגלל ביקורת רעה. אחר־כך מתברר שהשחקן היה המסב־תרן של הטייס, ועכשיו התחלפו בתפקידים, והשחקן מנסה מקיפים לעשות מהסיפור שהוא. שעה ורבע עם הרבה בדיחות לשוניות תפלות למדי ועם מגמה מאוד לאירבורות. לק־סוף גם יורים בפסנתרן. סליחה, הפס־נתרן הוא בעצם הטייס, שמנסה לעשות העמדת־בודדות לעצמו כדי לקבל חסינות. והכל כביכול באצ־טלה של בידור, עם שירים.

זה אינו מבדר דיו לעמוד בזכות עצמו, ולא ברור מה יש כאן מעבר לבידור. אין מסר, ולא די בזה שיהיה זה בידור לשמו, המשתמש בחומרי אקטואליה. מה שברור, שאחריותיו של הטייס־שחקן מתגמסות במלואן. זה אכן ערב מייגע. כנראה משום שאיש מן השותפים בו אינו יודע באמת מה הוא רוצה מן הערב ומן הקהל.

יצחק חוקה הוא שחקן מיומן, רב־גיוון כתפקידי־אופי, שמעוניין לפ־תח את יכולתו בתחום השירה. אבל מה שמתקבל כפרשים בהצגה שהר־קיה הוא אחר מבריכיה – מקמים בהצגה שבה הוא השחקן היחיד.

SOTHEBY'S
FOUNDED 1744

לקראת מכירות הסתיו בלונדון
ביקורי מומחים בתל־אביב
לשם ייעוץ והערכה
בנושאים הבאים:

אמנות אימפרסיוניסטית ומודרנית
גב' מלאני קלור, לונדון
נא להתקשר עד ה־5 לספטמבר לקביעת פגישה

הדפסים מהמאה ה–19 וה–20
(תחריטים, ליטוגרפיות, דפוס עץ ועוד)
מר. ג'ונתן פראם, לונדון,
לקביעת פגישה נא להתקשר עד ה–15 לספטמבר.

ארנסט לודוויג קירשנר
"דיוקן לודוויג שאמס",
דפוס עץ, 1918.
הערכה: 30,000 – 25 לישט,
נמכר בלונדון ב–30,000 לישט,
יוני 1988.

סותבי'ס, רח' גורדון 38, תל־אביב
טל: 03-223822, 03-246897 בשעות: 17.00-09.00
סותבי'ס
בית המכירות הפומביות הגדול בעולם

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שדרות הכרמל"

הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנה בזה הודעה כי לועדה המקו־מית לתכנון ולבניה שדרות הכרמל הוגשה על ידי דוד [illegible] בקשה להקלה בגוש 10674 חלקה 18 בר־חוב המגבים 32

שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה ג/1060. מהות ההקלה/ הקמת תוספת לדירת מגורים בקומה שניה בחזית הקומה תוספת דומה בקומה הראשונה.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה בכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

עברי שלמה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שדרות הכרמל".

הודעה בדבר הגשת בקשה לבית המשפט לפירוק חברה
בבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו
תיק פירוק 454/88
בענין: פירוק החברות הבאשי־
ר.ג.פ.ק. בע"מ
המבקשת: THE SHEFFIED SMELTING CO. LTD
משפילד אנגליה

[illegible]

שי גרוסל, עו"ד
שיין הנצר ברטיין ושות'
עורכי דין – ב"כ המבקשת
4.9.88

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר
[illegible]
שמעון קלעגי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שפלה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר
[illegible]
שמעון קלעגי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי המזרחי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]
משה גלנר
יו"ר ועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי בית שאן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
[illegible]
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

המשביר לצרכן
3.9-11.9.88

במוצאי שבת 3.9.88 מסיימים את מכירת סוף העונה
על כל מבחר הלבשת והנעלת קיץ
עד 50% הנחה
St Michael MARKS & SPENCER

שני מבצעי ענק לחג
טקסטיל בית: מצעי מיטה, מגבות, מפות, שמיכות וכריות, שטיחונים
כלי־בית ומטבח: מערכות לאוכל, סירים ומחבתות, אביזרי מטבח, כוסות וכלי זכוכית, סכום
אף מוצרים 20% הנחה

הקניה בהנחה עדיפה על אשראי – ההנחה כולה שלך

קניית השבוע
חולצות גברים "כציבא" שרוול ארוך רק 29.90
טרמוסים ROTPUNKT 25% הנחה
טרמוס ברמה אחרת

לנוחות לקוחותינו יהיו בתי הכל־בו פתוחים בערב החג:
במוצאי שבת עד 10:30 בערב
בימים א'–ה' ברציפות עד 8 בערב
המשביר לצרכן מאחל ללקוחותיו שנה טובה

רוברט קאפה
תערוכת תצלומים

מוזיאון תל אביב לאמנות
שד' שאול המלך 27 טל. 257361

פרסום בג"ץ / בזק
לא מכרת לא שילמת!
קבלת מודעות ללוח הארצי באמצעות כרטיסי אשראי או באבן גבירול 66 ת"א (ליד קולנוע גת) טל 03-219149 03-218713
נשמח להישמע

לא חשוב הכסף

איך קורה שעלות פרוייקט ביה"ס לטבע היא 15 וחצי מיליון שקל, כאשר האומדן הראשוני היה 819 אלף בלבד? כך מתקבלות החלטות בעיריית ת"א

מאת חיים הנדוורקר

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, מתפאר לא אחת בבית־הספר טבע שוקם בשכונת אבו כביר, במקום בו שכן לפנים המכון הזואולוגי של אוניברסיטת ת"א. בית־הספר נחשב אמנם מצליח במיוחד, אולם מבקר העירייה, שמואל רושניצקי, שבדק את הליכי הקמתו, גילה כי ננקטה שיטת עבודה מהירה ביותר, התואמת להפליא את גישתו של להט בנושאים רבים אחרים — שעיקרה "לא חשוב הכסף".

הממצא המרכזי של המבקר הוא שכאשר התקבלה ההחלטה על הקמת הפרוייקט היחודי, הוצגה הערכה להוצאה כספית ראשונה בסך 819 אלף שקל. כיום מתברר כי עלות הפרוייקט עשויה להגיע ל־15 וחצי מיליון שקל.

מהדו"ח עולה כי בשלבי קבלת ההחלטות הראשונות בפרוייקט לא היתה בפני להט ואנשיו תוכנית כוללת ובה נתונים והערכות בדבר העלות והמשמעויות הכספיות הכרוכות בהקמה. דומה כי שיטה זו — ביצוע תחילה ורק אחר כך בדיקת העלות לקופת הציבור — מאפיינת רבות מפעולותיו של ראש העירייה.

ב־22 במארס 84' הגיש האדריכל ארם מור, מתכנן תוכנית המתאר לתל־אביב, פרוגרמה להקמת מרכז ללימודי טבע וסביבה במכון הזואולוגי, ששימש לפני קום המדינה בית־חולים לערביי יפו. מור כתב כי "ב־אמצעים קטנים יחסית ובשלבים ניתן להפוך אתר מוזנח זה לפנינה סביבתית יוקרתית בדרום תל־אביב". הפרוגרמה התקבלה במחצית 84' על דעת ראש מינהל החינוך והתרבות דאז, לימים מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, והועברה למנכ"ל העירייה, אלי עשת.

להט זמנים בלתי אפשריים

במשך שנתיים לא נעשה דבר. בפברואר 86' יצא להט לסיור, בעקבותיו החליט להקים את בית־הספר בתוך זמן קצר ולפתחו בשנת הלימודים תשמ"ז. בסוף חודש אפריל העריכה החברה העירונית "עזרה ובצרון", עליה הוטל לפקח על ביצוע הפרוייקט, כי תקציבו הראשוני יהיה 819 אלף שקל. אלא שהעבודות עדיין התעכבו. מנכ"ל החברה דאז, ליאור רושניצקי, כתב לעשת כי "בפועל קיבלנו פרוגרמה חלקית בראשית אפריל 86'. האוניברסיטה פינתה את החדרים בראשית יוני. סיום העבודה הנדרש הוא ל־1.9.86. על מנת לעמוד בלוח הזמנים הבלתי אפשרי, אין דרך אחרת אלא לעבוד במקביל — קרי התכנון, התקציב והביצוע משולבים זה בזה (...) חשוב לזכור שלגבי עבודות שלב ב', אשר טרם בוצע עבורן תכנון מפורט, עשויים לחול שינויים באומדנים".

בשלושת החודשים הבאים נעשתה עבודה אינטנסיווית להכנת המבנה לפתיחת שנת הלימודים החדשה. עלות עבודה שכזאת, הנעשית בלוח זמנים דחוק ובהתראה קצרה, מטבעה יקרה יותר.

באוקטובר 1986 עודכן תקציב הפרוייקט, לאחר שהתברר כי נדרשה תוספת של כ־850 אלף שקל. עלות שלב א' הסתכמה ב־1.7 מיליון שקל. כעבור שנה בדיוק אמור היה להסתיים שלב ב' של הפרוייקט. אז נאלצה העירייה להוסיף עוד 2.7 מיליון שקל — ש־150 אלף שקל מהם כלל לא אושרו על־ידי מועצת העירייה בעת הביקורת. בשלב השלישי התברר כי יש צורך ב־2.3 מיליון שקל נוספים להקמת עוד קומה בבית־הספר. באותו שלב אף התברר כי בכך לא תמה הרמת הכספים. "עזרה ובצרון" הציגה שורת תוכניות לאולם ספורט, פיתוח סביבתי, הקמת גן זואולוגי, פינוי שטחים או רכישת קרקע. 6 וחצי מיליון שקל בסך הכל.

עד אותו שלב הגיעה עלות הפרוייקט, כולל הוצאות בפועל והוצאות עתידיות (לא כולל הצמדות דוגמת מעבודות ריהוט) ל־13.3 מיליון שקל. המבקר עמד לסיים את כתיבת הדו"ח, ואז התברר כי העירייה חכרה מהכנסיה הרוסית שטחים סמוכים עבור בית־הספר. העלות הכללית טיפסה ליותר מ־15 וחצי מיליון שקל. בסיכומו טוען המבקר כי היה מקום בתהליך קבלת ההחלטות באשר להקמת בית־הספר.

בדו"ח מודגש כי להט ואנשיו לא שיתפו פעולה עם הביקורת בשאלות קריטיות. לא הובא לידיעת המבקר אם להט, עשת והגזבר יצחק אלדון היו מודעים להיקף הכספי הכרוך בהקמת בית־הספר בכל שלביו. המבקר מציין כי פרסום הדו"ח התעכב מספר חודשים למעלה מהמתוכנן, כיוון שעשת ומנכ"ל "עזרה ובצרון", רושניצקי, לא התייחסו לטיוטת הממצאים, למרות תזכורות בכתב ובעל־פה שנשלחו להם לעשות כן. המבקר אף פנה ללהט בבקשה להורות לשניים להתייחס. בסופו של דבר הגיב לדו"ח רושניצקי, אך עשת לא עשה זאת והדו"ח נחתם ללא התייחסותו.

המבקר גורס כי ראוי היה להציג בפני הנהלת העירייה את התוכנית בכללותה, תוך ציון הערכות כספיות לגבי עלותה. המבקר אף סבור כי על מקבלי ההחלטות היה לדרוש תוכנית והערכה כוללת.

בית הספר לטבע. תלמידה וחבריה — תצלום: רחל הירש

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

ארבעים יישובים מחפשים הכרה

ביום ששי שעבר יצא "ועד הארבעים" בקריאה נואשת למוסדות ולארגונים הפעילים במיגזר הערבי. ועד זה מהווה התארגנות יציגה של כארבעים ישובים ערביים קטנים בישראל, שמשרד הפנים אינו מכיר בקיומם ומחפש דרכים כדי להעביר את יושביהם לכפרים או ערים סמוכות. חלק מיישובים אלה קיים מלפני קום המדינה: חלקם האחר צמח על רקע תופעת הבנייה הבלתי־חוקית. חקלאים או בדואים בעלי חזקה על אדמה זו או אחרת החליטו להקים עליה את ביתם. כמה מהמבנים עשויים חומר עמיד נבאו, אחרים — צריפים ופחונים. חלק מהמבנים קיימים צווי־הריסה, חלקם האחר נבנה ברישיונות או היה קיים כבר מראשית המצב. המשותף לכולם הוא התנגדות משרד הפנים להמשך קיומם.

לפני כחצי שנה הקימו ישובים אלה "ועד ארצי", המבקש לארגן את מאבקם להכרה ממשלתית. בצעד ראשון במאבק החליטו על מיפוי היישובים, מתוך כוונה להביא בפני הציבור הרחב תמונת מצב. הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות החליט להיר את הרשויות לתרום סכומים צנועים למטרה זו, אך משרד הפנים הזהיר את ראשי העיריות והמועצות המקומיות הערביות לבל יעזו להעביר תרומות לגוף הנלחם נגד מדיניות המשרד. רוב הרשויות הערביות נבהלו ולא העבירו את התרומות.

ביום ששי פנה הוועד לציבור הרחב וביקש תרומות לביצוע המשימה שקיבל על עצמו. הוא השמיע דברים נגד רתיעת רוב הרשויות, אך לא פרסם שמות. פעולה זו תיעשה בשלב מאוחר יותר, קרוב יותר למערכת הבחירות המוניציפליות. אז יוכל הוועד לאיים בפרסום רשימת התורמים, ולעומתם — אלה שנרתעו מאיומי משרד הפנים, ולחשוף בפני הבוחרים הערביים את שמות ה"גיבורים", שאינם חדלים להעלות סיסמאות לאומיות ולהפריח קריאות למאבק, אך נרתעים מכתב־אזהרה של פקיד במשרד הפנים.

"ועדת הארבעים" לא תפסיק, כמובן, לעבוד. ארבעים היישובים, שבהם אלפי משפחות, אינם יכולים להסכים למדיניות משרד הפנים, המעוניין להעבירם ממקומם או "להקפיא" — להותירם ללא חשמל, מים, פיתוח או שירותים ממלכתיים.

הבוקר מארגן הוועד סיור עיתונאים, מתוך כוונה לקרב את הנושא לתודעת הציבור הרחב. אין ספק כי הנושא יעלה לעתים קרובות על סדר היום הציבורי במדינה.

המערך בנסיגה

אין ספק, המערך שרוי במצוקה אמיתית במיגזר הערבי. אמנם, בכל מקרה הוא יזכה במספר קולות ערביים רב לאין־שיעור משיזכה הליכוד, אבל אין בזאת נחמה רבה. מפא"י, ויותר המפלגות שהרכיבו בבחירות הקודמות את המערך, גרפו בראשית שנות החמישים 70% מקולות הבוחרים הערביים. אחוז זה ירד מבחירות לבחירות עד כדי כך, שבבחירות האחרונות צומצם לכ־30% למערך (כולל מפ"ם) ו"יחד" של עזר ויצמן.

גם הפעם ימשיכו, כנראה, להפסיד קולות. מפ"ם פרשה מהמערך ועיקר התעמולה שלה מופנה כיום נגד הגולה של יצחק רבין. עד היום לא הבחנתי בפרסומי מפ"ם מלה אחת נגד חד"ש או "המתקדמת". גם עריקתו של עבד אל והאב דראושה תיטול ממאגר קולות המערך, כמו פעילי מפלגתו ומועמדיה, בבחירות הבאות לכנסת. כך, אפילו היה רענן כהן ממשיך היום לנהל את המחלקה הערבית של מפלגתו, והסיכוי התנאים הפוליטיים שמלפני ארבע שנים היו נותרים כשהיו — עדיין המערך עומד להפסיד קולות. הרבה קולות.

קשה ברגע זה לנבות ולנחש עד כמה יסייעו הקולות הללו לדראושה לחזור לכנסת. אפילו יזכה לעשרים אלף קולות, יביא למערך אובדן מנדט, אך לא יהיה בכך עבורו כדי לעבור את אחוז החסימה.

אם תצליח מפ"ם לשכנע כ־10,000 בוחרים ערביים להצביע לרשימתה (זה היה סדר־הגודל של מצביעי מפ"ם, כאשר השתתפה בבחירות ברשימה עצמאית), יפסיד המערך יותר ממחצית הקולות שבהם זכה לפני ארבע שנים. הבבואה לכתוב דברים אלה ביום חמישי בערב אני שומע, כי איש מפא"י ותיק מהעיירה טייבה, ואסף עובייד — דודו של ח"כ דיאב עובייד המנוח — מתכוון לכונן רשימה ערבית נוספת, אשר על־פי כל הסימנים תוסיף לפגיעה במערך.

במלים אחרות, המערך כיום אינו אותה מפלגת־שלטון, שרענן כהן ניהל את מערכת הבחירות שלה בשנות השבעים (כהן הוזל את הקריירה שלו כגובר שתי הרשימות הערביות הקשורות עם המערך, שפשטו את הרגל בראשית שנות השמונים). המערך אינו מסוגל להבטיח או לאיים.

כאשר ניסו במשך חודשים למצוא מספר משרות לצעירים ערביים משכילים לקראת מערכת הבחירות, הצליחו לאתר מהצידורים "תואר כבוד" של יועצים לשרי החקלאות והחינוך: שלושה יועצים לשר החקלאות על־פי מפתח עדתי, מוסלמי, נוצרי ודרוזי; לשר החינוך — יועץ לענייני מתנ"סים, יועץ כללי ויועץ לענייני תרבות; וגם לשר החוץ ומנהיג המפלגה מינו יועץ. הם לא הצליחו למצוא יועץ שילוח על אותם, כי הקירוי את תבשילם והפכו את המינויים לפארסה מעליבה.

נוסף על כל הטענות האלה, ואולי לפני כן, יש להעיד כי חולשת המערך במיגזר הערבי נובעת לא רק מחולשת המפלגה בשלטון. המדיניות בשטחים, המבוצעת על־ידי שר הביטחון יצחק רבין, תורמת להחלשת עמדת המפלגה, בייחוד נוכח ניסיונה להציג עצמה כמפלגת השלום, בניגוד לליכוד, שהיא מפלגת המלחמה והטראנספר.

כמה קולות יפסיד המערך? זה תלוי, לדעתי, באופיה של מערכת הבחירות. לפי הדרישה הנוכחית, קל להניח כי מפלגות השמאל — המתקדמת, חד"ש, מפ"ם, דראושה וכו' — יזכו ברוב קולות הבוחרים הערביים. אם תתחמם מערכת הבחירות בהמשך בין הליכוד והמערך, יפסידו המפלגות הקטנות לטובת הגדולות. המערך הנתון לאלימות הליכוד יזכה לאהדה בין הערבים. המפלגות הקטנות יפסידו קולות לטובת המערך, ויגברו סיכוייו לזכות בחזרה בקולות רבים מצד הבוחרים הערביים.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

חיים מתחת לאדמה

לפני שנים מספר העלו ארכיאולוגים שונים דרישה להפסיק מתן רשיון לחפירות ארכיאולוגיות למשלחות מחו"ל, ובכלל — לצמצם את כמות החפירות בארץ. לדעתם, די בחקירת ממצאי החפירות שנעשו עד היום. אם יימשכו החפירות, עוד מעט ולא יישארו אתרים לחפירה לדור הארכיאולוגים הבא.

היו שקיבלו את הדברים ברצינות. אחרים התגברו באומרם: ככל שמחפרים יותר, נמצא יותר ישובים ומימצאים מעניינים. מדי קיץ חופרים בעשרות אתרים בארץ ועדיין יש מקום לחפירות נוספות. מתברר שעבר הדורי של הארץ טרם מוצה. לא נחפרו היישובים היהודיים בא"י בתקופת המשנה. בשנים האחרונות מתגלים, מדי פעם בפעם, שרידי בתי־כנסת, שבקלקם לא היו ידועים, ועל חלקם היו ידיעות מגוססות אצל חוקרים קודמים.

זה קורה בענף חדש בארכיאולוגיה — מערכות מסתור ומערכות חיים מתחת לפני הקרקע. רק לפני כמניין שנים, בעת מעקב אחר שודדי־עתיקות, נתגלו בראשונה מערכות מסתור. אמנם במקורותינו רבות הידיעות על דבר מערכות מסתור בגליל, אך עד אז נמצאה מערכת כזו רק במקום אחד, בבקעת בית נטופה, ליד עילבון. רוב מערכות המסתור התגלו בדרום הארץ, בשפלת יהודה. שם נחקרו למעלה ממאה מערכות תת־קרקעיות. כבר נכתב ופורסם על הנושא רבות, אלא שהנושא טרם חדר לתודעת הציבור.

כשם שיש חורבות ועתיקות על פני השטח, יש לנו בארץ שכבת חיים תת־קרקעיות. בין חוקרי התופעה הזו נמצא ד"ר עמוס קלונר, שקיבל את הידיעה הראשון על מערכות מסתור מהמפקח דוד אלון. אליהם נלוה גם יגאל טפר מקיבוץ יגור וקבוצת חוקרים־חובבים ממשקים שונים. הם עשו עבודת־מחקר נרחבת, כולל חפירה בתנאים קשים, הוצאת כמויות עפר ואבנים מפתחי המסתור, רישום ומדידה, מחקר הכלים והמטבעות.

על גילוייהם המפתיעים סיפרו בהרצאות ובכנסים, ביד בן־צבי, באגף העתיקות ובקונגרסים ארכיאולוגיים. הופיעו פרסומים בכתב בבימות ארכיאולוגיות, ורק בשנה האחרונה הופיעו המחקרים במרוכז בספרים אחדים.

קלונר וטפר הציגו, בעזרת הוצאת הקיבוץ המאוחד והחברה לחקירת א"י ועתיקותיה, את הספר עב־הכרס המעניין "מערכות המסתור בשפלת יהודה", שבו יותר מ־408 עמודים, כולל צילומים ומפות. יגאל טפר ויובל שחר הציגו קובץ בשם "מערות מרישה ומערכות המסתור" במחזור לידיעת הארץ שבבירת התנועה הקיבוצית. שני מטפל בנושא תרומת מחקר מערכות המסתור לחקר מלחמת בר־כוכבא. ספר מקדיש רשימותיו לספר בתי הבד במערכות התת־קרקעיות, לעלייתו ושקיעתו של ענף גידול היונים בקולומבריום — גם כן מתחת לפני הקרקע.

התגלה גם עניין "חדש": מתקן תת־קרקעי לגידול בהמות במערות שליד מרישה. שמענו על מתקנים לתבואה ושמן, על בתי־מלאכה, בתי־בד, בריכות־מים ומתקני ברוסקאות ועל מערכות שהפכו בימי מצוד למערכות מסתור; אף על גידול בהמות מתחת לפני הקרקע טרם נתנו את הדעת, אף שהחוקר מקליסטר פרסם עוד בתחילת המאה את השרטוט, שמערות 19 שליד מרישה שימשו אורווה לבהמות־עבודה. צורות דומות של מתקנים תת־קרקעיים, שכנראה שימשו לגידול בהמות, ולא רק סוסים, נמצאו גם במערכות מסתור ביישובי שפלת יהודה אחרים, כגון: אליבם, עמודה, ויקותה, קיקיה, חורבה ללא־שם ועוד.

ספר מתאר את האורוות בכתב ובציור. מדרגות ירדו מפני השטח עד לתחתית המערה. שורת אבוסים מחלקת את אולם המערה לשניים לאורכו, עם מעבר, והבהמות נקשרו משני עברי האבוסים, ראש לראש. נקודות הקשירה חצובות מתחת לאבוס בתוך האבן. האבוסים אינם שווים בגודלם. גודל ממוצע — 112x62 ס"מ, 23 ס"מ עומק, ועובי הדופן 12 ס"מ. המרווח מקום המערה עד לאבוסים אינו שווה. גם רוחב ה"עמדות" לבהמות אינו שווה, וניתן להקיש מכך שכנראה, לא רק סוסים או פרדות גידלו באורוות, וייתכן שבעמדות ה"צרות" קשרו חמורים.

מתקני האורוות התת־קרקעיות ראוי להכניס אור ואוויר למערכת. לעתים ניתן להבחין שהכינו גם מקומות למנורות. אחת הבעיות הקשות באחזקת בהמות מתחת לאדמה היא כמובן סילוק ההפרשות, שריחן חריף מאוד דווקא אצל בהמות־משא. האם ריפדו את רצפת האורוות בהרבה קש ותומר יבש, כדי לספוג את ההפרשות ולהוציא את הזבל הרטוב מהמערה? או שמא השתמשו בבורות תחתיים או צדדיים, שנתגלו לסילוק ההפרשות?

העלתה האפשרות שפרות החזיקו במתקנים עם האבוסים. ספר מביא אפשרות נוספת: העיר לכיש הקרובה מוכרת כעיר־רכב, בדומה למגידו בתקופת בית ראשון. אולי גם כאן גידלו והחזיקו את אורוות המלך?

אין יודעים מתי החלו להחזיק בהמות מתחת לפני השטח, אך טיבוה של תקופה זו ידוע בערך — בימי הורקנוס הראשון, 125 לפנה"ס, או בחורבנה של מרישה בימי אנטיגנוס, 40 לפנה"ס. המחבר מציין, שגם אחרי חורבנה של מרישה נמשך ביישובי שפלת יהודה גידול בהמות מסוגים שונים, כולל חזירים, בתקופה מאוחרת יותר (הביזאנטית).

נראה שהמחקר אך בתחילתו ועוד צפויות הפתעות רבות עם גילוי חדשות ויישובים יהודיים בימי סוף בית שני, ובמאוחר יותר — בגליל ובמרכז הארץ. כדי להבין את הנושא בכל היקפו, אין ספר טוב מספרם של קלונר וטפר על מערכות מסתור שהזכרנו לעיל, שבו רוכז כל המידע.

ערב־הרצאות נוסף

החברה לחקירת א"י ועתיקותיה החליטה לקיים ערב־הרצאות נוסף בכנס השנתי ה־41 לידיעת הארץ. הערב הראשון יתקיים בתום הסיורים ברמת־הגולן, ביום שני חול המועד, והנוסף יתקיים למחרת בתיאטרון העתיק בבית־שאן.

המלחמה ברפורמות עוברת את הגבול

מאמר מפתיע שהתפרסם בפראוודה מסיר מסטאלין ומברית המועצות את האחריות לפתיחה במלחמה הקרה ומטיל אותה באופן בלעדי על ארה"ב של טרומן. המחלוקת על הפרסטרויקה עוברת לתחום מדיניות החוץ

מאת מישל טאטי

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

פראוודה הפתיע פעם נוספת את קוראיו ב־30 באוגוסט. מאמר ארוך שהשתרע על עמוד שלם עסק בסיבות למלחמה הקרה וטיהר לחלוטין את סטאלין מכל אשמה. בין מחברי המאמר נמצא גם ולנטין פאלין, לשעבר שגרירה של ברה"מ בבון, וכיום מנהל סוכנות הידיעות נובוסטי. לדברי המחברים, האחריות להידרדרות היחסים בין וואשינגטון לבין מוסקווה לאחר מלחמת העולם השנייה רובצת אך ורק על ארצות הברית, בעיקר על טרומן, שבאו לנשיא באפריל 1945, פיקפק בתועלת שתצמח מהבנה עם בעלת הברית השנייה במלחמה בנאציזם.

הוא הורה לפתח תוכניות להטלת פצצה אטומית על ברית המועצות. בהקשר זה מצטט העיתון את תוכנית "דרופשוט" ומסמכים אחרים של הפנטאגון שהיבהירו על השגת עליונות אמריקאית אסטרטגית של 10:1 "כדי לאפשר מיתקפת מנע כנגד ברית המועצות החל מ־1 באפריל 1957". רוח הדברים מאשרת, כך במאמר, "שלא אנחנו בחרנו במלחמה הקרה".

הבה נניח להיסטוריונים להכריע בשאלה. נציין רק שהיחסים בין שתי מעצמות העל התקלקלו עוד לפני טרומן, נוכח כוונתו של סטאלין, שבאה לידי ביטוי ביאלטה, להפוך את אירופה המרכזית בכלל ואת פולין בפרט לחלק מהאימפריה שלה. באשר לתוכניות השונות שמכינים המטות הכלליים למיניהם, עדיין יחסי כלבד שכן מלחמה גרעינית לא פרצה למרבה השמחה, לא ב־1957 ולא בתחילת שנות ה־50. זאת, על אף עליונות אמריקאית ברורה.

האובייקטיביות ההיסטורית דורשת, בהקשר זה, לדעת גם את תוכניותיהם של אנשי הצבא הסובייטי באותו פרק זמן.

מעניינת ביותר השאלה מדוע מצא לנכון בטאון המפלגה לפרסם כעת מאמר כזה. הנראה נודע לא רק מהדיאלוג בין רייגן לגורבאצ'וב, אלא אף מהרוח הכללית של מאמרים וחברות בעיתונות הרוסית בתקופה האחרונה. במאי האחרון, למשל, הסביר ב"ליטרטורנאיה גזטה" פרופסור דאשיצ'ב, חבר המכון ללימודים אמריקאיים, בראשות ארבאטוב, כי אחד מחטאיה הגדולים של מדיניות החוץ הרוסית בעבר היה "להעניק לברית המועצות, אחרי 1945, את תפקיד האחראית להתפשטות הסוציאליזם בעולם", וכך גם להצטייר כ"בעלת שאיפות הגמוניה" בעיני שותפותיה. דבר זה גרר את המדינה ל"אחר העימותים הפיזיים ביותר עם הכוחות המרכזיים של האימפריאליזם".

במלים אחרות, התואמים הפשעים היו חלקם של שני הצדדים יותר מכפי שסטאלין מוכן להודות. זמן מה לאחר מכן פירסם פראוודה ביקורת אחרת על סטאלין בנושא שעד כה היה בבחינת טאבו: הסכם מולוטוב־ריבנטרופ. נכון שהמאמר עסק פחות בעצם חתימת ההסכם הראשון באוגוסט 1939, מאשר בסיפוח הידידות הדתושה עם גרמניה, מדיניות שלדברי ההיסטוריון הצבאי וולקוגונוב היתה בבחינת "חילול קודש", והיכתה את ידיהם של האנטי־פאשיסטים ברחבי העולם.

יתכן כי הקורבן העקיף של מסע היר האחרון הוא שוורדנאדזה והסידים אותיים של הפרסטרויקה כמו יאקובלב (חבר הפוליטביורו), ואולי אף גורבאצ'וב עצמו. שר החוץ הוסיף עודד מגמה מסויימת בהבירו בפני כנס של עובדי המיניסטריון שלו כי בעידן הגרעיני "הדו־קיום בשלום אינו יכול להיות מזוהה עם המאבק המעמדי", וכי "המאבק בין שתי המערכות אינו עוד המגמה המכרעת של התקופה המודרנית". התבטאויות אלו, שפירסם הפראוודה ב־26 ביולי, עוררו את תגובתו של ליגאצ'וב, האיש השני בהיררכיה ושומר על גחלת האורתודוקסיות.

"הבסיס עליו אנו עומדים הוא האופי המעמדי של היחסים הבינלאומיים", הוא אמר, כמה ימים מאוחר יותר, במהלך ביקור בגורקי: "כל העמדה אחרת של השאלה אינה יכולה אלא לזרוע מבוכה בקרב הסובייטים וידידינו בחו"ל".

מאמרו של פאלין מהווה אישור כי המחלוקת הגדולה, המשכת מזה חודשים בהנהגות הסובייטית, על הקצב והיקף של הפרסטרויקה עברה כעת לתחום המגן יחסית של מדיניות החוץ. מחלוקת זו לא הובאה לידי הכרעה גם במהלך קונגרס המפלגה ביוני. כאשר בודקים כמה ניצבים משני צידי המיתרס לא רק פרוספרים אלא אף חברי הפוליטביורו, מתחייבת המסקנה שדבר מה אינו כשורה. זה סימן לכך שמצב של "לא שלום ולא מלחמה", לה העניק גורבאצ'וב את הגושפנקא שלו עד כה, לא יוכל להימשך עד אין סוף.

סטאלין. האחריות רובצת על ארה"ב בלבד

בימה חופשית

ארצות הברית של ישראל

ב־1946 לימדתי אנשים להילחם למען מולדת שמעולם לא ראו. האם בארץ זבת חלב אין די תבונה לכתוב חוקה שתשרת יהודים וערבים?

מאת רלף יוראייקין

להלן כרטיס הביקור שלי: הצטרפתי לאצ"ל ב־47־1946. עזרתי לשחרר את מירדוך מג"ל ג'יל (אריתראה), טסתי לאיטליה ועשיתי דרכי למחנה־עקורים מצפון למילאנו. שם לימדתי אנשים מותשים להילחם למען מולדת שמעולם לא ראו. לימדתי אותם להרכיב אקדחים ולהשתמש בהם, כללי־היגיינה בסיסיים שמעולם לא למדו בביתם של אשר היו דוכאו. לימדתי אותם לצעוד במעלה ובמורד הגבעות של צפון איטליה. הסעתי אותם לגנואה וסייעתי להעלות אותם על הספינות. ולבסוף עלה ה"פולני" העקור מאושוויץ (זו היתה זהותי בחטוה) על ספינה קטנה, ובדרך לא־דרך הפליג לחיפה.

בחיפה התגייסתי לצבא הישראלי בתל ליטווינסקי — הנסעתי עם משה דיין לגדוד ה־82. נלחמתי בשעריה של תל־אביב, לוד, רמלה, אל עוג'ה ואל עריש. וכאשר הכל הסתיים, שבתי הביתה, ללמוד רפואה.

חזרתי לישראל לפעמים עם אשתי וילדי. הסברתי להם את התרחשותי במראה עיני, שכן ראיתי את ישראל בדרך־כלל בשעת הלילה או בשעות השחר המוקדמות. זו הסיבה מדוע ראיתי רק את שדות הקרב. אבל כאשר נסענו דרך מה שהיה מדבר צחיח וכעת הומה חיים, חשתי גאווה. אך כאשר חזרתי לישראל לכינוסים מדעיים, הגדולה תחושת אי־הנוחות.

טיילתי בירושלים עם עמיתי, שאותו אני מעריך ומעריץ. במבוכה ראיתי כיצד התייחס לילדי הרחוב הערביים ועד כמה בטוח היה התנהגותו. היה זה בוז לאומי ליצור־אנוש, שפשה בכל שכבה בחברה הישראלית. יהודי ישראל התייחסו לערבים כאל זן נחות מהם. רוחה של ישראל נעלמה. מדינת ישראל, ספקית נשק לכל דיקטטור עלוב באפריקה או באמריקה הלטינית, עשתה עסקים. אבל העסקים נועדו ליהודים בלבד. מה שנבנה על בסיס הרווחים נועד לישראלים, לא לערבים.

גם אם ניתן היה, במאמץ עליון, להבין את מכירות הנשק — את השנאה הבוטה כלפי הערבים אי־אפשר להבין. הם השפל לכוח־עבודה זול בישראל. לדידי המעגל נסגר. ערבים מוכים ונורים — לא רק בערי הרחוב ומשליכי האבנים, גם ילדים ונשים חפים מפשע. מסגדים ומקומות קדושים מופצצים בגז מדמיע. שום דבר ערבי איננו, ולא היה, קדוש.

האם איני חש פחד מפני טרוריסטים? כן, אני חש. האם לא ראיתי הררים חפים מפשע נטבחים? כן, ראיתי. אבל ראיתי גם ערבים חפים מפשע נטבחים. האם אתם חושבים שאני עיוור, או ששכחתי? האם לא ראיתי נשים וילדים ערביים מנוחרים ליד בן־שמן, שהושמו באש חיילי צה"ל בטעות — אולי. האם לא ישבתי עם ילדה ערביה נקובה בכדורים בזרועה ליד עזה, בלי לדעת אם להרוג אותה או להחזיר אותה בחיים, נדודה ומרטטת על גבעה בלילה למה כי לא יכולתי לקחת אותה אתי. מדוע לבכות על איבתה של נערה בת 12? כי היותי — הנני — יהודי. אני חש חמלה הכבוד, זה פירושו של היות יהודי.

כעת הגיע הזמן לשים קץ לכל זה, לבנות דרך־חיים חדשה לעתיד. לא לוותר על האדמה — אף לא שעל אחד — אלא להתחלק בה עם אותם ערבים פלשתינאים החיים כיום במדינת ישראל, בעזה ובגדה המערבית.

האם תהיה זו בגידה להציע ששמה של מדינת ישראל ישונה, כדי לאחד את עם ישראל ועם האסלאם שהיא תיקרא ארצות הברית של ישראל? האם זה קרבן? האם השיטה הפרלמנטרית הישראלית, מורשת הכבוש הבריטי, מקודשת? האם ייראה הדבר מוזר אם אציע שהישראלים יגבו גם הם בקשיים של הגבלת המיניסטרים של ארה"ב ויקימו שיטת ממשל פדראלית? האם אפשר להציע שארצות הברית של ישראל תכלול את מדינת עזה ואת מדינת או מדינות הגדה המערבית, ואת מדינת חיפה ותל־אביב וכך הלאה? כל מדינה עם חוקיה, תחת שלטון מרכזי, שכדומה לארצות הברית של אמריקה יהיה אחראי לאזרחים, לבריאותם, למערכת התחבורה, לבתי הספר וכפוף רק לחוקים הפדרליים של הארץ כולה? כל מדינה תשלח את נציגיה לממשלה המרכזית. האם זו הצעה שערבים יוכלו לסרב לה?

הגיע הזמן שהיהודים יאמרו — נבנה ביחד בתים שבהם נוכל להיות גאים, לא בתים ליהודים ופחונים לערבים. נקים דרכים ובתי ספר, מרכזים עירוניים ושווקים. נלמד את ילדינו לדבר ערבית ועברית כאחד. זה יהיה חוק המדינה. נלמד את ילדינו לכבד זה את תרבותו, מסורתו ודתו של האחר. הדברים אינם יכולים להימשך לבנה במצבם הנוכחי. היהודים אינם יכולים להחזר על שטחים. הערבים אינם יכולים לחיות ללא תקווה וללא חלק בעתיד. שולץ אינו יכול לבקש מהיהודים להקים "אומי מולדת" ערביים בלתי־תלויים מזה ולגנות את "אומי המולדת" הדרום־אפריקאיים מאידך. בכל מקרה, מושג "אומי המולדת" העצמאי, ואין זה חשוב כיצד יכונה, הוא כשלון מוכח. צריך לעשות דבר־מה אחר.

האם זה בלתי־אפשרי? האין זה אפשרי לבנות דמוקרטיה שבה כולם יוכלו להצביע? התחילו מהתחלה. נסחו חוקה שתשרת יהודים וערבים כאחד, והבטיחו שלא היהודים ולא הערבים ייהפכו למיעוט ללא קולות. כך, יהיה אשר יהיה הרכב האוכלוסיה בעתיד, תמיד תהיה ממשלה משותפת — לא פרלמנט של לבנונים שנדרסים בחרץ, לא פרלמנט של פונדמנטליסטים קנאיים. האם אין די תבונה בארץ זבת חלב ודבש לכתוב חוקה כזו להתחלק באדמה ולהיות בשלום? מה האלטרנטיבות? מרירות, נקמה, רצח?

ולבסוף: האם האחריות למוטב בלבבות ובמוחות מוטלת רק על הישראלים? לא. גם הערבים צריכים לתת דין וחשבון על מצב אחיהם וקרוביהם במחנות המשמשים חממה לשנאה וייאוש וטרור. אם הישראלים יעשו מאמץ כן לשים קץ ל"כיבוש" שלהם, מדינות ערב העשירות ייאלצו לשים קץ לייאוש במחנות בלבנון ולהקים ערים על ההריסות שבהן חיים היום הפליטים. זאת הם יכולים לעשות כדי לשים קץ למלחמה האינסופית במזרח התיכון. לא רק הישראלים אשמים בטרור, והם גם אינם הקורבנות היחידים. לשייחים הגדולים יש עוד מה לעשות, מלבד לקנות טילים ולרקוד מימונות בינלאומיות.

סין....ועכשיו!

טרנס גלובל טרוול בע"מ — המייצגת בישראל את C.I.T.S (החברה הממשלתית הסינית לתיירות) — מציעה מגוון טיולים נרחב בכל קשת המחירים עד סוף 88. בנוסף, יש לנו גם תוכניות מיוחדות לאנשי עסקים (כולל סידור פגישות עסקיות בסין) ומשתתפי קונגרסים בסין.

נותרו עדיין מקומות לסיור מיוחד אוק'־נוב' 88
(23 ימים בסין ב־$3495 בלבד!) 10.10־1.11 —

		מבצע 89	1989
– 24 יום טיול מקיף (12 ערים) 1989	–	$2995	$3495
– 17 יום טיול מקיף (10 ערים) 1989	–	$2645	$2995
– 32 יום המזרח הרחוק כולל 20 יום בסין		$3695	$3895

תוספת ל־6 ימי שיט על נהר ינגצה לכל הטיולים — $420

טרנס גלובל טרוול בע"מ

טל' 02-663171-2-3, 02-663559 פקס 02-665277

הסוכנות היהודית לארץ ישראל

המחלקה לעלית ילדים ונוער

עלית הנוער

מפעילה קו טלפון פתוח לשאלות הציבור

עם פתיחת שנת הלימודים תשמ"ט

הפונים יוכלו להציג **שאלות בנושא החינוך הפנימייתי בכפרי הנוער והקיבוצים**

צוות בין־מקצועי יועמד לרשות הפונים ביום ראשון 4.9.88 בין השעות 17.00–19.00 במקומות כדלהלן:

בת"א בראשות יחיאל שילה—סמנכ"ל ומנהל אגף הקליטה טל' 265713 263519־03

בירושלים בראשות אלי אופיר—מנהל אגף מוסדות בעלות טל' 227672 227671־02

בחיפה בראשות שלמה אוני—מרכז הפיקוח החינוכי בצפון טל' 641195 681107־04

שדולת הנשים בישראל

מודיעה בזה

על דרישותיה המינימליות ממצע כל מפלגה:

- התחייבות לייצוג של לפחות 40% נשים בכל המוסדות הציבוריים והפוליטיים.
- הקמת גוף ממלכתי עצמאי לבדיקה, לפקוח ולקידום מעמד האשה.
- החזרת הסעיף הסוציאלי (סעיף 5) לחוק ההפלות.
- הקצאת משאבים לנשים במצוקה — נשים מוכות, מנוצלות או קורבנות הטרדה מינית.
- בטול סטריאוטיפים מיניים במערכת החינוך ואיסור יצוג מזלזל של נשים בכלי התקשורת.

מצע השדולה במלואו נשלח לכל המפלגות. השדולה תיידע את הבוחרות והבוחרים לגבי המידה בה מאמצת כל מפלגה את דרישותנו.

לקבלת עותק המצע המלא, ת.ד. 3171 ים 91037 טל' (02-718922)

רשות ניקוז כנרת - מינהלת הכנרת

1.9.88

הארכת מועד הגשת מכרז 5/88 שפורסם ב 15.8.88

מועד הגשת מכרז מס' 5/88 להקמת תחנת מעבר לאשפה במג'אר מוארך בזאת עד לתאריך 11.9.88 (יום א') שעה 12:00.

צבי אורטנברג

יו"ר מינהלת הכנרת

דחפון

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

مكتز من الأجيل

מי צריך תאימות?

היפאנים הם שהמציאו כנראה את מילת הקסם: תאימות. המחשב שלנו עושה כל מה שהמחשב שלו עושה – אבל במחיר זול יותר. דומה כי בכל שהתרחב בסיס המשתמשים של ענף המחשבים, ושל ענף המחשבים האישיים בפרט – הפך המושג הזה, של תאימות, למרכזי.

כאשר השיקה יבם את סדרת הפי־אס שלה הקימו יצרני התואמים קול זעקה: יבם נטשה את התאימות. לפני כשבועיים, כאשר הכריזה יבם על הפי־אס 25 בישראל, אמר משה רשבסקי, מנהל השיווק של מל"ל בראיון לעתון "גלובס", כי "בתאימות יבם לא מצליחה להתחרות בתואמים".

אז נכון שתאימות היא דבר טוב. אבל האם היא קדושה?

קחו את אפל, למשל. סדרת האפל 2 היתה ללא ספק תהליך ששינה את עולם המחשב האישי. בכל אחד מדגמי הסדרה הזאת היו חריגות מסויימות בתחום התאימות מן הדגמים שקדמו לו. גם במקינטוש ניתן למצוא חריגים שכאלה. אין פירושו של דבר שאפל זנחה את בסיס הלקוחות שלה. במקום תאימות מוחלטת, הכובלת את הפיתוח החדש – החליטו שם לתת למשתמשים אופציה אחרת: מחשב טוב יותר – בצירוף נתיב הגירה הגיוני לתוכנות שנכתבו עבור קודמיו.

ומצד שני, קחו את האי־טי למשל. מחשב שלא הצליח אף פעם להגשים את התקוות שתלו בו. יש מי שאומרים כי הוא נפל בתחום הביניים, בין ה־8086 ובין ה־80386, וכי המעבד המרכזי שלו, 80286 לא היה מעולם חופשי באמת מכבלים. או שאולי היתה השאיפה לתאימות מוחלטת ל־8086 בעוכריו של האי־טי, האיש לא חשב על כתיבת מערכת הפעלה יחודית עבורו שתאפשר לו לזנק כפי שזינק ה־8086 לאחר שהשתחרר ממגבלות מערכת ה־CPM ועבר אל הדוס.

נכון, היצרנים הקטנים, אלה שאינם משקיעים בפיתוח עצמאי, היו מעדיפים שוק קפוא, שיאפשר להם להלוב עוד מעט מן הטכנולוגיה הישנה. למכור עוד כמה כרטיסים שהוצאות הפיתוח שלהם כוסו כבר מזמן. המשתמשים אינם צריכים להטריד עצמם בבעיות כאלה.

אפשר לשאול עד כמה דרושה תאימות "כלפי מעלה". מי שהמחשב שלו "קטן עליו" אינו צריך להיות כבול במגבלות הטכנולוגיה של הדור הקודם, בו נולדו הסטנדרטים של התאימות. מה שהוא זקוק לו, היא אפשרות דיאלוג עם מחשבים מן הדור הקודם. דוגמא טובה לאפשרות כזאת היא השינוי האחרון שהכניסה מיקרוסופט בפקודת ה"פורמאט" של הדוס. דוס במהדורה 4 מאפשר עתה פירמוט דיסקטים לפי סוג הכונן להם הם מיועדים, ולא בהכרח לפי סוג הכונן המפרמט. כלומר: מי שמשתמש בכונן של 1.2 מגה יכול גם לפרמט דיסקט ל־K360.

יש בין חברות המחשבים מי שמכירות למעשה בעיקרון לפיו אסור שהתאימות תגביל את הטכנולוגיה. דיגיטל, המתגאה כיום – ובצדק – בתאימות המוחלטת בתוך משפחת הואקס, הגיעה למשפחה הזאת לאחר שנטשה את התאימות למשפחה קודמת. כך למשל, אתה מוצא כיום כבר יותר מסוג אחד של ערוצים במחשבי 386, כשכל חברה נשבעת בפתרון מתוצרתה. יבם זנחה את כונן ה־25"5 הישן לטובת כונני "3.5, בעלי קיבולת כפולה ודיסקטים בעלי תוחלת חיים ארוכה יותר. למרות קריאות המחאה, הולכים כונני ה־5"3 וכובשים להם מקום בתקן. הכוננים הישנים יוסיפו להיות בצד החדשים עוד זמן רב.

נכון, חריגות מתאימות מחייבות את בתי התוכנה למאמץ נוסף. עם כל דור חדש, יש להשקיע עבודה בהתאמת התוכנה ובהבטחת בסיס הנתונים שכבר הוקם באמצעות אותה תוכנה. מן הסיבה הזאת, ברור כי מי שצריכים את התאימות יותר מכולם הם גנבי התוכנות. עבורם, כל שינוי פירושו צורך בפיצוח נוסף והעתקה חדשה.

דיפרנציאציה גדולה יותר בין דורות של ציוד תביא גם, בדרך הטבע, לירידה מהירה במחירו של ציוד שאינו מן הדור האחרון. ציוד מוזל שכזה – המסוגל כמובן עדיין לתת פתרונות בתוך מסגרות הביצועים להן תוכנן – הוא, שוב, מעניינם של המשתמשים.

אפשר גם משומש

מחשבים משומשים בארבעה מיליון דולר נרכשים בארץ מדי שנה במקום ציוד שאילו נרכש כחדש היה עולה 30 מיליון. במשרדי הממשלה עדיין מעדיפים את ההוצאה הגדולה

במדינה שבה הסיומת של לוחית הרישוי לרכב – 89, 88 או חלילה 86 היא סמנן סטאטוס, קשה להציע רכישת ציוד משומש. בענף שבו מספקי מערך ענף של יותר ציבור את שכחו דור הציוד החדש שנתיים לאחר שמכרו לך את הדור הקודם – שהוצג גם הוא כמעלה כמנט – יש מי שמסרבים בכלל להעלות על הדעת את האפשרות הזאת. ובכל זאת, מחשב משומש עשוי להיות עסקה מצויינת.

ראשית, מחשב אינו מתבלה. שלא כמכונית, הדורשת שיפוץ מנוע – יכול מחשב מתוחזק היטב לעבוד, תיאורטית, ללא הגבלה. אחת הדרכים המביכות על היצרנים למנוע מצרכני המחשוב שימוש לנצח – מה שכמובן יקטין את מכירת הציוד החדש – היא העלאת מחירי החוזקה המחלפים לציוד ישן. עליית המחירים הזאת מבוצעת משהו בשל פעולתן של חברות שירות חלופיות, המבצעות לעיתים קניבליזציה של ציוד היוצא משימוש ונרכש על ידן במחיר אפשרי, המבצלות רכיבים שלו.

הרבה מפריחתו של שוק הציוד המשומש חייבים לקחוחתיו לדרישות השלטון האמריקאיות, ולחוקי האנטי־טרסט הנהוגים בארה"ב. חוקים אלה מחייבים את יבם להתקין ולתת שירות גם לציוד שנרכש כמשומש – באותם תנאים וביתנים ללקוח אחר. המחייבות של יבם הולידה ענף תיווך מחשבים בין־לאומי פעיל, הי מתנהל על פי חוקים קלאסיים של היצע וביקוש. ארגון ברוקרים אירופי מפרסם באופן קבע רשימת ציוד נדרש ומוצע – ומחירוני שוק חודשים יוצאים ומופצים מפעם לפעם.

בין המוסדות הישראליים שרכשו ציוד יבם משומש – אלביט, הטכניון, הבורסה בת"א וגם התעשיה האווירית. תנובה מבססת את מערך המחשוב שלה על ציוד משומש. רבות מלשכות השירות עובדות על ציוד שנרכש בחלקו כמשומש: הילן, מלל ואחרי לדי הן רק אחדות מהן. בסך הכל, מדובר בהיקף שוק של כארבעה מיליון דולר, המחליף ציוד שאילו נרכש חדש היה מחירו 20 עד 30 מיליון דולר. בעסקות ציוד משומש מחייב הדילר להעמיד מערכת פועלת – ולצורך זה בעורים אלה הפועלים בשוק היבמי בייבם עצמה. החברות המרכזיות בשוק זה בישראל הן "טרדי", העוסקת במחשבים גדולים, מסדרה 4300 ומעלה, "תמר", המתמחה בציוד 38/36 והוכנת גם אחוקה ל־36, "יוסאר" "רנתיב", המתמחות בציוד דיגיטל בישראל, HP ובציוד הקסידרונה של "ותים", בציגת רשה בישראל, לשרת לציוד המשומש הכביל את "נתיב" לבניסה גם לתחום השירות.

הלקוחות הישראלים זהירים ברכישת ציוד משומש. "אם אני לא בא עם חסכון של 30% אף אחד לא מדבר איתי – למרות שבמערכת של ארבעה מיליון דולר גם 10% הם הרבה כסף", התלונן באוני ברוקר אחד. "ניסיתי להסביר למישהו למה 3081 ולא 3090, כשההבדל ביניהם הוא חצי מיליון במקום 2.5 מיליון דולר – ולא הצלחתי". עם זאת, אומרים מי שמצויים בשוק, רק בודדים מסרבים כיום לשקול לשוות את האופציה של ציוד משומש. בדרך כלל באים הסרבנים האלה מן המשרדות הציבוריות. כספי ציבור קלים יותר, כידוע, להוצאה.

סוחרי הציוד המשומש מתלוננים גם על חוסר מודעות מצד מי שרוכשים ציוד חדש לגבי ערך השוק של הציוד הישן אותו הוציאו משימוש ואליו הם מתייחסים בדרך כלל כאל השקעה אבודה. אחד הברוקרים סיפר לי על חמישה מחשבי 4341 שעמדו תקופה ארוכה כאבן שאין לה הופכין, מבלי שאיש בארגונים להם הם שייכים יטרח להציגם למכירה, ולו גם במחיר של עשרות אלפי דולרים לעומת מאות האלפים שהושקעו בהם. מנהלי יחידות מחשב שלהוצ לרכישת ציוד חדש מעדיפים לעתים לטעון בתוך הארגון שהציוד הישן דרוש להם לצורך גיבוי – ומחמיצים את ההזדמנות להפיק ממנו הכנסה אחרונה.

דייזי: מעבר ליוניקס – פזילה ל־OS2

חברת דייזי, המשלימה העברת כלי הפיתוח הגרפיים מתוצרתה למערכת ההפעלה יוניקס, בוחנת עתה גם את האפשרות לפתרונות תחת OS2. על כך מסר ל"הארץ" נורמן פרידמן, נשיא דייזי. לדבריו, אם יהפוך OS2 לסטנדרט של השוק – "גם אנחנו נהיה שם".

לדברי פרידמן, מתכננת עתה החברה ממשקים שיאפשרו קישור בין מערכות התכנון האלקטרוני שלה ובין מערכות הוצאה לאור ומערכות תיב"ם מכאני. ממשקים כאלה מיועדים לשיפור עבודת הכנת תיעוד התכנון מאריזים לציוד המתוכנן על גבי תחנות העבודה של דייזי.

נשיא דייזי אומר, כי החברה תוסיף להתמקד בפלח השוק העליון של תחום התיב"ם האלקטרוני, מול לקוחות גדולים המפעילים כל אחד מספר תחנות עבודה ומשתמשים גם במשאבי רשת.

דאטה־קואסט: מחשב ב־15% מהבתים בארה"ב

ב־15.2% ממשקי הבית בארה"ב היו מחשבים ביתיים בשנת 1988, שיעור דומה ל־1987. אך לעומת 1987 איכותם השתפרה באופן משמעותי. ממצאים אלו ואחרים הועלו בסקר שערכה חברת דאטה־קואסט. שיפור האיכות שוהה בסקר מתייחס למחיר המחשבים המותקנים בבתים. בשנת 1988 מחירי 43.7% מן המערכות בסקר היו גבוהים מ־1,000 דולר, לעומת 37.3% בשנת 1987.

לפי ממצאי הסקר, מחשבי קומודור, שבעבר היו יותר מסוגרת השוק, ממשיכים להיות הפופולריים ביותר – 23.8% מבעלי המחשבים מחזיקים בהם. נתח השוק של מחשבי אפל עלה ל־17.4%, לעומת 14.5% ב־1987. יבם שמרה על נתח שוק של 14.3% וטנדי על 10.1%. שתיים מן החברות שהיו מוליכות בשוק ירדו באופן משמעותי – מחשבי טקסס אינסטרומנטס ירדו מ־7.6% ב־1987 ל־3.1%, אטארי ירדו מ־6.6% ל־2.0%, ואילו קומפק עלו מ־0.4% ל־3.1%.

סקר המחשבים הביתיים בוצע על־ידי דאטה־קואסט, חברת מחקרי השוק הטכנולוגיה הגדולה בעולם, זו פעם שמינית ברציפות.

אפל הכריזה סיוע ביצוא לבתי תוכנה ישראליים

החברה תשווק ישומים שיפותחו בישראל במדינות ביבשת אסיה ובאירופה

פרדריק אסטפוז, מרכז תחום הדילרים בהנהלת חברת אפל באירופה, הכריז במפגש בתי תוכנה ישראליים, על תכנית סיוע שמציעה אפל לבתי תוכנה בישראל ובאירופה, אשר יפתחו יישומים למחשב המקינטוש.

הסיוע של אפל לבתי התוכנה מתחיל בייעוץ טכני ועסקי בתחום הישום העתידי. אסטפוז, אומר כי לאפל אירופה מידע עשיר על צרכי משתמשים בתחומים מגוונים, כמו גם מידע על יישומים המצויים בשלבי פיתוח שונים. במסגרת הייעוץ יוכלו בתי תוכנה ישראליים לשתף פעולה עם בתי תוכנה באירופה, או לקבל מידע על כדאיות הפיתוח בהתאם למחקרי השוק המבוצעים באפל.

פרויקטים שאושרו על־ידי מחלקת המו"פ של אפל באירופה, מנהלים תחת מעקב צמוד, שתכליתו זירוז תהליכים, אפשרות גישה לחומר ומימון לפי הצורך.

אפל מבטיחה למפתחים עזרה בשיווק המוצרים באירופה ובאסיה.

אסטפוז הדגיש כי התמיכה הרחבה בבתי התוכנה נובעת מהעובדה שהשוק הבין־לאומי של אפל מהווה 38% מסך המכירות הכללי. בכוונת החברה להעמיק את מכירותיה מחוץ לגבולות ארה"ב, עד כדי 50% מהכנסות החברה.

מערכת חליבה ממוחשבת של קיבוץ אפיקים מעוררת עניין בהונגריה

בתום מחקר ופיתוח, שנמשכו 3 שנים ואשר הושקעו בהם כחצי מיליון דולר, פיתח צוות של חברי קיבוץ אפיקים בעמק הירדן, בראשותו של מהנדס אלי פלס, חבר הקיבוץ (54), מערכת חליבה ממוחשבת המתקדמת, המסייעת לרפתנים לקבל אינפורמציה אמינה ומדויקת על מצבה של כל פרה בעדר הפרות, הן לגבי כמות החלב, איכותו והן לגבי סטיות בריאותיות החלות בה וכן כניסתה לעונת הייחום. המערכת מעוררת עניין רב בארצות הברית, ארצות אירופה ובמיוחד במזרח אירופה, שם יש נטיה גדולה להכניס עתה מערכת מיחשוב מתקדמת לצורך ייעול ענף הרפת. לאחרונה נערך באפיקים כינוס בין־לאומי של קניינים מארה"ב, אירופה וכן משלחת קנינים מהונגריה, שייצגה גם ארצות מזרח אירופאיות אחרות, שבאו להתעניין בנושא.

הכנסת המערכת החדשה מאפשרת ניהול עדר חולבות, בהיקף של 1,000 פרות, כמעט ללא מגע יד אדם, כאשר כל המידע מגיע לרפתנים בזמן אמיתי.

יצוא של 300,000 דולר לתוכנה ישראלית לשימושי וידאו על אמיגה

חברה ירושלמית בשם "מיקרושוקי", המנוהלת על־ידי יהושע ספיר, הודיעה כי חתמה על עסקת יצוא לתוכנות עבור מחשבי אמיגה עם חברת HS&Y המערב גרמנית. היקף העסקה בשלב ראשון – 300 אלף דולר.

התוכנה הקרויה VIDEO PAGE מיטיבה לנצל את תכונות הגרפיקה, הצבע והגראפיקה שבמחשבי אמיגה. היא מיועדת לכתיבה מהירה של כותרות בכל שפה, לייצור אפקטים חזותיים, ובאמצעותה נפתחת אחת הבעיות המסורתיות יוצרי סרטים בוידאו – חסרונו של התקן מתאים ולא יקר, לייצור של אפקטים וטקסטים ושילובם בסרטי וידאו באיכות שידור מלאה. מחשב "אמיגה" נפוץ ביותר במדינות אירופה, והוא משמש כעמדת עריכה ועיבוד תמונה בתחנות שידור ובאולפני וידאו. בישראל נרכשה התוכנה על־ידי מספר אולפנים הערכים. להפעלתה לתקופת הבחירות.

טכם תשווק תוכנה רפואית "כחול לבן" הכוללת ניהול הפריות מבחנה

חברת התוכנה טכם־טכנולוגיה מתקדמת תשלב תוכנה רפואית קלינית ישראלית במערכות ניהוליות של בתי חולים. החברה הקימה צוות מיוחד ליישום המערכת, העובד בשיתוף עם חברת "סיריוס" מירושלים, שפיתחה את התוכנה.

בימים אלו מותקנת מערכת לניהול חדר ניתוח בבית החולים אסף הרופא ובקרוב צפויות התקנות נוספות בבית חולים זה. הנהלת בית החולים רמב"ם בחיפה ביקשה לבחון אף היא את המערכת. כבר עתה פועלות מערכות ישומיות שונות במספר בתי חולים בארץ, ביניהם בילינסון, קפלן, כרמל, הדסה עין כרם ועוד.

המערכת הרפואית כוללת מספר מערכות ישומיות שפותחו על בסיס מחולל היישומים הישראלי "סיריוס" המיועד לשימוש ע"י רופאים.

אחת המערכות היישומיות הבולטות היא מערכת גינקולוגית הכוללת, בין השאר, ניהול הפריות מבחנה. תוכנה זו הותקנה בבית החולים הדסה בירושלים. המערכת מטפלת גם בתחומי האולטראסאונד, חדרי לידה, הריון בסיכון גבוה ועוד. מערכות ישומיות אחרות מיועדות למחלקת טיפול נמרץ ולמחלקות כירורגיות.

המערכות היישומיות מאפשרות איסוף מידע קליני ולוגיסטי, מעקב אחר תיקים רפואיים בקבלת החלטות תוך סיוע באיבחון ובטיפול. ישום נוסף שנבנה באמצעות מחולל הישומים "סיריוס" הוא מערכת רפואית קלינית למרפאות צבאיות.

עשרות דירות בירושלים עוצבו ע"י רוכשיהן ונמכרו בעזרת "אוטוקאד"

עשרות דירות בירושלים, שבבנייתן שולבה שיטת פלקל, נמכרו בעזרת מערכת אוטוקאד.

שיטת פלקל היא שיטה ישראלית ליציקת תקרות, המאפשרות בניית חללים במפתחים גדולים עד 25 מ' ללא עמודי ביניים.

מאחר ובדירות שנבנו בתל ארזה ומעלות לפנה ישמה השיטה הישראלית, נע גודל המפתח בין העמודים בתוך הדירה בין 6 ל־10 מ'. הקונים הפוטנציאלים יכלו לתכנן את מבנה הדירה לפי צרכיהם בעזרת תוכנת האוטוקאד שהותקנה על מחשב אישי באתר המכירות.

אדריכל הפרוייקט הכין חמש חלופות יסוד, וכל דייר יכול היה לבחור אחת מהן ולבצע בהן תיקונים.

העבודה נעשתה באמצעות תוכנת אוטוקאד, שאיפשרה לבצע את התכניות הסופיות לכל דייר, במוקד המכירות של החברה, תוך דקות ספורות בעת ניהול המשא־ומתן של קניית הדירה.

אוטוקאד איפשרה לדייר להוסיף חפצים כמו רהיטים מתוך קובץ התמונות של המערכת.

מחקר בפקולטה לניהול בתל־אביב: זיכרון מחשב דמוי המוח האנושי

מודל חדש לתכנון זיכרון מחשב, שיוכל לאחסן נתונים ולשלפם בדומה לאופן עבודת המוח האנושי, פותח ע"י ד"ר ישראל שפיגל ויוסי ויזל מן הפקולטה לניהול בבית־הספר למוסמכים במינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב.

החוקרים מקווים כי בעזרת המודל הזה, ניתן יהיה בעתיד לתכנן זיכרון מחשב אשר יפעל בצורה מקבילית, ויוכל לשלוף נתונים באופן אסוציאטיבי ממאגר נתונים מבוזר. זאת, בניגוד למחשב רגיל, שבו מאוחסן המידע בכתובות מסוימות, בתפיסה המקובלת של מסד־נתונים מאוחסנים הנתונים בצמתים (כגון במבנה רשת), שהיחסים ביניהם מאופיינים על־ידי הקשרים.

מרבית החוקרים סבורים, כי במוח האנושי מאוחסן המידע בצורה מבוזרת, והגישה אליו נעשית בהתאם לגירויים ולאסוציאציות. דבר זה מצריך שינוי מהותי בתפיסת הנתונים. לפי התפיסה המקובלת היום, מאוחסנים הנתונים בצמתי־רשת והיחסים ביניהם מאופיינים על־ידי הקשרים, ואילו לפי הגישה החדשה המצב הפוך: הנתונים יקודדו בקשרים והצמתים ישמשו מעבירים. צורה זו היא אחת ההשערות לעבודת המוח, שבו הנוירונים הם מעבירי המידע. לפי תפיסה זו, נתון המאוחסן במערכת לא יהיה בעל כתובת ספציפית, אלא יהיה מקודד על פני המערכת כולה.

עבודת המחקר משלבת תחומים מנוירוביולוגיה, רשתות נוירונים, מערכות דינמיות ומערכות מידע. בשלב הראשון היא מתמקדת בנושא אחסון ואיחזור מידע.

תוצאות בדיקות בקופ"ח באמצעות דואר אלקטרוני

אם יצליח הניסוי הנערך בימים אלה בעשרים מרפאות מול ארבע מעבדות, בשיתוף עם חברת עורק זהב, יעבירו בעתיד 45 המעבדות לבדיקות ביוכימיות של קופת־חולים הכללית את תוצאות הבדיקות המבוצעות בהן ל־444 מרפאות קופת־חולים, באמצעות דואר אלקטרוני.

דן תל ניר, ראש המרכז לשירותי מידע בקופת־חולים כללית, מסר כי בכל אחת ממעבדות הקופה מבוצעות בין 400 ל־1,000 דגימות ביום, ובין 2,000 ל־5,000 בדיקות ליום. תוצאות הדגימות והבדיקות נרשמות במחשב הקופה.

עד להפעלת הדואר האלקטרוני, נשלחו תוצאות הבדיקות למרפאות באמצעות הדואר. חברי הקופה המתינו בין 5 ל־10 ימים לתוצאות.

עם הפעלת מערכת הדואר האלקטרוני תועברנה התוצאות באותו יום למחשבים שיותקנו בכל אחת ממרפאות קופת־חולים. כך יוכלו הרופאים והחולים לקצר את זמן ההמתנה לתוצאות, ולהמשיך את הטיפול הנדרש בחולה תוך זמן קצר ביותר.

לקסיקון תולדות ההגנה בעזרת מאג'יק של משוב

מוזיאון ההגנה בתל־אביב, המציג את תולדות ההגנה מיום היווסדה ועד להקמת מדינת ישראל, יפיק בעזרת מחשב ומערכת שפותחה בסיוע מאג'יק את לקסיקון "כוח המגן" על קורות ההגנה.

אלוף משנה (מיל') שמואל אלבק, האחראי על הפקת הלקסיקון המשמש כעורך מערכת הלקסיקון, מציין שהפקתו כרוכה בכתיבת 2,200 ערכים הנכתבים על־ידי ארבעים הסטוריונים, בהם פרופ' יהודה חלך, ד"ר מאיר פעיל, ד"ר אלחנן אורן, פרופ' יואב גלבר ורבים אחרים.

לצורך מעקב אחר כל הגורמים הלוקחים חלק בכתיבת הלקסיקון ואחר איסוף החומר לכל ערך בנפרד, פיתחה משוב מערכת מיוחדת המאגר נתונים רב־תחומי, האוגר את כל החומר המצוי בתהליכי כתיבה. דיווחי המערכת מפרטים עבור כל ערך את שלב הכתיבה בו הוא מצוי, אורך החומר שהוקלד ועוד. באמצעות ספירה ממוחשבת של המלים בכל ערך, מתכנן מוזיאון ההגנה את גודלו של הלקסיקון ואת גודלו של כל ערך ביחס לערכים האחרים. במידת הצורך, ממליצה המערכת על שילובם של ערכים שונים המופיעים במספר נושאים לערך חדש אחד. בנושאי הניהול השוטף שנכללו במערכת כלולים גם התנאים האישיים לכל כותב, שלבי התקדמותו של הכותב והתשלומים המגיעים לו.

"תכנתומט" של "טיימק": שאלה של תיעוד נכון

דו"ח תוכנה

כאשר קיבלתי לראשונה את מחולל הישומים של טיימק, נזקקתי למשהו כמו עשרה ימים על מנת לעבור את שלב קריאת התיעוד וההבנה הראשונית של החבילה. לא ישבתי אמנם על המחולל ללא הפסק, ואפשר היה אולי לקצר את התהליך – אך לא בהרבה. אני מעיז לטעון כי הסיבה לאיטיות הקליטה שלי היתה אובייקטיבית: התיעוד שליווה את המערכת היה כבד, כתוב מחשבית במקום עברית וערוך באופן שהצריך מחשב־על כדי להתמצא בו.

אחרי הלם הפתיחה, התברר לי עם הזמן כי יש בידי מכשיר בעל יתרונות שאי אפשר להתעלם מהם. מחולל הישומים הזה גמיש ביותר בשלב הקמת הכרטסת ועיצוב הכרטיסים, כולל מגוון מרשים של אופציות לקשרים מתמטיים ולוגיים בין שדות – ונוח בשלב בניית הדו"חות. מהירות הקליטה טובה – מהירות האיחזור סבירה. כמו בכל מחולל, גם כאן, תנאי תוך רבים מדי עולים לך כמובן בהמתנה בעת השליפה. מספר הקבצים אינו מוגבל למעשה. כל ישום יכול לכלול עד 1,000 שדות, ב־25 מסכים.

כבר באותו שלב, לפני חודשים אחדים, היה טיימק כלי פיתוח טוב למתכנתים מקצועיים. מגוון האפשרויות שהוא פותח לבניית מערכות אחזור מידע מתוחכמות גדול – ומתכנתים מקצועיים אינם נרתעים בדרך כלל מתסמכות הפגישה הראשונה. הבעיה העיקרית מבחינת המשתמש הקטן היתה בעובדה שהחבילה הגיעה "ערומה". מרגע הרכישה ועד שאפשר לעשות שימוש עסקי בישום שפתחת עליה עובר זמן – וזמן הוא הדבר האחרון שיש בדרך כלל למי שהחליט כי הוא זקוק למחשב בסיס המידע שלו.

בחודש שעבר, הציגו מפתחי טיימק את מה שאמור להיות תשובה לשתי הבעיות. מחולל הישומים הותיק שלהם נארז באריזה חדשה, ועכשיו הוא נושא את השם "תכנתומט – מערכת תוכנה מודולארית בשיטת בנה בעצמך". התכנתומט הוא למעשה הטיימק המוכר והטוב – המגיע יחד עם ישומים קיימים: כרטסת לקוחות, כרטסת ספקים, ספר טלפונים, מערכת תעודות משלוח וחשבוניות. הפתעה הגדולה יותר באה עכשיו: כל הישומים האלה אינם מוגנים, כך שמי שבבית העסק שלו יותר ממחשב אחד – יכול להעתיקם ולשכפלם. כל ישום שיבנה המשתמש יהיה גם הוא בלתי מוגן – והצורך בחבילת התוכנה עצמה הוא בשלב הפיתוח בלבד. הסרת ההגנה תרמה גם לשיפור מהירות העבודה. מעבד התמלילים הנכלל בחבילה אינו הצד המרשים שלה.

אבל השיפור המרכזי הוא בתחום התיעוד. התכנתומט מגיע עם ספר מדריך, כתוב (במעט) בלשון בני אדם – וקל להתמצאות. מי שרוצה לעמוד על הדרך שעשו כותבי התיעוד מן הגרסה הקודמת ועד עתה, כדאי שישווה את פרקיו הראשונים של הספר, שנכתבו מחדש, עם הפרק האחרון, שהוא למעשה המדריך המקורי, שסופק עם התוכנה בעבר. איזה הבדל.

יחד עם שיווק ה"תכנתומט", משיקה טיימק את "התכנתומט הצעיר", המיועד – על פי שמו – לשימוש ביתי. כאן, הוסיפו למחולל הישומים גם מחולל גרפיקה, המאפשר ציור על גבי המסך. תוכנה זאת מוגנת בהגנת פלאג.

מחירים: תכנתומט – 750 ש"ח. תכנתומט צעיר – 280 ש"ח.

דרוש: ביטוח סיכוני תוכנה

חברות הביטוח בישראל אינן ערוכות לביטוח יצרני תוכנה וציוד ממוחשב מפני תביעות נזיקין בשל תוכנה או ציוד בלתי־תקינים

יצרני תוכנה ומערכות ציוד נתונים בחו"ל נוהגים לבטח את מערכותיהם מפני תביעות נזיקין שערכן מגיע פעמים רבות לסכומים גבוהים ביותר. אחריות יצרן התוכנה נובעת מכך, שתוכנה מתוצרתו עלולה להפיק תחזיות וחישובים מוטעים, כתוצאה מליקוי פנימי (באג) או מניתוח מערכת לקוי, ולגרום לנזקים למשתמש בה. בארץ, אין עדיין נוהג כזה – ויצרנים המעוניינים בכיסוי ביטוחי פונים בדרך כלל לחו"ל.

דוד גוברין, יועץ לביטוח וניהול סיכונים, מביא כדוגמא לסיכון כזה תוכנה הנדסית, המיועדת לחישוב כמויות: פגם בתוכנה יכול להביא להקמת מבנה רעוע ועם קריסתו עלול משווק התוכנה להיתבע לדין בגין הנזקים הישירים והתוצאתיים של התמוטטות המבנה. גם ספקי תוכנות לניהול מלאי עלולים, לדבריו, למצוא עצמם נתבעים בשל תוכנה, שגרמה למפעל המשתמש בה לרכוש מלאים בלתי דרושים.

לדברי דוד גוברין, אין כיום תשובה ביטוחית לבעיות כאלה בישראל ועל יצרני תוכנה וציוד ממוחשב אשר להזדקק לחברות שונות בחו"ל, אשר פיתחו ביטוח מיוחד ל"נזקי מחשב" בשל תביעות מסוג זה שהיו בעבר, בעיקר בארצות הברית.

גוברין צופה כי מלבד תביעות נזיקין בדומה לאלה שהובאו כאן עלול יצרן מערכת ממוחשבת להיתבע לתקן מוצר, לשנות אותו, להחליפו באחר, או אף לקבלו בחזרה אם נמצא כי אינו עונה על דרישות הלקוח כפי שהובטחה מראש. מקרים כאלה כבר נרשמו, בעולם וגם בישראל.

לדעתו, יצרני ויבואני התוכנה וציוד ממוחשב יבצעו ביטוחים מסוג זה בחו"ל. עם זאת, הוא רואה מקום לכך שחברות ביטוח ישראליות ימצאו תשובה מתאימה לבעיות ביטוחיות אלה של תעשיית ההייטק והתוכנה בישראל.

משרד הפנים הקים מערכת ממוחשבת לסקרים ושימושי קרקע במחוז הדרום

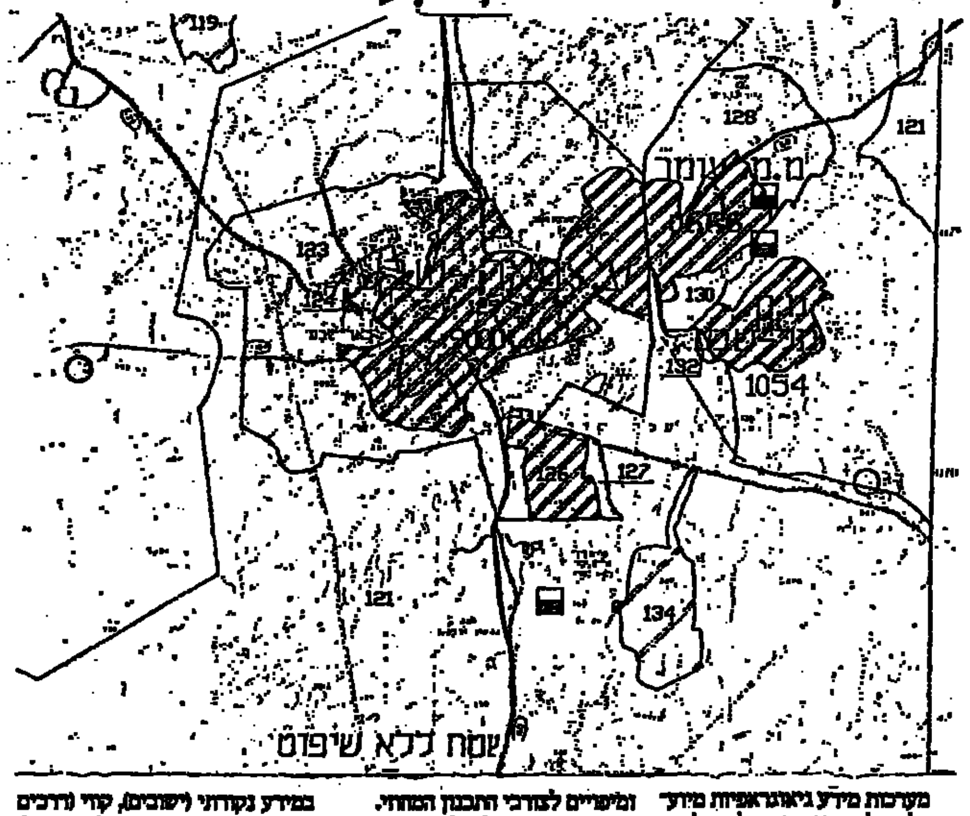

מערכות מידע גיאוגראפיות מיועדות לתת למתכננים ומקבלי ההחלטות תשובות לשאלות בנוסח "שלוף את כל השטחים שהם קרקע טובה לחקלאות וגם שמורות טבע", או "אתר את כל משבצות הקרקע שבבעלות המדינה הנמצאות במרחק נתון מכביש קיים ומתאימות להקמת ישוב חדש".

מערכת המידע הגיאוגראפי היא שילוב של מפות וטבלאות, ותפוקתה עשויה להיות אחת מן השתיים האלה.

מינהל התכנון במשרד הפנים יזם את הקמתה של מערכת מידע גיאוגרפית ממוחשבת על שימושי קרקע ומיפויים לצורכי התכנון המחוזי.

המכון הישראלי לתכנון ומחקר תחבורה תכנן וביצע את מיחשוב מערכת המידע. המערכת הממוחשבת פועלת על מחשב אישי וכוללת תוכנה מתוחכמת לקליטת הנתונים הגיאוגרפיים (דיגיטציה), כולל פוליגונים עם חפיפה חלקית, תוכנה למיפוי (כולל מיפוי על גבי מפות רקע מוכנות) ותוכנה להפקת לוחות נתונים.

תשתית המערכת היא בלוחות ובמפות ממוחשבות [illegible] במידע נקודתי (ישובים), קוי (דרכים קיימות ומתוכננות, מסילות ברזל, קוי חשמל וכדומה) ופוליגונים (קרקע לפי שימוש וייעוד, גבולות מוניציפליים וכדומה).

במערכת נקלטו בשלב זה מספר נושאים למחוז הדרום. המערכת תוכננה בצורה גמישה המאפשרת את יישומה לאזורים אחרים בארץ, לאזורים עירוניים ולקליטה של מיגוון נושאים.

[illegible] צבעונית שהופקה במערכת.

לפי דרישת רשות ניירות ערך מתפרסמת בזאת מודעה חדשה להיתר פרסום תשקיף מיום 31.8.88

הדר טבריה בע"מ
חברה לבנין, פיתוח והשקעות
מקבוצת מפעלי יאיר ובנו
ה.ד.ר. טבריה בע"מ
(להלן – החברה)

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח־1968 כי החברה פרסמה תשקיף בדבר

הנפקה של

סדרות אגרות חוב רשומות על שם (סדרה 1) בערך נקוב כולל של עד 10,000,000 ש"ח, עומדות לפרעון בשיעורים שווים (10% בכל שנה) בשנים 1992 עד 2001 ועד בכלל, נושאות ריבית בשיעור של עד 7% לשנה, צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש יולי 1988, מתוכן מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 9,840,000 ש"ח.

אגרות החוב מוצעות לציבור במכרז שיערך ביום 8.9.88 במחיר של 92% מערכן הנקוב. שיעור הריבית השנתית שתישאנה אגרות החוב יקבע במכרז אך לא יעלה על 7% לשנה.

אגרות החוב שלא תרכשנה על ידי הציבור במסגרת המכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור החל מיום 14.9.88 ועד ליום 29.9.88 במחיר השווה ל־92% מערכן הנקוב, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה על הקרן והריבית, שיצטברו מיום 9.9.88 (למחרת המכרז) ועד ליום הגשת הבקשה לרכישת אגרות החוב, ותישאנה ריבית בשיעור של 7% לשנה. בשעור ריבית זה של 7% לשנה – התשואה לפדיון ברוטו של אגרות החוב הינה כ־8.50% לשנה.

חברת הדר טבריה תעשיות (1980) בע"מ, הנשלטת ע"י החברה, התחייבה בהתקשרות מוקדמת לרכוש, למחרת סגירת רשימות החתימות, אגרות חוב בערך נקוב כולל של 160,000 ש"ח, באותם התנאים לפיהם תונפקנה יתר אגרות החוב ולהעמידן לרשות בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ ואחת כמלאי לצורך הבטחת מסחר סדיר באגרות החוב, כאמור בסעיפים 2.5 ו־13.5 לתשקיף. לפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 9,840,000 ש"ח.

בנק לאומי לישראל בע"מ מתכוון להזמין 10% מאגרות החוב המוצעות לציבור (ראה סעיף 2.1 לתשקיף)
מר יאיר ובנו מתכוון להזמין 10% מאגרות החוב המוצעות לציבור (ראה סעיף 2.1 לתשקיף)
הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בפיזור כאמור של אגרות החוב המוצעות (ראה פרק 1 לתשקיף).

התשלומים של סכומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה המובטחים על ידי אגרות החוב יובטחו בשעבוד קבוע בדרגה ראשונה על נכסי מקרקעין שבבעלות החברה או לפי הענין, על ידי שעבוד זכויות חוזיות ומתוך התחייבות לרשום שעבוד קבוע בדרגה ראשונה על זכויות לנכסי מקרקעין של החברה ושל חברת הבת הדר טבריה תעשיות (1980) בע"מ בנכסי מקרקעין כמפורט בסעיף 5.2 לתשקיף וזאת מיד לאחר רישומה של החברה או חברת הבת, לפי המקרה, בלשכת רישום המקרקעין כחוכרת לדורות לנכסים אלה. בנק הפועלים בע"מ ושתי חברות בנות שלו, שבתאריך התשקיף קיימים שעבודים והתחייבויות לרישום שעבודים לטובתם, נתנו הסכמתם לביטול השעבודים וההתחייבויות כאמור מיד עם פרעון הלוואה שהחברה נטלה מהם המסתכמת ליום 31.7.88 בסך של 6,511 אלפי ש"ח, שיפרעו מתוך הכספים שיגויסו על פי תשקיף זה. עם ביטול השעבודים וההתחייבויות האמורים לטובת בנק הפועלים בע"מ וחברות הבנות שלו ירשמו בלשכת רישום המקרקעין או לפי הענין, במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, השעבודים וההתחייבויות כאמור לטובת בעלי אגרות החוב. בנוסף יובטחו אגרות החוב בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה על כל זכויות הביטוח וכן על כל הזכויות לדמי שכירות ו/או פיצויים ו/או תשלומים ופירות אחרים עפ"י חוזי שכירות לגבי נכסי המקרקעין האמורים.

לאחר פרעון ההלוואה בסך 6,511,000 ש"ח כאמור פחות סכום חובות החברה והחברות בנות המובטחים בערבויות מר יאיר ובנו בנובח הסכום שיפרע כאמור ויעמוד על 24,037 אלפי ש"ח (ראה פרק 11 לתשקיף).
מר יאיר ובנו הינו מנכ"ל החברה ויו"ר הדירקטוריון (ראה פרק 10 לתשקיף). לענין עסקאות עם בעלי ענין ראה פרק 11 לתשקיף. החברה הינה "חברה משפחתית" עפ"י פקודת מס הכנסה. ראה פרטים בבאור 24 לדו"חות הכספיים.

בחוות הדעת של רואי החשבון לדו"חות הכספיים ליום 31.12.87 נכללה הפסקה הבאה: "חוות דעתנו לדו"חות הכספיים של החברה לשנים שקדמו לשנת 1987 כללה הפנעות בענין תביעות ע"י דיירים ואחרים שבגינן נעשו הפרשות חלקיות ולא התקבלו חוות דעת משפטיות לגבי סיכוייהן. וכן הימנעות עקב אי ראות שווי השקעה בחברה בת בחו"ל. על פי חוות דעת שקיבלנו מיועציה המשפטיים של החברה, הובהר לנו שההפרשות הינן נאותות. כן היה ביכולתנו לאמת את שוויה של ההשקעה בחברה הבת בחו"ל על פי הסכום בו מומשה ההשקעה בחודש מרץ 1988. לאור האמור הוסרו הימנעותינו בחוות דעת זאת".

היחס בין ההון העצמי המותאם לתאריך 31.12.1987 לבין סך כל ערכן הנקוב של אגרות החוב על פי תשקיף זה הוא 1:1.021 (ראה פרק 1 לתשקיף).

נתונים עיקריים מתוך הדו"חות המאוחדים על התוצאות העסקיות (באלפי שקלים חדשים, כמותאם לשקלים של חודש דצמבר 1987) (ראה סעיף 9.2 לתשקיף)

לתקופה שנסתיימה ביום	31 בדצמבר 1987 (12 ח')	31 בדצמבר 1986 (9 ח')	31 במרס 1986 (12 ח')	31 במרס 1985 (12 ח')
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	(403)	1,216	(1,472)	(2,885)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	(547)	466	(1,637)	(2,885)
סה"כ רווח (הפסד) לתקופה	389	(126)	(912)	(4,202)

הנפקת אגרות החוב המוצעות לציבור הובטחה על פי הסכם חיתום. סך כל עמלות החיתום, ההפצה, הניהול והריכוז של ההנפקה וההוצאות אחרות הקשורות בהנפקה, כולל מס בולים, הוא כ־8.5% מתמורת ההנפקה (ראה פרק 7 לתשקיף).

החתמים: לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ; כלל מנפיקים בע"מ; בנק כללי לישראל בע"מ; בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ; בנק אמריקאי־ישראלי בע"מ; "אייל" ניירות ערך בע"מ; בכורה שרותי יעוץ והשקעות בע"מ; א.ש. כספים בע"מ; בנק איגוד לישראל בע"מ; בנק למימון ולסחר בע"מ; נשואה סחר והשקעות בע"מ; רמקו – יעוץ וניהול השקעות בע"מ; יעד (ר.ס.) יעוץ פיננסי וניהול תיקי השקעות; צמיחה ניירות ערך בע"מ; יונידיסקט חברה להשקעות וניירות ערך בע"מ; סהר ניירות ערך והשקעות בע"מ; אפיקים חברה לייעוץ והשקעות בע"מ; מוריץ את טוכלר בע"מ; שחק עוז ניירות ערך והשקעות בע"מ; אנליסט אי.אמ.אס. שירותי ניהול השקעות בע"מ.

הנאמן לאגרות החוב: חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ*.
עותק מהתשקיף והעתק מהחוזר לפירסומו נמסרו לרשם החברות.
ניתן להשיג עותקים מהתשקיף ולהגיש הזמנות לרכישת אגרות החוב בכל סניפי הבנקים או חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

* נמנה על קבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ. חובות החברה (במאוחד) לבנק ליום 31.7.88 מסתכמים בסך 4,950 אלפי ש"ח.

תאריך התשקיף: 31.8.1988

כלכלה ועסקים

רסקו חתמה בראשי תיבות על מכירת חברת ערד תמורת 3.4 מיליון דולר

מאת יהודה שרוני

מנהלי חברת רסקו, חתמו בשבוע שעבר על הסכם בראשי תיבות, למכירת אחזקותיהם בחברת ערד, תמורת 3.4 מיליון דולר. 400 אלף דולר בתמורה ישולמו לרסקו במזומן, ויתרת 3 מיליון הדולר, ישתמשו להחזר החוב של רסקו לבנק הפועלים. לצורך החזרת החוב שיעברה רסקו את מניות ישרס, שהוחזקו באמצעות ערד.

מכירת ערד קיבלה את ברכתו של בנק הפועלים, שהינו אחד מבעלי החוב הגדולים של רסקו (החברה חייבת לבנק כ־25 מיליון דולר). ואולם, לפי שעה לא ברור האם בעלי החוב האחרים, שרסקו משועבדת להם בשיעבוד שוטף, יתנו את הסכמתם. המדובר בבנק לאומי שרסקו חייבת לו כ־25 מיליון דולר, ובנק המזרחי, שרסקו חייבת לו כ־10 מיליון דולר.

רוכש השליטה בערד הוא משקיע חוץ, הפועל באמצעות מנהל תיקי ההשקעות שלמה אייזנברג. הנכס העיקרי של ערד הוא בעלות על 20 אחוז ממניות ישרס, ורכישת ערד הוא שלב נוסף במאבק השליטה המתנהל בימים אלה בישרס. רסקו שולטת באופן ישיר ב־5 אחוזים נוספים ממניות ישרס, ואלה משועבדים לבנקים. לא ברור לפי שעה אם גם מניות אלה יימכרו למשקיע הפועל באמצעות אייזנברג. מניות ישרס מוחזקות על ידי מספר בעלי מניות נוספים. גיורא אקרשטיין ביקש להדגיש כי אינו מחזיק ולו גם ערך נקוב אחד של מניות החברה.

העורך: נחמיה שטרסלר

"דיור לעולה" זכתה במכרז של חברת חשמל בסך 10 מיליון ש'

מאת אריה לביא

חברת הבנייה "דיור לעולה" בבעלות הסוכנות היהודית, זכתה באחרונה במכרז של חברת החשמל להקמת תחנת כח בירושלים בסכום של 10 מיליון שקל. למכרז, שהוא מהגדולים שפורסמו בעת האחרונה, ניגשו מספר חברות גדולות, ובכלל זה סולל בונה.

צפויה ירידה של כשליש בהיקף היצוא של "כבלי־ציון" השנה

מאת מיכל רוזה

חברת "כבלי־ציון" צופה כי היצוא שלה יקטן בשנת 1988 בכשליש לעומת השנה הקודמת. יצוא החברה הסתכם בחודשים ינואר־יוני השנה ב־316 אלף דולר בלבד, לעומת יצוא בהיקף של 500 אלף דולר במחצית השנה שהסתיימה ב־30 בספטמבר 1987.

על פי תחזיות החברה יגיע היצוא בכל השנה הנוכחית ל־900־800 אלף דולר בלבד, לעומת 1.2 מיליון דולר בשנה הקודמת.

מנכ"ל "כבלי־ציון", הרי אנגל, מסר ל"הארץ", כי הקיטון ביצוא נובע ממדיניות של הערכת השוק המקומי, וזאת לנוכח הרווחיות הירודה של היצוא כחלק ממוצרי החברה. אנגל ציין, עם זאת, כי החברה עושה מאמצים להגדיל את היצוא שלה בשנת 1989. על פי הסכמים שהחברה חתמה והזמנות ניסיוניות שנשלחו לכמה מדינות באירופה הוא מעריך כי היצוא של החברה בשנה הבאה יסתכם ב־1.5 מיליון דולר.

מניות הבנקים – האם יימצאו קונים

הבעיה העיקרית היא ההלאמה. הממשלה מצהירה בכנות כי אין לה רצון להלאים את המערכת. אולם ככל שתהליך המכירה יתמשך ויסתבך, הרי החיים והמציאות יביאו להלאמה זוחלת, לא מתוכננת ולא מבוקרת, ומכל האפשרויות, זו נראית כגרועה ביותר

מאת יהודה דרורי

הכותב שימש עד סוף 1987 כממונה על שוק ההון באוצר

ב־31 לאוקטובר 1988, יתבצע השלב העיקרי של פדיון מניות הבנקים, המסוגרנו. תורים הממשלה כ־5.6 מיליארד דולר לבעלי המניות הבנקאיות. על אף הוצאת סכומי עתק אלה, לא יעברו המניות לבעלות הממשלה. ההסדר המקורי מאוקטובר 1983, קבע שהמניות יירכשו מהציבור ע"י חברות הנקראות "בטוחות", השייכות לבעלי השליטה הנוכחיים בבנקים.

לצורך מימון הרכישה, יקבלו חברות אלה, אשראי מהממשלה לתקופה של 5 שנים ובריבית מסחרית. מכאן הברור כי החברות לא יוכלו לפרוע האשראי, הרי בתום חמש השנים, כלומר באוקטובר 1993, תהפוך הממשלה לבעלת רב המניות. זאת ועוד, על פי המצב החוקי הקיים, גם ב־1993 לא תשלוט הממשלה בבנקים, למרות השקעתה הגדולה. השליטה תישאר בידי בעלי השליטה הנוכחיים, המחזיקים במניות מיוחדות המקנות להן את הרוב בשליטה.

היוצא מהכלל, לכאורה, הוא קבוצת אי.די.בי, שם תגיע הממשלה ב־1993 לרוב בשליטה, אולם ב־1983 התחייבה הממשלה לא לממש רוב זה. בשאלת השאלה, מה טעם ראתה הממשלה לבצע את הסדר המניות במתכונת המורכבת שתוארה, האשר נראית לא כ"כ מובנת היום. שני שיקולים עמדו לעניין זה ביסוד החלטת הממשלה ב־1983:

1. הרצון להימנע מכל תדמית של הלאמת הבנקים, ואת על ידי דחיית תהליך קבלת המניות בכל הניתן.
2. התקווה או האמונה כי לאחר תום תקופה של 10 שנים יגיע או יתקרב שווי מניות הבנקים, לשווי ההגנה הממשלתית, ובמקרה כזה, לא תהיה להסדר המניות עלות כלכלית.

ככל שעבר הזמן מההסדר המקורי, התקרב תאריך הפירעון, גברו הקולות הסוברים שיש צורך לסטות מהמתכונת שנקבעה ב־1983, ולקבוע הסדר אחר. במשרד האוצר ובבנק ישראל התקיימו בעניין זה דיונים רבים. באחרונה נודע, כי משרד האוצר גיבש מדיניות חדשה בנושא. ביום שישי, לפני יומיים, נפגש שר האוצר בנושא זה עם ראשי הבנקים.

על פי המידע הקיים, מציע משרד האוצר את קווי הפעולה הבאים:

(1) תבוטל המתכונת הפיננסית שנקבעה ב־1983, ואשר תוארה לעיל (ברור מאליו, שלא יחול שום שינוי בהתחייבות שנתנה לציבור לרכוש מניותיו).

(2) המדינה תוכל כבר מ־31 לאוקטובר 1988 למכור המניות.

(3) תבוצע השוואה מלאה של זכויות ההצבעה של המניות, על בסיס "מניה אחת – קול אחד". משמעות הדבר היא, כמובן, ביטול הזכויות של המניות המיוחדות המוחזקות ע"י בעלי השליטה.

(4) כנראה שהממשלה מוכנה להעניק פיצוי מסויים לבעלי השליטה, בגין אובדן שליטתם ואת ע"י תשלום בעין, של כמות מסויימת של מניות. לא נמסר מהו שיעור הפיצוי, אך נקל להבין, שקיים פער לא קטן בין מה שהממשלה מוכנה לתת, לבין מה שבעלי השליטה דורשים או מצפים לקבל.

(5) המניות יימכרו למשקיעים המעוניינים בהם על בסיס מסחרי, מתוך מגמה להשיג התמורה הגבוהה ביותר. לא תינתן עדיפות לבעלי השליטה, והם יצטרכו להתמודד עם אחרים. יש לזכור, שעפ"י החוק, העברת בעלות של 10% ומעלה במוסד בנקאי, חייבת באישור בנק ישראל, אשר בודק, קודם לאישור, את יכולתם וכשירותם של הרוכשים הפוטנציאליים, להיות בעלים בבנקים.

(6) עפ"י הערכות שונות יימשך תהליך המכירה בין 3 ל־7 שנים. בתקופת המכירה, לא תפעל הממשלה כבעלת הבנקים וייקבעו הסדרי ביניים מסוימים, שיבטיחו זאת, בכפוף לשמירת האינטרסים החיוניים של הממשלה. מהות הסדרים אלה אינה ברורה עדיין, אך המצב של "חצי הכיוך" – אי הלאמה מצד אחד, ושמירה על אינטרסים חיוניים מצד שני – הינו בעייתי ביותר.

האוצר הודיע שהוא מתכוון להגיע להסדר המוצע על ידו במו"מ, ותוך הסכמה עם בעלי השליטה, אך אין שוללים באוצר אפשרות של חקיקה. יתר על כן, קיימות הערכות של משפטנים מסוימים, לפיהן גם אם יגיע האוצר להסכמה עם בעלי השליטה יהיה צורך לגבות ההסכמה בחוק.

ככל הידוע, מתנהל מו"מ עם בעלי השליטה בי אי. די. בי., במגמה לסכם את השינויים המוצעים. הרקע לרצונו של האוצר לשנות את המתכונת שנקבעה בעבר הוא כלכלי – עסקי וציבורי כאחד.

לדעת האוצר, אין כל טעם להמתין תקופה של חמש שנים נוספות, כאשר הבנקים הגיעו כבר להבראה באותה. הקניית זכויות הצבעה "תשביח" את ערך המניות, וכך, ניתן יהיה למוכרן במחיר גבוה יותר ולמזער את העלות הגבוהה של הסדר המניות. מעבר לכך, ייתכן שמשקיעים פוטנציאליים מסויימים כלל לא ייכנסו לתמונה אם לא יוכלו להבטיח לעצמם רכישת שליטה מלאה או חלקית בבנקים.

שר האוצר הודיע שהתמורה ממכירת נכסי מדינה לא תשמש להקטנת החוב הפנימי והחיצוני. מכירת מניות בסכומים משמעותיים תאפשר לאוצר בעתיד להקטין את גיוס ההון שלו, והתוצאה מכך תקטן הריבית לטווח ארוך, ויפנו מקורות לסקטור הלא ממשלתי. שני דברים אלה, יש בהם כדי לתמוך בצמיחה.

מעבר לנימוקים הכלכליים והעסקיים, קיים לגרסת האוצר, גם נימוק ציבורי: אין זה סביר שנפשים ימשיכו לשלוט בבנקים ללא כל השקעה מצדם, מה גם שקיימת תחושה באוצר כי בעלי השליטה לא הוכיחו עצמם בשנים האחרונות.

הציר המרכזי בתוכנית האוצר הוא מכירת המניות במחיר כלכלי, במועד קרוב ככל הניתן. לא נכנס לנושא הערכות ספציפיות של שווי הבנקים השונים, אך כאינדיקציה כללית לשווי, מקובל להשתמש בהון המתואם של הבנקים המסתכם בכ־5.6 מיליארד שקל. השאלה העיקרית אותה נגמה לבדוק, היא איך ניתן לבצע את תוכנית האוצר.

כפי שיתברר בהמשך, קיים שוני באולמנטים מסויימים, בין הקבוצות הבנקאיות, והיתות, בחלקו, צריך להיות ספציפי, ולא כללי. אנו נעסוק רק ב־4 הקבוצות הבנקאיות הגדולות: בל"ל, פועלים, אי.די.בי. ומזרחי, ו־נתעלם משלושה בנקים נוספים הכלולים בהסדר: בנק כללי, בנק מימון ומסחר ובנק איגוד.

לגבי בנק כללי ובנק מימון ומסחר, גם לאחר השוואת זכויות ההצבעה לא יהיה לממשלה רוב בשליטה, ולגבי בנק איגוד, הרי עפ"י ההערכות, ניתן יהיה למוכרו בקלות יחסית במחיר גבוה הקרוב לשווי ההגנה הממשלתית.

לצורך ניתוח אפשרויות המכירה, נחלק את הקונים הפוטנציאליים ל־4 קבוצות:

1. בעלי השליטה הנוכחיים
2. עובדי הבנקים
3. משקיעים מקומיים
4. משקיעי חוץ

בעלי השליטה הנוכחיים

כאמור, לא הובטחה לבעלי השליטה עדיפות, אך ברור שגורמים אלה, יהיו העיקריים ולעתים אף היחידים, בין הקונים הפוטנציאליים. בעלי השליטה בבנקים הם:

בנק לאומי – חב' אוצר התישבות היהודים המחזיקה ב־75.5% מזכויות ההצבעה. חברה זו קשורה בהסתדרות הציונית.

בנק הפועלים – חב' העובדים המחזיקה ב־50.1% מזכויות ההצבעה.

אי.די.בי. – משפ' רקנטי המחזיקה ב־27% מזכויות ההצבעה.

בנק המזרחי – אגודת המזרחי מחזיקה ב־50.0% מזכויות ההצבעה.

כפי שנראה להלן, קיים הבדל גדול באופי ובהתייחסות בעלי השליטה. אנו נבחן כל בעל שליטה עפ"י שני מבחנים:

א. מידת האינטרס שלו להמשיך לשלוט בבנק.

ב. יכולתו הפיננסית, המיידית והעתידית, לרכוש שליטה.

על סמך המבחנים, נציג דירוג של הסבירות שהבנקים יירכשו ע"י בעלי השליטה שלהם.

1. קבוצת אי.די.בי.

לכל הידיעות, ההסתברות הגבוהה ביותר, שבעל שליטה ירכוש את המניות קיימת בקבוצת אי.די.בי.. למשפחת רקנטי יש אינטרס ברור ורצון עז להמשיך ולשלוט בבנק (ובמרע ההשקעות הכלולה באי.די.בי.), וככל הנראה יש למשפחה גם האמצעים הפיננסים המיידיים הנדרשים לרכישה.

גם נקודת הזינוק של משפחת רקנטי טובה יותר, בהשוואה לאחרים. למשפחה יש כבר כיום כ־6% מהבעלות על החברה. מעבר לכך, סכום מניות נוסף כ־90 מיליון דולר – מוחזק ע"י חברת הספנות "אל־ים", הקשורה במשפחת רקנטי. מניות אלו קיבלו הגנה ממשלתית, במסגרת ה"נוסטרו". אם הדבר יוזה קריסי, יכולה משפ' רקנטי לא להגיש מניות אלו לפדיון, ואז יהיו לה 8% נוספים בהון. התקיים מו"מ בין האוצר למשפ' רקנטי.

2. בנק הפועלים

לחב' העובדים אינטרס עליון בהמשך החזקת השליטה בבנק, המהווה כיום ציר מרכזי ועוגן פיננסי של חברת העובדים. בעיית חברת העובדים היא, שככל הידוע אין ביכולתה לגייס אמצעים פיננסים מידיים לצרך רכישת המניות. הדבר נובע, כמובן, ממצבן הקשה של החברות המאורגנות במסגרת חברת העובדים. הרחבה של מניות בנה"פ, שקבלו הגנה במסגרת "הנוסטרו", ושהוחזקו ע"י קרן ההשקעות של חברת העובדים, אינה קיימת עוד, לאחר שמניות אלו נמכרו לממשלה ותמורתן הושקעה בחברות סולל בונה והסנה.

יחד עם זאת, לטווח ארוך יותר, בהנחה שתוכניות ההבראה המופעלות כיום בחברת העובדים יכלו יפה, ייתכן שחברת העובדים תוכל בהדרגה להגיע ליכולת פיננסית, שתאפשר רכישת המניות.

3. בנק לאומי

כיום, כלל לא ברור מהו האינטרס של ההסתדרות הציונית להמשיך ולהחזיק בשליטה בבנק, וזאת מעבר לסיסמה הריקה לפיה "בנק לאומי צריך להמשיך להיות הבנק של העם היהודי". עפ"י ניתוח אובייקטיבי נראה, כי אין לבעלי השליטה הנוכחיים אינטרס ברור בהמשך השליטה. הרי גם הסוכנות בעיקרה אינה גוף כלכלי או עסקי, כך שזה לא לא מאפשר לה להגיע ליכולת פיננסית מידית, או עתידית שתאפשר רכישת המניות.

4. בנק המזרחי

גם במקרה זה לא ברור מהו האינטרס הכלכלי של בעלי השליטה. ייתכן שקיימים שיקולים פוליטיים. מכל מקום, ברור לחלוטין שאין בידי בעלי השליטה יכולת פיננסית מידית או עתידית לרכוש את המניות.

1. בעלי השליטה.

להלן דרוג הסבירות שבעלי השליטה ירכשו בבנק:

קבוצה בנקאית	אינטרס בהמשך שליטה	אמצעים פיננסים מיידיים	אמצעים פיננסים עתידיים
1. אי.די.בי	גדול מאוד	יש	יש
2. פועלים	גדול מאוד	אין	ייתכן ויהיו
3. בל"ל	לא ברור	אין	אין
4. מזרחי	לא ברור	אין	אין

2. עובדים

נושא מכירת מניות לעובדים מקובל מאוד בעולם. בצרפת, למשל, כאשר באחרונה נמכרו לציבור בנקים מולאמים, הוקצו 10% לעובדים. גם בתכנית למכירת מניות כימיקלים לישראל ע"י הממשלה נקבע שאחוז מסויים (4%) יימכר לעובדים.

להערכתי, האפשרות של מכירת מניות לעובדים היא מעשית ביותר, וניתן לשווק בצורה זו כ־5־10% מהון הבנקים. יש לזכור, עם זאת, שבכל מקרה, המכירה לעובדים תהיה פיתרון חלקי ומשלים, ולא המסלול המרכזי למכירת המניות.

3. משקיעים בארץ

לכאורה, צריכים להיות המשקיעים בארץ, לסגיות, הגורם העיקרי שירכוש את מניות הבנקים. אולם ניתוח מפורט יותר יוכיח כי הביטוי "הבנקים גדולים מדי על המדינה" נכון גם לנושא זה.

המשקיעים בארץ חולקו ל־3 קבוצות משנה עיקריות:

א. משקיעים גדולים
ב. משקיעים מוסדיים
ג. ציבור

א. משקיעים גדולים

הכוונה היא לחברות השקעה, או קונצרנים גדולים (או אף יחידים עתירי ממון), המסוגלים להשקיע סכומים של מאות מיליוני שקלים על מנת לרכוש שליטה בבנק. כמעט שלא קיימים גופים כאלה ואלה הקיימים, הם למעשה חברות בנות של בנקים (דוגמת "כלל").

ניתן לומר שאפשרות זאת אינה מעשית כיום וגם לא בעתיד הנראה לעין.

ב. משקיעים מוסדיים

בידי המשקיעים המוסדיים בישראל – קופות פנסיה, קופות גמל וחברות בטוח חיים מרוכזים כ־45 מיליארד שקל.

בהנחה ששווי מניות הבנקים מגיע לכ־5 מיליארד שקל, הרי, לכאורה, יכולים המשקיעים המוסדיים, לקלוט כמות משמעותית ביותר של מניות. למעשה רוב רובה של הצבירה בגופים אלה מושקעת באגרות חוב, בעיקר ממשלתיות, ושיעור ההשקעה במניות הוא קטן ביותר.

הנשלטים או מנוהלים על ידי הבנקים, יהפכו לבעלי מניות גדולים בהם. נראה, לכן, כי גם אפשרות זאת, אינה מעשית כיום.

ג. הציבור

מצב שוק המניות בשנים האחרונות (למעשה מאז המשברים של סוף 1982 ו־1983), לא אפשר גיוסי הון משמעותיים. אנו ערים למצב שהציבור – אם במישרין ואם באמצעות קרנות הנאמנות – מדיר רגליו משוק המניות, ויעידו על כך היקפי המסחר לאחרונה.

סך שווי המניות התופשיות הסחירות בבורסה מגיע היום לכ־5.6 מיליארד שקל, כאשר החלק הפעיל (שאינו בהחזקה קבועה של בעלי עניין) מגיע לכ־1.1 מיליארד שקל. אם נעמיד סכום זה מול השווי המשוער של מניות הבנקים – כ־5 מיליארד שקל, נראה שאפשרות שיווק מסיבי של מניות בנקים לציבור, אינה מעשית בשלב זה.

4. משקיעי חוץ

ההחלטה אם לאפשר למשקיעי חוץ לשלוט בבנקים ישראליים גדולים, קשורה בשאלות של מדיניות, והיא צריכה להתקבל על פי מכלול של שיקולים, שלא נתייחס אליהם פה.

בהנחה שיש נכונות במשרד האוצר ובבנק ישראל, להסכים לשליטה של משקיעי חוץ בבנקים, שלה, כמובן, השאלה האם קיימים משקיעי חוץ המעוניינים לרכוש שליטה בבנקים ישראליים. לצורך הדיון נחלק את קבוצת משקיעי החוץ ל־3 קבוצות משנה:

א. בנקים זרים
ב. משקיעים גדולים
ג. ציבור

א. בנקים זרים

מוסכם על הגורמים הקשורים בנושא שאין זה סביר, שיימצא בנק זר גדול שיהיה מוכן לרכוש שליטה בבנק ישראלי. הדבר נכון, ללא ספק, לגבי הבנקים היפניים (שהם כיום הגדולים בעולם) והאירופיים, אך גם בקרב הבנקים האמריקאים שיש להם באופן מסורתי קשרים עם ישראל, לא מסתמן עניין בבנקים ישראליים.

ב. משקיעים גדולים

ייתכן שבקבוצה זו טמון הסיכוי היחידי למכירת מניות הבנקים למשקיעי חוץ. כוונתי בעיקר למשקיעים המוגדרים כ"קבוצות יהודיות", או קבוצות של אנשי עסקים ישראלים לשעבר או בהווה, שעיקר פעילותם בחו"ל.

באשר לאטרקטיביות היחסית של הבנקים השונים למשקיעי חוץ גדולים, אם יימצאו, הרי נראה שתהיה העדיפות לבל"ל ואי.די.בי., וזאת מאחר שלבנקים אלה יש פעילות ענפה בחו"ל, במסגרת חברות בנות, בעוד שפעולות בנק הפועלים למשל, הם בעיקר באמצעות שלוחות של הבנק הישראלי.

ג. ציבור

סקטור הבנקים המסחריים אינו פופולרי במיוחד בקרב ציבור המשקיעים בחו"ל בשנים האחרונות, ויעידו על כך מכפילי הרווח הנמוכים ביחס לפירמות בענפים אחרים. אם נוסיף לכך, את הסיכון הישראלי – הכלכלי והמדיני – ניתן להגיע למסקנה שאין כל אפשרות בשלב זה, להנפיק מניות של בנקים ישראליים בבורסות חשובות בחו"ל.

משימה מורכבת

המסקנה היא שמכירת מניות הבנקים מהווה, באופן אובייקטיבי, משימה מורכבת וקשה ביותר, שעדיין לא ברור אם ומתי ניתן יהיה להשלימה בהצלחה. אם נוסיף לזאת גורמים נוספים כגון התנגדויות לבכור באותה תקופה מניות של חברות ממשלתיות, הסרבול הטבעי הקיים בפעולת הממשלה ושיקולים פוליטיים, הרי נמצא כי התכונה נראית בעייתית עוד יותר.

אין זאת אומרת, כי הגורמים שעוסקים ויעסקו בנושא צריכים להתיאש מראש. נהפוך הוא, עליהם להיות מאוד נחושים בפעילותם, אולם תוך ראייה ריאלית של הבעיות.

הבעיה העיקרית העולה מהניתוח, היא נושא ההלאמה. הממשלה מצהירה בכנות, כי אין לה רצון להלאים את המערכת. אולם ככל שתהליך המכירה יתמשך ויסתבך, הרי החיים והמציאות יביאו להלאמה זוחלת, לא מתוכננת ולא מבוקרת, ומכל האפשרויות, זו נראית כגרועה ביותר.

רפאל רקנאטי – ההתנגדות הגבוהה ביותר (תצלום: י.פ.פ.א)

לקוח שנתבע על ידי המזרחי פרסם מודעות להתארגנות "נפגעי הבנק"

מאת יהודה שרוני

אחד מלקוחות בנק המזרחי שנתבע על ידי הבנק לשלם עשרות אלפי שקלים בגין חובותיו, עומד מאחורי המודעות שפורסמו השבוע בבנות הבנק. במודעות שפורסמו בכל העיתונים, המופנות אל "נפגעי בנק המזרחי", מציע ומפרסם לכל הלקוחות שניזוקו כתוצאה מפעולות עסקיות שביצע בנק המזרחי, לפנות לתיבת דואר מסוימת.

דובר בנק המזרחי מסר בתגובה כי ללקוח יש סכסוך משפטי עם הבנק, והוא הודיע לבנק כי יפרסם כנגדו מודעות בעיתונים. דובר הבנק הוסיף ואמר כי מוטב שהלקוח היה משלם בכספי המודעות את חובו לבנק, ולא היה מבזבז את כספו לריק.

מודעות אלה, אמר הדובר, לא ישפיעו כהוא זה על עמדת הבנק, ובית המשפט יבינו סוף סוף באיזה סוג של לקוח מדובר. עוד מסר הדובר כי ידי הבנק כבולות ולא ניתן לפרסם בעיתונות מודעות נגדיות.

מנהל, ראש ועד!

אנו נתאים לך שי לחג בכל תקציב לבחירתך מצעים ומגבות בעיצובים מרהיבים ובאיכות הידועה של ורדינון

ורדינון מצעים ומגבות

לפרטים והזמנות עידית, טל' 03־923278

חנות המפעל: פ"ת, א.ת. קרית מטלון, מבטחים 6

המזמין: מגור החזקות – אהליאב בע"מ

הודעה על תוצאות הצעה לציבור בתשקיף

על פי תשקיף מגור החזקות בע"מ ואהליאב בע"מ (חברת בת של מגור) מיום 14 באוגוסט, 1988, הוצעו לציבור 11,353 יחידות במחיר של 38.85 ש"ח ליחידה.

עד למועד סגירת רשימת החתימות נתקבלו 41 הזמנות לרכישת 12,139 יחידות. עקב חתימות יתר נקבע שעור הקצאה של 93.215% לכל מזמין מהיקף בקשתו, מעוגל כלפי מטה למידה הקרובה.

ברשת מלונות ת. שיף

מבצעי מחירים מיוחדים בחגים

נותרו חדרים

בדיפלומט ת"א 03־294422

מרינה ת"א 03־282244

הנשיא ירושלים 02־631273

חדרים ממוזגים, בריכת שחיה, אוכל מעולה

מהרו לנצלל עכשיו

אנו

קבוצת אנשים הבאים מתחומי העשייה והמחשבה הכלכלית, בעלי השקפות שונות, מאוחדים בדעה כי בטחון מדינת ישראל ואיכות החיים בה, לא ייתכנו ללא כלכלה איתנה. ורק מנהיגות כלכלית בעלת חזון, יוזמה ויכולת ביצוע, יכולה להבטיח לנו חוסן בכלכלי.

שמעון פרס הוכיח לנו בשתי שנות כהונתו בראשות הממשלה, כי הוא המתאים והמסוגל להנהיג את ישראל לכלכלה שפויה ולצמיחה כלכלית.

דאגתו לפרט ולמשק, ראייתו הרחבה ונחישות החלטה, הם שהולידו את תוכנית ההבראה הכלכלית.

את הקפאון הנוכחי חייבים לפרוץ.

אנו קוראים לכל עמיתנו להתאגד ולהביא לבחירתו של ראש ממשלה שהוא גם מנהיג כלכלי – שמעון פרס.

ובאנו על החתום:

פדרמן יקותיאל	- תעשיין ויו"ר העמותה	זנבר משה	- מנהל חברות
אבירם מנחם	- מנהל חברות	לוי מיכאל	- תעשיין
אלחנני דורון	- מנהל בחברה	מושביץ דוד	- תעשיין
בן־שחר חיים	- פרופ' לכלכלה	מקוב עמיר	- מנכ"ל
ברותל אביגדור	- דירקטור	מוקמן אריה	- מנכ"ל
גלר אהוד	- מנכ"ל	עדמון ריצ'רד	- מנכ"ל
גרופמן שלמה	- מנכ"ל	צור צבי	- מנהל חברות
הורוביץ אלי	- תעשיין	צלר אבי	- מנכ"ל
הלפרין דני	- מנהל חברה	רדושיצקי יורם	- תעשיין
ויימן יצחק	- תעשיין	שחר אריה	- מנכ"ל
וינשל דוד	- נשיא חברה	שחורי נתי	- מנכ"ל

העמותה למנהיגות כלכלית

לכבוד העמותה למנהיגות כלכלית ת.ד. 3219 ת"א, 61031 טל' (03)5463151

אני הח"מ מזדהה עם עמדתכם ומצטרף בזה לעמותה ומוכן לפעול ליישום מטרתה.

שם ________

כתובת ________

מפעל ________ תפקיד ________ טלפון ________

מנכ"ל, מנהל שיווק, איש עסקים

אתה צריך משרד פרסום גדול, אבל לא גדול מדי

פוגל לוין בורוש

יודעים לעשות פרסום תכל'ס *

* פרסום תכל'ס (לפי מילון פוגל לוין בורוש): פרסום המגביר את המכירות באופן משמעותי ובונה את אהדת הצרכן למוצר לטווח ארוך. ראה: תכל'ס — בנק המזרחי; מה יהיה? יהיה טוטו; הזוים לפי אורים; פורד — ההצלחה המסחרית של השנה; תגיד "קודאק"; תן לי ויטמן דתוף; סנדלי טבע — כיף לכף הרגל; תפוד — התוספת שתופסת; אובדוון — זה מונה; פולירון — האם ב־1988 היית קונה מורדי עם קסיכים?; פירגנתי לעצמי בגד עור...

מכתבים למערכת הארץ

לממש יוזמת א־שאווה

ביולי '86 דרשו מהמצרים א־שאווה תבבדים נוספים כעזה לקדם את הרעיון של "עזה תחילה". אך אלה, בהיתממות, ניסו להציג את יוזמת א־שאווה כאילו נועדה לנתק את הרצועה מהגדה ומירדן, והביעו נכונות להיענות ליוזמתו רק בתנאי שתמומש בתיאום עם ירדן. כמובן, לא זו היתה כוונתו של א־שאווה הפרו־ירדני, שמאז ומתמיד התנגד להפרדה בין גורל תושבי עזה לבין הגדה וירדן. כוונתו היתה להסתייע בעוצמה וביכולת של המצרים ובהשפעתם ברצועה, כדי לשחרר את תושביה מעול הכיבוש ולהתחיל מה־בצועה את התהליך שיוביל לפתרון הבעיה הפלשתינית כולה.

בעקבות ההצהרת המלך חוסיין, שהוא מנתק את ממלכתו מהפלש־תינאים שממערב לירדן, נפתחה הדלת למעורבותם המאסיבית והה־שירה של המצרים בקידום פתרון מהיר לסכסוך הארץ־ישראלי־ערבי דרך רצועת עזה.

על המצרים (גם לטובתם) להרזל מלנצל את הפלשתינאים הסובלים, כבעבר, ככלי־משחק במאר בקי־כוח . בין־ערביים, להיענות ליוזמתו של א־שאווה ולהטיל את מלוא כובד משקלם על מציאת פתרון ריאלי וקונסטרוקטיווי לבעיה הפלש־תינית.

כאן המקום להזכיר לנשיא מובא־רק את דברי הנשיא סאדאת, שאותם אמר בראיון ל"ידיעות אחרונות" (4.4.80): "צער זה, שאני מציע להת־חיל בעזה, נובע מן האפשרויות המי־רהות שיש למצרים בעזה. אני מוכן להרחיק לכת אף עד כדי כפיית הסכם על עזה. אהיה מאושר מאוד לכפות אוטונומיה מלאה במקום כיבוש. זה דבר שלא אתבייש בו, לכפות אוטונו־מיה, כיוון שככך אשים קץ לסיבלות הכיבוש הישראלי".

אביגדור ברטוביץ

ירושלים

שעון קיץ – שכרו בהפסדו

אמש חזרנו לשעון החורף, וחשוב שנסכם לעצמנו את ה"יתרונות" שהפקנו בקיץ האחרון מהנהגת שעון קיץ.

זכור לכולנו הוויכוח הציבורי בעי־צבר. המומחים של שר האנרגיה והד תשתית טענו נגד שר הפנים דאז, שאי־הפעלת שעון־קיץ תגביר את מספר התאונות, הקטל בדרכים יגבר והאחריות לאובדן חיי אדם תחול על שר הפנים.

למרבה הצער הסתבר שמאז קיץ '86 נמצא היקף התאונות הקטלניות בעליה תלולה בחודשי הקיץ, למרות השעון החדש.

גם אם יש חסכון באנרגיה וחשמל, הוא כאין וכאפס לעומת המעמסה המיותרת על בתי החולים ואובדן מאות ואלפי ימי־עבודה, הוצאות רפואיות במיליונים ופיצויים במי־ליארדים, ובעיקר לנוכח אובדן נפשות יקרות והריסת משפחות שלמות.

כאן המקום והזמן לדרוש מכבוד שר התחבורה, חיים קורפו, שיסבה לאלתר ועדת חקירה ממלכתית, שתי־בדוק לעומק על אילו נתונים התבססה הועדה הציבורית ב־1985, שהפעלת שעון הקיץ תפחית את מספר התאונות ואת הקטל בדרכים. על הציבור לדעת, כי בנפשנו היא.

מרדכי אפפיר

ירושלים

חיל המשתמטים

בארה"ב מהווה השתמטותו של איש מחנה רפובליקאי משירות צבאי במלחמת וייטנאם עילה לפסול את מועמדותו לסגנות הנשיא. לא כן במדינת ישראל, הנאבקת 40 שנה על קיומה.

אצלנו, דווקא במחנה המתיימר לקרוא לעצמו "לאומי", אפשר למצוא משתמטים מחובת השירות הצבאי המלא, המכהנים בדרגים הרמים ביותר, וביהם סגן ראש ממשלה (דוד לוי), שר (משה נסים), סגן שר (רוני מילוא), ואחרים, ואין פוצה פה ומצפצף.

אכן, הפטריוטיזם היה ונשאר המפלט האחרון (והראשון) של הנבלים.

ירושלים

עודד מגידו

מולדת מחוץ לחוק

לפתע פתאום, באיחור רב, מסכי־מים שמיר ופרס על הצורך להוסים את כך. אותו דין צריך לחול גם על מפל־גתו החדשה של רחבעם זאבי, "מולדת", שחרטה על דגלה את ה"טר־רנספר". לא יתכן להביה למפלגה, המודיעה על כוונתה לגרש אוכלו־סיה, לרוץ לבחירות.

חיפה

רות חפץ

לא המלצנו למכור אדמות

ברצוני להתייחס לרשימתו של אבי גונגר ("הארץ", 26.8) "האיום של זכרון־יעקב". אכן, אני כתוקף תפקידי כמנכ"ל התאחדות האיכרים, צועק ומתריע על מגמה של מכירת קרקעות לערבים, בהתחשב בעובדה שהמדינה של הקרן הקיימת אינה ממלאת את תפקידה ואינה רו־כשת קרקעות שאיכרים, מחמת המצוקה שאליה הגיעו, נאלצים למכור.

איני מוכן לקבל את הקביעה של יצחק דיראב, התרשמות גונגר, כי זה ניסיון סחיטה ואיום בלבד. המצב במשק החקלאי הוא כלאחר יאוש, ול־עיתים לא תספיק מכירת האדמה לכיסוי החובות.

התאחדות האכרים מעולם לא המליצה בפני חקלאים למכור אדמתם לערבים, ואני בוודאי שלא. ההיפך הוא הנכון. עודדנו את החקלאים למכור אדמתם לקרן הקיימת, או בינם לבין עצמם, ואף עודדנו בהד לוואות כדי למנוע מכירת קרקע. גם היום אנו נוהגים כך.

ברצוננו רק להפנות תשומת־לב המדינה למצב שנוצר, ולמצוא פתרון מהיר לבעיה, בצורת רכישת קרקע על־ידי המדינה, העמדתה לרשות האיכר לתקופה ארוכה עם אופציה לרוכשה בחזרה ברגע שיוכל לעשות כן.

שלמה רייזמן

מנכ"ל התאחדות האיכרים

תל־אביב

קולנוע / רחל גורדין

באבט (סטפאן אודרן). אשפית ממטבח העפכת למבשלת ומשרתת

סעודה בכפר

"החגיגה של באבט", קולנוע גורדון, ת"א

פרט דני עדין ומקסים, לפי סיפור של איזק דינסן ("זכרונות מאפריקה"). אף כי "החגיגה של באבט" נחשב על־ידי הסופרת הדנית כיצירה קלה יותר, פחות עמוקה מסיפוריה האחרים – כמו קטע מוסיקלי שנכתב לכלי נגינה שביר או עדין יותר – גם בו קיים אותו צירוף נדיר של מורכבות ופשטות, היוצר הרגשה חגיגית של החיים. הסרט מבויים על־ידי הבימאי הדני גבריאל אקסל בצניעות ובטעם טוב, כשהוא מצליח להעביר באמצ־עות הדמויות, הנוף, המוסיקה והדי־אלוג, את האיכות המיוחדת של סי־פורי דינסן ("שבעה סיפורים גותיים", "סיפורי חורף", "קרנבל", ועוד). האירוניה המלווה את הפרדוקס האנושי, הרגשת ההחמצה הגאולה, הקטנוניות והנדיבות השופעת, הוד־רים ללב באמצעות הגוונים המאופ־קים של הסרט. הגרנדיוזיות של הטקסט, העוסק באמנות, באלוהים, ובמקום שתופסת הבחירה בחיי האדם, מתרככת על־ידי הפשטות שבה מסופר הסיפור.

המעשה מתרחש במחצית השנייה של המאה ה־19, בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד הפראי. לכומר המקומי שתי בנות יראות־שמיים, ששמע יו־פיין מביא לכנסיה את כל צעירי המ־קום. כל אחת מן הבנות זוכה, בתורה, להזדמנות לקצור את פירות כשרונ־תיה ויופיה. האחת, באמצעות קצין צבא צעיר המתארח בכפר ונופל שבי בקסמיה. השנייה, בעזרת זמר אופרה מפורסם, המבקש לעשותה לזמרת בעלת מוניטין עולמי. שתיהן דוחות את פיתויי העולם הזה ומקדישות את חייהן כרוחניות מורקות לטיפול בצאן מרעיתו של אביהן, שנותר ללא רועה עם מות הכומר.

יום אחד מביאה הסערה אל דלתן צרפתיה מסתורית המבקשת מפלט בביתן.

באבט (סטפן אודראן) נעשית סו־כנת הבית, מבשלת ומשרתת של שתי הבתולות הזקנות והחביבות. היא עדה לרכילות הקטנונית הפושה בין בני הקהילה המזדקנים, ולצער המלווה את מאור הפנים של האחיות. אחרי 14 שנה של שירות נאמן בבית הכומר, מגיעים אליה הדים מעברה המסתורי, בצורת זכייה בהגרלה.

בסעודה החגיגית והמפוארת שהי־א עורכת לבני הקהילה, הכוללת את מיטב מעדני המטבח הצרפתי האקסקלוסיווי, נחשפת זהותה של באבט. אמנותה הקולינרית מרקיעה שחקים, ומביאה את הכפריים התמי־מים לגבהים שבהם "לא ניתן עוד להבחין בין תיאבון פיסי ותיאבון רו־חני". רגע זה של חסד התעלות, שמשתתף בו גם אותו מחזר דחוי, קצין הצבא הצעיר שנעשה בינתיים לגנרל, ממלא את לב כל הנוכחים בענווה חדשה ובהבנה חדשה. את הש־בון הנפש עם העבר מסכם הגנרל, באומרו: "האדם מאמין שעליו לבחור כל עוד הוא בחיים, והוא מפחד לש־גות. אך הצורך בבחירה הוא טעות. חסד האלוהים אינו מציב תנאים. כל אשר בחרנו ניתן לנו. כל אשר דחינו מוענק לנו. כי הרחמים והאמת נפג־שו. הצדק והאושר ישקו זה לזה".

הסיפור אינו מתעכב על פרטים טפלים. הוא בנוי כמשל מטפיסי. קיצבו הוא קצב החיים כתהליך של בנייה לקראת הבנה עמוקה יותר. רועה כפרי עם כבשה החולף על פני בית הכומר, האחיות הנושאות עש־שית בחשיכה, תיפרת המזמנים הרתיים ליד שולחן הסעודה, דיים כדי לבסס את השגרה הכפרית. לקראת הארוחה אין הבימאי מהסס להשתמש בדימויים דרמטיים: שמיים מעוננים, רוח סערה ועלים המתערב־לים ברוח, מקדימים את בואם של האורחים העוטים שחור. ואילו הסיום המפייס כבה לאיטו, בשלווה, עם עשן הנר.

אנשי הקהילה מחליטים להילחם במזימות השטן. במקום לדבר על המזון בשעת הסעודה, הם מבקשים לכבד את זכרו של הכומר המנוח בשיחה על ענייני הרוח. בזכות הארוחה השמי־מית הם מתעלים על הרכילות הקטנונית, על התככים והאיבה, והנה־גים נריבות אמיתית אלה באלה. הכל כאן רחוק מן הבנלי. הזיקה לאמנות, היחס לאלוהים, אינם מליצות ריקות, אלא מתבטאים באופן מלא באמצעות הסיפור. הדמויות הן כמו "קולות" נפרדים ביצירה מוסיקלית, שעליה מרחפים דברי הכומר המנוח: "הד־ברים היחידים שאנו רשאים לקחת מהעולם הזה, הם אלה שעליהם ויתרנו".

הארץ ממליץ

החגיגה של באבט (ת"א, חיפה) – ארוחה צרפתית מפוארת מג־שת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

פרנטיק (ת"א, חיפה) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוח עידה מקצועית בפאריס.

בצל המלחמה ההיא (ת"א) – סרטה התעודי של אורנה בן דור־ניב מפגיש שוב ובצורה מרתקת את יהו־דה פוליקר ויעקב גלעד עם המורשת הכבדה של הוריהם בשואה – כמקורות ליצירתם המשותפת.

כפר קטן שלי (ת"א) – סרטו של ג'ירי מנזל ("רכבות שמורות היטב") עוסק בחיי היומיום של כפר צ'כי קטן, ובבוטסלגיה למסורת. קומדיה של טי־פוסים עם קטעי סלפסטיק.

אהבנו כל כך (ת"א, חיפה) – ב־אמצעות סיפורם של שלושה חברים ואשה שום אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, ואת היחס בין מצי־אות ואשליה, בין חיים וקולנוע.

החבר של החברה שלי (ת"א, חיפה) – קומדיה חדשה של אריק רומר הצרפתי, שעם השנים סרטיו הופכים ליותר צלולים ומקסימים. נפ־תולי אהבה ומחשבה של חבורת צעי־רים המחפשים את האושר.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר בתמגת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793333, 5793334
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 825333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים 03-433300
שח"ר – שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואה שיניים): ירושלים מוקד יום 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבק ב־ד תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבק ב־ד
שק"מ – שירות רפואי לקו (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ומבוגרים בשעות 24–19: טל' 03-7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
שלו"ה – שרות רפואי לקו (חיפה) בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665
קופות שירות לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'ה בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: ביה"ח הדסה ע"כ 22–16
קופ"ח לביה"ח –
שרות מיניים לרופאה, טיפים וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03-261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-335316
באר שבע 057-418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04-988410
כפר־סבא 052-913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223868
מרכז סיוע לקרבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-660111
יד בויד – ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילך" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־08.00 222732.17.00
ירושלים 245358
חיפה הגדה – 229488
הגליל המערבי 04-922222
מרכז סיוע למבוגרי לחץ
מטעם "מקבלים"
א ורה 13.00־11.00
ב ד ה 18.00־16.00
טל: 220051
רח' מאפו 13 תל־אביב
קו אל"ף – האגודה למען הילד
עזרה כמובי אלימות כלפי ילדים
261079 א'־ה' 20.00־16.00
ארגון לשירות אדם – חברה טיפולית
לשירות הציבור בטש רן 24 שעות
03-5461727/8
שול"ה – שרות לייעוץ מיני עצמי־לעזרה
לתורי לב (פרטי) 538848
ויצו – 24 שעות קו חירום לנשים מוכות.
טל: 03-5461135, 08-550586

הוועד למלחמה באיידס – הסברה ומידע לחולים, מידע טלפון 24 שעות בטלפון 03-290101, 03-203121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00–19.30, ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות מידעית כללית – דחוף ת"א 239952, 246363, 611801
השוק ירושלים – 226355
השוק חיפה – 645334
האגודה לזכויות האזרח סניף ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב־יפו – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים – כירורגית
שערי צדק – (פנימית, נשים) הדסה ע"כ – (ילדים, עיניים, א.א.ג., אורתופדיה)
תורנות בתי מרקחת
תל אביב דיזנגוף 132 203390
קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492
ירושלים מרשת הנוער הגדים 3 224173
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
רמת גן ובני ברק קופ"ח כללית הגיבור 25 782557
חולון אחוזת הוטין 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
נתניה קריאל מ. ממגדי ק. טרואמ 51774
בת ים מאר הביכה ריין 20 583360
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271 הקריות "הזוכל" מ. מוריץ 715136
חדרה קופ"ח כללית ה. סמואל 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושאי חברות, משפחה, מיניות – אבטוני סוציה. ימים ב' ג' ד' – 16.00־19.00.
רמבמ"ם 9, 5101511/2
חופת ימים א' ד' ה' 19.00־16.00 רחוב הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02-304304 03-432777 04-549121

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד. שניים אוחזין
08.40 ספרות יסודי
09.00 אנגלית ד'
09.20 השפה שלנו
10.30 אנגלית ז'
11.00 השכן ה', מבוא לשכבים
11.15 צרפתית
11.35 גאוגרפיה, ה'־ו'. יפאן. הארץ והעם
12.00 אנגלית י'
12.25 ספרות ד'־כ'. אגדות תהי המעגל
13.00 אנגלית ט'
13.30 היסטוריה כללית. יוון הקלאסית. אתונה, דור הזהב
14.00 עד כאן. רצף דפי

הטלטקסט
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 הי ביתנה. סדרה
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שנות למשרד הבריאות
16.00 הקסם מארץ עוץ
16.25 כך היה חיינו
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 מתגלגלים
18.00 "כוח המוח"
18.20 פרש הנפשה
18.30 (ע) קיצור חדשות
18.32 (ע) "עם הכוכבים"
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כתוביות מבט
20.02 אלף, סדרה משעשעת
20.30 "להיט בראש"
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור

21.50 שושלת, סדרה
22.40 אנדראש הפשטמר
23.30 חמשי על הבר
23.35 מבוקר של יום וחדשות

ערוץ 2

18.30 מה בשוק הערב
18.35 הרפתקאות מאיה. סדרה לילדים
19.00 "התיבה המליגה"
19.26 רגע לפני
19.30 הסיפה. סדרה דראמה היסטורית
19.55 פינת המתגדבים השבועית של ערוץ 2
20.05 מה נשאר פתוח
20.09 נקודת דינוק
21.05 שידים חדשים
21.30 קלח אם. פינת הקולנוע
21.40 "קליפ מי יודע"? חידון
21.45 להיטים של הרוק

18.30 רחוב קיקי. סדרה
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בערבית
20.00 חדשות בערבית
20.30 "האם משורתים אותך?"
21.10 עקבות
22.00 חדשות באנגלית
22.20 מאגנום. סדרה (מתח)
23.10 המלון של פולטי

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעלליה כיכבות
15.00 מלך השוקים. סדרה
15.30 הבית המעיפי (מצוייר)
16.00 סרט (ערבית)
18.00 משפחת חלומה. סדרה
19.00 60 דקות (מגאזין אקטואליה)
20.00 שנה בחיים. סדרה
21.00 סרט. "פנשית להוראה עם ברט לנקסטר
22.30 מעשיות כיכבות

ירדן ערוץ 6

18.00 שירים צרפתיים

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אזנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 הפי מסמבר
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 מוסיקה כאן ועכשיו
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.27 פינת השיר
20.30 הקונצרט השבועי
22.30 מן המקורות
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

16.05 רדיו עשרה
17.05 צבעי הקשת
18.06 מנחת ערב
19.00 שירותים לעולים
22.05 תפוח העץ

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם אילנית
17.05 רגעי קסם
17.55 קראתי ספר
18.06 בעין בוחנת
19.00 היום הזה

19.35 שירים עבריים הקצמרי
20.05 שלום לבן דודי
21.00 מבט לחדשות
21.30 שלום לבן דודי
22.05 להיאוש בחלום
23.05 ביננו לבין עצמנו

רשת ג'

19.05 מצעד הלהיטים
22.05 אלים עולים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
00.05 ציפורי לילה משוחחות
02.00 לא רוצים לישון

05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

19.05 עשים כרונה
19.57 הודעות לחיילים
20.05 שירי להקות צבאיות
21.00 מבט לחדשות
21.30 לילה לא שקט
22.05 על הרבש ועל הכישאש – שירים שהחברה אוהבת
23.05 עשירים הערבים, היוו שהיה

צה"ל 2

19.05 הדרך. היום
20.05 ש"ס
22.05 הפסקת עשי
23.05 קול הגאו הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האר עינינו. שירים בטנגון חסידי ☐ 06.30 סיכום המשבה היומית ☐ 06.35 דף גמרא יומי ☐ 06.50 מוקד היום ☐ 07.30 ישן בעינך. שירים ישנים ☐ 08.05 תנוה ☐ 09.05 סלולרי. שירות מידע ☐ 10.05 ענין. בוקר ☐ 11.05 יוזקיזוק. שירים עבריים ☐ 12.05 משוב ליכסיכסי ☐ 14.06 בראש צעיר. מגבוהן לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים ☐ 15.30 האוניברסיטה המתוחה

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

08.05 סף לשלום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.10 אלף־אלף בבית ☐ 15.05 מצעי היום, חדשות ועמכותיה ☐ 14.30 בהרבמתק. הזיו הוסף ☐ 15.05 תנורות הארץ. שירים עבריים ☐ 16.05 שעה קלה עם אמן ☐ 17.05 רגעי קסם ☐ 17.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאושר־תזיקים וכותבים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר תשע"ן ☐ 10.06 דברים טובים עם שנורה איובר ☐ 11.05 עשרים רוחקם מלאכי חוקיה ☐ 12.05 "אהבה יובוזמת. עם יוסי סיאם ☐ 13.05 רק בימי חולעם בנתם פרי

14.06 "לי אלף" עם חיטל עמית ☐ 15.05 "חדש חדש ומחודש" עם שוש עטרי ☐ 16.05 89 עם יובל רביד

גלי־צה"ל

06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים ☐ 06.30 מוקדים עזי. חדשות ☐ 07.07 שבע אפס שבע. עם צביקה קפירא ☐ 08.00 בתקשורת ישראל. אקטואליה ☐ 09.05 אילו־ברוקר. עם אלי יטראלי ☐ 10.05 מכה שמש. מוזמנים ומפורסמים ☐ 10.55 זה בוקר. על צבים ויערות ☐ 11.05 מבין לעכבים. עם רוני רשף ☐ 13.05 שליטה בהכוונות ☐ 14.05 אני מבין. מוסיקה לקייץ 88 ☐ 15.05 טייטבה. עם רזרי בקייצ ☐ 16.04 ארבע אחר הצהריים. שירים עבריים (ימים א', ב') ☐ 17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב

אוולי – גן בריכה 8: 5.00, 7.15, 9.30
אסתר – מסם לוחם 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה – אלף השרות של ביו יורק 4.45, 7.15, 9.45
בית לסין – מנגי פייזון וחבנים בתליזור 11.15
ברדון – החגיגה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת – בישואן פיקטריים 5.00, 7.30, 9.40
דקל – משורים חדשות 7.10, 9.45
דיזנגוף 1 – פגה בגבר 11.00, 15.00–5–3, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – פקן כלם 11.00, 13.00–5–3, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – הקיץ של אביה 11.00, 13.00, 3–5, 7.30, 9.50
דרייבאין – רמבו 3 9.30, 7.30, 12.00
הקלוב – לול 5.00, 7.30, 9.30
הוד – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.10, 9.30
חן 1 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 – תרגילים בריקוד 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 – בעקבות האישואנה הכחולה 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 – הנשרים בהשגלה 11–3–5, 7.30, 9.50
חן 5 – הצוער האחרון 3, 6.30, 9.00
ליבלך – מולשים עשרים 4.30, 7.30, 9.30
לב 1 – הכבורה השבוטה 2–3–5, 10.00
לב 2 – אהבנו כל כך 5.00, 7.15, 9.45
לב 3 – החבר של החברה שלי 2.00, 7.45, 9.55
לב 4 – תופשה בכפר 2–5, 7.40, 9.50
מקסים – קוקודיל דנדי 2 5.00, 7.30, 9.30
מיון – צוללת בחוטה 5.30, 7.30, 9.40
מינימום ישראלי – הסיפה, השנים 7.00, 9.30
מילגה 1 – שם המשחק 5.00, 7.30, 9.45
מילגה 2 – מלגרד 5.00, 7.30, 9.45
מילגה 3 – מזיר הבנידה 5.00, 7.30, 9.45
פאר – האשה של חיי 5.00, 7.30, 9.45
פריז – ליזיר אלס 4.15, 7.15, 9.30, מטסי־מישון הצבא בבית השחור 11.30 בלילה
צפון הספורדים – כפר קטן שלי 5.00, 7.30, 9.45
שחף – הקלות הגלוי בגבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמוז – פספיי 7.30, 9.40
תכלת – מ. זים בצלית הגג 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מזיר הבנידה 5.00, 7.15, 9.30
מקום רי"א – זמר גולי 10.00

בת־ים

אורוים – מל סטרים 7.15, 9.30
קומסמות – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות – הקיץ של אביה 7.00, 9.15
סמעונים – חופשה בכפר 9.30

אשקלון

אסתר – מכת ידה 5.00, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב – יעל אותנו מתרכות 7.15, 11.35

ירושלים

אוריון – אדי מרפי מגלה את אמריקה 4.30–7–9
אדריסל – בשאנון פיקטריים 4.30, 7.00, 9.15
אסטרטיה 1 – פקן כלם 5.00, 7.15, 9.30
אסטרטיה 2 – לול 5.00, 7.15, 9.30
אורגן – הכסיתה מיאמי 4.30, השמה המכבי 6.45, 9.15
בית אגרון – סוכלן 4.00, מתח כגוות 6.30, הדיצר 8.00, בריאן מכבי עליון 10.00
מדי – פרזים בעלית הגג 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6–9
סינמטק 1 – בכבב השעון 7.00, צפיה משפחתית 9.30
סינמטק 2 – באבינטויקי של מפסקי 7.00, חדות הננה 9.00
סמדר – גבול הבניה 4.30–7–9
סמדר – המכבר הקטור 7.00, 9.15
רון – בנגש להיות 4.30, 7.30, 9.30
ת. ירושלים – קפה בגבר 6.30, 7.00, הקיץ של אביה 5–7, שלום מאר 7.30, 9.30

רמת גן גבעתיים

אתנוס – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.30
ארדיגן – הביה בחנוב קולל 7.15, 9.30
גן 1 – פרזים בעלית הגג 5.00, 7.30, 9.50
גן 2 – מפגש להחם 5.00, 7.30, 9.50
גן 3 – תרגילים בריקוד 5.00, 7.30, 9.50
גן 4 – משורים חדשות 5.00, 7.30, 9.50
קולנוע – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
לילי – לול 5.00, 7.30, 9.30
שבעים – קוקודיל דנדי 2 7.15, 9.30

הרצליה

דוד – מילגרד 7.00, 9.30
היכל – מזיר הבנידה 7.15, 9.30
חן אבויה – דוד בריגט קימון 84 7.00, 9.30
מלון דניאל – שם המשחק 7.15, 9.30

חולון

ארמון – כמעין המתגבר 7.15, 9.30
מגדל – פרנטיק 7.15, 9.40
מכבי – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
רינה – תקופה כאמריקה 7.15, 9.30

רחובות

בית העם – הקיץ של אביה 7.00, 9.00 לול
חדי – 3 גברים ותינוקת 7.15, 9.15
חן – ביכול לוס 7.15, 9.15

נתניה

אמבר – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
מקסים – פרנטיק 7.15, 9.30
שרון – הקייר המדרק 6.00, 9.00
חוד – חל סטרים 7.15, 9.30

חדרה

חן – זה שמעו עלי 7.00, 9.15

כפר סבא

עמל – המשטרה מיאמי 7.00, 9.15
חן – חסד 7.00, 9.15

באר־שבע

חן – מילגרד 5.00, 7.15, 9.30

חיפה

אורה – הקיץ של אביה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – החבר של החברה שלי 6.45, 9.15
רב גת 1 – פרזים בעלית
רב גת 2 – בעקבות האישואנה הכחולה 4.30, 7.00, 9.15
רב אור 1 – זוזת כשוכים 4.00, 6.45, 9.15
רב אור 2 – נפגרים בהשגלה 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 3 – בשאנון פיקטריים 4.30, 6.45, 9.15
רון – מפגש להחם 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק – אוכלים את בסר 8.00, יובבו של צב 10.00
מוריה – פיקיפה קטה – אל עצבים 5.15
מולטים קרדנים 7.15 הבית ברחו יבריל 9.15
עמנק 1 – קרוקודיל דנדי 2 4.30, 7.00, 9.15
עמנק 2 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.20, 8.30
עמנק 3 – שם המשחק 4.30, 7.00, 9.15
פאר – פרנטיק 4.30, 6.45, 9.15
רון – אדי מרפי מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
שביט – אהבנו כל כך 7.00, 9.15
קפה אחד הטרדים – החגיגה של באבט 4.30–7, 9.15

קריות (חיפה)

אורות – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.00, 9.15
בית העם – ערות בגבול 9.15
היכל – הקיץ של אביה 9.15
כרכן – שם המשחק 7.00, 9.15
שבין – פרנטיק 9.15, 7.00
שפיר – חופשה בכפר 7.00, 9.30
כשמת – הקיץ של אביה 7.00, 9.15

פתח תקוה

היכל 1 – אדי מרפי מגלה את אמריקה 4.45, 7.15, 9.45
היכל 2 – המשטרה מיאמי 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 – לילה מסתורי 6.45, 9.15, 9.65

ראשל"צ

רון 1 – אדי מרפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.45
רון 2 – בלוחמת הנוקים 7.30, 9.45
רון 3 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.45, 9.15

נהריה

דורי – מפגש להחם 7–9

טבריה

יד שמריה – פרנטיק 7.00, 9.15

צפת

בית אלון – לול 9.15

בית שאן

אולם ספורט – לול 9.15

עכו

אודיטוריום – המשטרה מיאמי 7.00, 9.15
בני המטבה – בית החזות 8.00, ראשים בלוך 10.00

תזמורת סימפונית ירושלים

קונצרט מס' 1 למנויים

יום שלישי 6.9 ; יום רביעי 7.9 ; מוצ"ש 10.9

מנצח – **לורנס פוסטר** סולנית – **פנינה זלצמן**

דביוסי – שדיך: סימפוניה בסי מינור (נגינה בכורה בארץ)

סן־סנס: קונצ'רטו מס' 5 לפסנתר

מנדלסון: סימפוניה מס' 4

ירושלמים השבים מחופשת הקיץ!

נותר מספר קטן של מנויים לעונת הקונצרטים 1988/89. להשיג – בקופת התאטרון ירושלים

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 4.9

תיאטרון הבימה:
סאלח שבתי – 20.30 (הכרטיסים נמכרו)
אנשים קשים – 20.30
המלבושים – בימת־תה: 20.30
הגפש הטובה מסצ'ואן – בבאר־שבע
התיאטרון הקאמרי:
גינזות: 20.30
לשמור את הצופן – בצוותא
עלובי החיים – בתיאטרון חיפה

הודעה המקומית לתכנון ולבניה – מטה אשר

ניתנה בזה הודעה כי לועדה המקומית הוגשה בקשה לתת אישור לשימוש חורג מהלל בקומת עמודים בבית מגורים בגוש 18245 חלקה 45. את התכנית אפשר לראות במשרד הועדה. התנגדות אפשר להגיש תוך 14 יום מיום פרסום מודעה זו.

י. ביטר
יושב ראש הועדה

פנחס פוסטל מציג • גדעון פז מפיק התזמורת הפילהרמונית הישראלית מארחת:

הפילהרמונית של וינה
WIENER PHILHARMONIKER

לאור הביקוש הרב - קונצרט נוסף ואחרון (מאהלר־שישית) ב־15.9

תל־אביב – היכל התרבות יום ה' 15 בספטמבר בשעה 20.30 בחסות שגריר אוסטריה ד"ר אוטו פליינר

מנצח: ליאונרד ברנשטיין

בטהובן – הפתיחה "ליאונורה" מס. 3
ברנשטיין – "חליל" סולן: וולפגנג שולץ
ברנשטיין – מבוא, פוגה ו"ריפס"
סולו קלרינט: פטר שמידל
בראהמס – סימפוניה מס. 4

ירושלים – בנייני האומה
בחסות ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק
מוצ"ש 10 בספטמבר בשעה 21.00

תל־אביב – היכל התרבות
בחסות שר החוץ והמשפטים מר אברהם שריר
יום ג' 13 בספטמבר (מוצאי רה"ש) בשעה 21.00

מאהלר – סימפוניה מס' 6
תל־אביב – היכל התרבות יום ד' 14 בספטמבר בשעה 20.30 קונצרט גאלה הגיני בחסות סגן רה"מ ושר החוץ מר שמעון פרס, בשיתוף עם מועדון נוריסי בישראל והקרן להזדמנות שווה. (כרטיסים: טל. 232444, 235151, 03-344734)

20% הנחה למנויי התזמורת הפילהרמונית הישראלית לעונת 88־89, תלוש מס. 101

כרטיסים: • ירושלים: כהנא, טל 02-222831, קלעים, טל 02-221624, בימות, טל 02-240898 ובכרטיסטנדים בהר הצופים ובגבעת רם • תל־אביב: הדן, טל 03-248844, 03-248787, קסטל, טל 03-447678 • רמת־גן: השחן, 03-484786 • ראשל"צ: הכרטיס, 03-996701 • חיפה: קופת חיפה טל 04-662244 ובשאר המשרדים.

האמנים מתארחים

חניה בתשלום בחניון בית־אליהו

דר' קלמנס הלסבה, היסטוריון של הפילהרמונית של וינה, ירצה באנגלית על: "גוסטאב מאהלר והפילהרמונית הוינאית"
• ביום ג'. 6.9 בשעה 17.00, אולם מלי קאופמן, מוזיאון תל־אביב (כרטיסי כניסה במחיר 5 ש"ח בקופת המוזיאון)
• ביום ה'. 8.9 בשעה 17.00, אודיטוריום רבקה קראון, ירושלים (הכניסה חופשית).

"אורטיס" בע"מ חברה בארגון המפיקים העצמאי.

פנחס פוסטל בשיתוף עם להקת מחול בת־שבע מציגים

תיאטרון מחול פינה באוש
PINA BAUSCH TANZTHEATER WUPPERTAL

ביצירה: "אלף תשע מאות ושמונים"

4 הופעות בישראל – רק בת"א
היכל התרבות
• יום ד', ה' ומוצ"ש 7/8/10 בספטמבר בשעה 20.00 • יום ו' 9 בספטמבר בשעה 14.00

הנחה למנויי להקת המחול בת־שבע ובת דור ולמנויי הבימה, הקאמרי והתזמורת הפילהרמונית הישראלית עם הצגת כרטיס המנוי במשרדי הכרטיסים

כרטיסים: הפצה ראשית לקבוצות ועדי עובדים: הדן 03-223167/8 תל־אביב: הדן טל' 248844, 03-248787 קסטל טל' 447678 03 ירושלים: כהנא, טל. 02-222831, קלעים, טל. 02-221624 בימות, טל. 02-240898 וכרטיסטנדים בהר הצופים ובגבעת רם חיפה: בקופת חיפה טל 04-662244 רמה"ש: השחן 03-484786 ראשל"צ: הכרטיס 03-996701. מכירת כרטיסים לקבוצות וליחידים: "אורטיס" בן יהודה 17 ת"א טל. 659025, 664419, 650650

חניה בתשלום בחניון בית־אליהו
★ בסיוע מכון גיתה
★ הבמה מכוסה בדשא של גבעת ברנר
★ הפקה "אורטיס" בע"מ חברה בארגון המפיקים העצמאי

ה"וירטואוזים של מוסקבה"
"התזמורת הקאמרית הטובה בעולם" ניו־יורק טיימס

היכל התרבות בת"א, 19.9 • תיאטרון ירושלים, 26, 27.9 • אודיטוריום חיפה, • קונסרבטוריון באר שבע, 28.9

"ללא ספק אחת התזמורות המעולות בעולם..." שלמה מינץ
"הם ללא ספק וירטואוזים, מבריקים..." צבי לביא, מעריב